

Alg. 157

Sprawozdanie

komisji budżetowej o budżecie krajowym na r. 1886.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy prelimitował wydatki funduszu krajowego w ilości	. 3,628.502 zł.
dochody własne 458.142 „
niedobór <u>3,170.360 zł.</u>

Na pokrycie tego niedoboru proponował Wydział krajowy rozpisanie dodatku krajowego w ilości 32 centów od każdego złotego podatków.

Komisja budżetowa obliczyła wydatki na kwotę 3,512.554 zł.
dochody własne na kwotę 504.237 „
niedobór	„ <u>3,008.317 zł.</u>

W porównaniu z preliminarzem Wydziału krajowego byłyby więc według projektu komisji wydatki mniejsze o 115.948 zł.
dochody większe o 46.095 „
niedobór mniejszy o <u>162.043 zł.</u>

W skutek uchwał powziętych przez Wysoki Sejm na wniosek innych komisyj, wprawdzie przed zamknięciem budżetu, ale tak iż uchwalone sumy nie mogły już być zamieszczone w rubrykach budżetu, przybywają jeszcze wydatki w ilości 1.372 zł. Wiadomy więc do tej chwili niedobór wynosi właściwie 3,009.689 zł. Gdy jednak komisja proponuje pokryć z pozostałości pożyczki z r. 1883. wydatek na pożyczki, przeznaczone dla gmin na budowę koszar w kwocie 120.000 zł., przeto niedobór, mający być pokrytym za pomocą dodatków do podatków, przedstawia się ostatecznie w cyfrze 2,889.689 zł., i na pokrycie tego niedoboru komisja proponuje rozpisanie dodatku krajowego w ilości 30 centów.

W dziale wydatków obniżyła komisya sumy preliminowane przez Wydział krajowy :

w rubr. I. Koszta zarządu o	2.909 zł.
„ X. Drogi o	49.410 „
„ XI. Zakłady krajowe o	812 „
„ XII. Szupaśnictwo o	3 000 „
„ XIII. Budowy wodne o	55.180 „
„ XIV. Umorzenie pożyczek o	248 „
„ XV. Gospodarstwo krajowe o	62.709 „
„ XVI. Rozmaite wydatki o	1.135 „
	razem o 175.403 zł.

W tymże dziale wydatków podwyższyła komisya sumy preliminowane przez Wydział krajowy:

w rubr. III. Koszta leczenia o	5.000 zł.
„ VI. Zakłady dobroczynności o	1.602 „
„ VII. Oświata o	52.853 „
	razem o 59.455 zł.

Z zestawienia sumy projektowanych zniżek z sumą projektowanych zwwyżek wynika, iż komisya obniżyła ogół wydatków preliminowanych przez Wydział kraj. o sumę 115.948 zł. jak już wyżej wykazano. To obniżenie redukuje się jednak w skutek uchwał już przez Sejm powziętych do kwoty 114.576 zł.

W dziale dochodów komisya podwyższyła pozycye preliminowane przez Wydział kr. :

w rubr. IV. Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych o	33.095 zł.
„ V. Zwroty zaliczek o	1.000 „
„ IX. Dochody z Czernichowa o	12.000 „
	razem o 46.095 zł.

Zbyteczną może byłaby uwaga, że przy tem porównaniu projektów Wydziału kraj. i komisji budżetowej nie brano w rachunek pozycyi 209 dochodów, wynoszącej 120.000 zł., bo pozycya taka nie znajdowała się wcale w preliminarzu Wydziału krajowego.

Usprawiedliwienie zmian przez komisję proponowanych znajduje się w sprawozdaniach z rubryk budżetowych. Na tem miejscu komisya pozwala sobie wypowiedzieć w obec W. Sejmu, iż ze względu na położenie ekonomiczne, w jakim się kraj znajduje, miała sobie za obowiązek wszelkich dołożyć usiłowań, aby uniknąć konieczności podwyższenia ilości centów opłacanych jako dodatek krajowy. Trudno przewidzieć, jak rychło i w jakim kierunku nastąpi zmiana w położeniu ekonomicznem rolnictwa i ogółu związanych z niem interesów, czy i kiedy bez obawy przeciążenia opodatkowanych będzie można pomyśleć o podwyższeniu dodatku krajowego. Nie ulega zaś wątpliwości, że wydatki funduszu krajowego będą z roku na rok wzrastać, tak jak dotychczas wzrastały. Pomimo oszczędności, posuniętej według przekonania komisji do ostatnich granic możebności, komisya staje w obec W. Sejmu z sumą wydatków, większą w porównaniu z przeszłorocznym wnioskiem komisji o 60.689 zł. Wysoki Sejm ma to wprawdzie w swej mocy zaniechać chwilowo niektóre inwestycje, albo je co do cyfry zredukować. Mądrości W. Sejmu musi być pozostawionem ocenienie w każdym poszczególnym wypadku, czy ztąd pożytek wyniknie, czy szkoda. Ale pominąwszy owe do pewnej miary dowolne nakłady na cele ekonomiczne, oiężą na funduszu krajowym zobowiązania, ustawami nań nałożone, od których dopełnienia Sejm uchylić się nie może, a które z natury swej co raz większych wymagają wydatków, jak szkoły ludowe, drogi, szpitale i t. p. Jeśli więc już dziś stanowczo wypowiedzieć można, że nieustanne podwyższanie dodatku od czterech bezpośrednich podatków, podwyższanie wzrastające w równej mierze, jak wzrastać będą wydatki, w krótkim

już czasie okaże się niemożliwym, jeśli z drugiej strony równie niemożliwym okazałoby się pokrywanie bieżących niedoborów pożyczkami, to należałoby wcześniej starać się obmyślić nowe źródła dochodu, opłaty mniej może dla ogółu uciążliwe, niż dodatki do podatków, które według istniejących ustaw służą także za podsta wę do prestacyi na tyle innych, różnorodnych celów.

Co do wydatności jednego centa dodatku komisya spodziewa się, iż każdy cent dodatku uczyni 97.000 zł., to jest o 1.000 zł. więcej, niż komisya przypuszczała w roku ubiegłym. Wprawdzie Wydział krajowy, opierając się na rzeczywistym wyniku z r. 1884, spodziewa się wyższej nieco wydatności jednego centa dodatku, komisya jednak mniema, iż w obec znanych powszechnie stosunków ekonomicznych, przezorność nakazuje na rok bieżący w skromniejszych pod tym względem trzymać się granicach.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego ma być w r. 1886 pobieranym dodatek do podatków bezpośrednich po 30 centów od każdego złotego wal. austr. całej należytości tych podatków.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przenoszenia w dziale zwyczajnych wydatków oszczędności jednej rubryki na potrzeby rubryk innych.

Przewodniczący i sprawozdawca:

Smarzewski.

Sumaryusz dochodów i wydatków funduszu krajowego na rok 1886.

Dochody:

Rubr. I.	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	—
" II.	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	10.000
" III.	Dochody z dróg krajowych	224.910
" IV.	Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	14.082
" V.	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych	31.500
" VI.	" pożyczek	44.449
" VII.	Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	5.320
" VIII.	" szkół i folwarku w Dublinach	34.915
" IX.	" " " w Czernichowie	36.475
" X.	" innych szkół krajowych	11.125
" XI.	Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich	600
" XII.	Dochody z przelania do Skarbu krajowego pozostałości z funduszu zapomogi z r. 1866	20.771
" XIII.	Różne dochody	23.995
	Suma dochodów własnych	458.142

Do tego:

" XIV.	Dochód z pożyczki krajowej z r. 1883, dla pokrycia wydatków na pożyczki dla miast budujących koszary dla c. k. wojska	—
--------	---	---

Razem dochody

Wydatki:

Rubr. I.	Koszta reprezentacji kraju	100.230
" II.	" zarządu	229.529
" III.	" leczenia	650.000
" IV.	" szczepienia	57.900
" V.	Wydatki sanitarne	8.000
" VI.	zasilki dla zakładów dobroczynności	9.072
" VII.	" na cele wykształcenia i oświaty	447.555
" VIII.	Utrzymanie pomników historycznych	11.410
" IX.	Kwaterunkowe żandarmeryi	77.914
" X.	Drogi krajowe	933.558
" XI.	Dotacje dla zakładów krajowych	1.782
" XII.	Wydatki na szpaśnictwo	30.000
" XIII.	Budowy wodne	131.120
" XIV.	Umorzenie pożyczek	434.821
" XV.	Wydatki na cele gospodarstwa krajowego	319.277
" XVI.	Różne wydatki	186.334
	Suma wydatków	3,628.502

Do tego:

Dla 3. asystenta w Dublinach, uchwała Sejmu z 30/12 1885. (Rubr. XV) 672 zł.	
Dar z łaski dla Fel. Korosteńskiej " " 21/12 " (" VII) 100 "	
Dla przygotow. rob. przy ekspl. torfu w Dubl. " 11/1 1886. (" XV) 600 "	

Razem wydatki

Z porównania: sumy wydatków — z dochodami	624.237
okazuje się niedobór w kwocie	2,889.689
który ma być pokryty dodatkami do podatków.	
Dodatki krajowe po 30 ct. od 1 zł. w. a. podatku (przyjmując od 1 ct. dodatku 97.000 zł.) uczynią	2,910.000
Różnica stanowi nadwyżkę dochodów w kwocie	20.311

Wniosek		z porównania	
Wydziału krajowego	Komisji budżetowej	więcej	mniej
zł.	zł.	zł.	zł.
—	—	—	—
10.000	10.000	—	—
224.910	224.910	—	—
14.082	47.177	33.095	—
31.500	32.500	1.000	—
44.449	44.449	—	—
5.320	5.320	—	—
34.915	34.915	—	—
36.475	48.475	12.000	—
11.125	11.125	—	—
600	600	—	—
20.771	20.771	—	—
23.995	23.995	—	—
458.142	504.237	46.095	—
—	120.000	120.000	—
458.142	624.237	166.095	—
100.230	100.230	—	—
229.529	226.620	—	2.909
650.000	655.000	5.000	—
57.900	57.900	—	—
8.000	8.000	—	—
9.072	10.674	1.602	—
447.555	500.408	52.853	—
11.410	11.410	—	—
77.914	77.914	—	—
933.558	884.148	—	49.410
1.782	970	—	812
30.000	27.000	—	3.000
131.120	75.940	—	55.180
434.821	434.573	—	248
319.277	256.568	—	62.709
186.334	185.199	—	1.135
3,628.502	3,512.554	59.455	175.403
			115.948
		1.372	—
3,628.502	3,513.926	1.372	115.948
	624.237		114.576
	2,889.689		
	2,910.000		
	20.311		

Dział I.

Dochody.

(Sprawozdawca: poseł Chrzanowski).

Rubryka I.

Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych
z końcem 1884. przekazana na dochód 1886.

Zamknięcia rachunków z lat od 1877. do 1884. włącznie, zbadane przez komisję budżetową i zatwierdzone przez Wysoki Sejm, wykazały w każdym roku przewyżkę wydatków nad dochody, t. j. niedobory, z wyjątkiem jedynie r. 1881., zamkniętego dość znaczną przewyżką dochodów nad wydatki, czyli pozostałością z rachunków, z której 140.000 zł. przekazała Wysoka Izba na wyposażenie kasy krajowej. Niedobory w latach 1877. do 1880. włącznie pokryto funduszami wyznaczonymi na ten cel przez Wysoki Sejm. Na pokrycie niedoborów w latach 1882., 1883. i 1884. przewidzianych przez komisję budżetową, a wynoszących 89.607 zł. 12 ct., 169.663 zł. 10 ct. i 404.466 zł. 96 ct., razem sumę 663.737 zł. 18 ct., jak to wykazują zamknięcia rachunków za te lata, przeznaczył Wysoki Sejm uchwałą z 20. Października 1883. r. pożyczkę miliona złotych w. a., którą zaciągnięto przez wydanie obligacyj pożyczki krajowej na tę sumę miliona zł., a przyniosła w gotówce 900.000 zł. Resztę pieniędzy z tej pożyczki, pozostałą po pokryciu niedoborów z 1882., 1883. i 1884. a wynoszącą 236.232 zł. 82 ct., przekazał Wysoki Sejm tąż uchwałą z 20. Października 1883. na powiększenie uposażenia kasy krajowej.

Taki stan rzeczy wykazuje, że kasa krajowa uposażona jest sumą 376.262 zł. 82 ct., lecz nie ma żadnej pozostałości z rachunków z lat ubiegłych aż po koniec 1884. r. i komisya budżetowa, zgodnie z Wydziałem krajowym, wnosi:

Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych —

Rubryka II.

Odsetki od pieniędzy umieszczanych chwilowo na procent.

Komisya budżetowa, aby obliczyć przybliżenie dochód, który przynieść mogą w 1886. r. pieniądze krajowe umieszczane chwilowo na procent, zbadala i przedstawia Wysokiemu Sejmowi, jaki jest stan zapasów kasowych i sum krajowych, które można i należy oprocentować chwilowo w 1886. r. na dochód skarbu krajowego, o ile nie będzie potrzeba ich użyć na pokrywanie przewyżki chwilowej wydatków bieżących nad bieżące dochody.

Kasa krajowa uposażona jest obecnie, na mocy uchwał sejmowych, sumą 376.262 zł. 82 ct., z której ma pokrywać wydatki bieżące w tych okresach roku gdy dochody wpływają

w sumach mniejszych od wydatków, a którą może umieszczać i umieszcza na procent o ile wydatki bieżące nie przewyższają bieżących dochodów; a nadto kasa krajowa umieszcza chwilowo na procent rzadko zdarzającą się przewyżkę bieżących dochodów nad bieżące wydatki. Jednak niedobory chwilowe, t. j. chwilowe przewyżki wydatków bieżących nad dochody bieżące są zwykle bardzo znaczne i trwają przez większą część roku, zanim spóźnione dochody wpłyną i chwilowy niedobór pokryją. Wymienione uposażenie kasy krajowej nie byłoby wcale wystarczające tak w 1884. jak i w 1885. r. na pokrycie połowy nawet tych chwilowych niedoborów, gdyby nie znajdowały się w kasie krajowej, oprócz jej uposażenia, inne jeszcze sumy krajowe, mianowicie reszta pożyczki krajowej z 1883. r. i niewydane jeszcze reszty kwot wyznaczonych w budżecie na pożyczki dla miast budujących koszary. Albowiem jak w latach poprzednich, tak i w 1885. r. wskutek opóźnionego jeszcze więcej wpływu dochodów z dodatku krajowego, chwilowa przewyżka bieżących wydatków nad bieżące dochody dochodziła w miesiącach letnich do miliona zł., z końcem Października 1885. r. wynosiła jeszcze 651.178 zł., zaś przez większą część roku wynosiła do pół miliona zł. w. a. Przeto nie mogłoby uposażenie kasy krajowej sumą 376.262 zł. wystarczyć, jak wspomnieliśmy, na pokrycie tymczasowej w kilku okresach roku przewyżki bieżących wydatków nad bieżące dochody, gdyby w kasie krajowej nie znajdowały się jeszcze inne sumy krajowe.

Albowiem jest jeszcze dzisiaj reszta z wielkiej pożyczki krajowej zaciągniętej w 1883. r. na trzy cele ściśle oznaczone w uchwale sejmowej, mianowicie: na uposażenie Banku krajowego sumą 1,025.000 zł., na wypłatę zasiłku przyrzeczonego przez kraj dla ułatwienia budowy drogi żelaznej transwersalnej wynoszącego 1,000.000 zł. i na konwersję dawniejszej pożyczki z 1873 r. zaciągniętej pod uciążliwymi dla kraju warunkami. Pożyczka ta krajowa z 1883. r., powzięta przez wydanie obligacyj w imiennej wartości 3,800.000 zł., przyniosła w gotówce 3,420.000 zł.; suma ta umieszczona na procent zaraz w 1883. r. przed jej użyciem na cele wymienione, dała w owym roku dochodu 15.651 zł. 64 ct., a odpowiednio uchwale sejmowej, dołączono ten dochód do funduszu pożyczkowego, który przeto wynosił 3,435.651 zł. 64 ct. Z sumy tej wydano: na uposażenie Banku krajowego 1,025.000 zł.; na zasiłek dla wykupienia gruntów pod drogę żelazną transwersalną 1,100.000 zł.; na wykupno w ciągu 1883. i 1884. r. obligacyj pożyczki krajowej z 1873. r.: 718.723 zł. 25 ct.; na druk obligacyj pożyczkowych z 1883. i na koszta administracyjne 4.034 zł. 55 ct. Przeto z funduszu pożyczki krajowej z 1883. wydano ogółem do końca 1884. r. na powyższe trzy cele, na które przeznaczoną była: 2,847.757 zł. 80 ct. Ponieważ zaś w ciągu 1885. r. do dziś dnia nie wydano już nic na trzeci cel, t. j. na wykup obligacyj pożyczki z 1873. r., pozostało więc jeszcze z końcem 1885. r. z funduszu pożyczki z 1883. r. 587.893 zł. 84 ct. Według obowiązującej dotychczas uchwały sejmowej, ma być ta reszta funduszu pożyczkowego z 1883. r. użyta na wykupno obligacyj pożyczki z 1873. r. będących dotąd w obiegu, a których imienna wartość wynosi 590.200 zł. Ponieważ jednak cena obligacyj pożyczki krajowej z 1873. r. znacznie się podniosła, i w ciągu 1885. r. nie wykupił Wydział krajowy dobrowolnie ani jednej obligacji tej pożyczki z 1873. r., zaś nie wykonał lub nie mógł wykonać przymusowego ich wykupna przez wylosowanie naraz znacznej ilości tych obligacyj, jak to początkowo zamierzano, — przeto komisya budżetowa w sprawozdaniu swoim o budżecie na r. 1886. funduszu pożyczki z 1873. r. wnosi, aby Wysoka Izba poleciła Wydziałowi krajowemu odstąpić od niewykonanego zamiaru wykupienia przymusowego obligacyj pożyczki z 1873. r., jednak bez zmiany celu użycia reszty pożyczki z 1883. r. na spłatę reszty wylosowywanych corocznie obligacyj pożyczki z 1873. r. Na ten więc cel trzeba w 1886. r. użyć 20.500 zł. z reszty pieniędzy pochodzących z pożyczki 1883. r. Powtórnie, zapewne Wysoki Sejm przyjmie wniosek komisji budżetowej, która proponuje, aby z tej pozostałej reszty pożyczki z 1883. r. użyć tymczasowo 120.000 zł. dla pokrycia wydatku na pożyczki dla miast budujących koszary dla wojska, i która wstawia tę kwotę 120.000 zł. w XIV. rubryce

dochodów roku 1886. Jeżeli Wysoka Izba uchwali te oba wnioski, jak ufa komisya budżetowa, pozostanie w 1886. r. reszta pożyczki z 1883. r. w sumie 447.393 zł. 84 ct., którą należy umieścić w 1886. r. na procent, o ile uposażenie kasy krajowej kwotą jeszcze na ten cel niedostateczną, pokrywać będzie w r. b. przewyżkę bieżących wydatków nad bieżące dochody.

Wreszcie są jeszcze teraz z początkiem Stycznia 1886. r. niewydane reszty sum wyznaczonych w budżetach na 1882., 1883., 1884. i 1885. r. na pożyczki dla miast budujących koszary. Albowiem w budżetach tych na cel wspomniany wyznaczone sumy wynosiły razem 420.000 zł., zaś wydano istotnie do 1. Stycznia 1886. r. na pożyczki dla miast 204.500 zł., przeto z dniem 1. Stycznia pozostała z tych sum reszta wynosi 215.500 zł. Wprawdzie jeszcze do 1. Lipca 1886. r. wydaną będzie zapewne znaczna część tej sumy; o ile zaś wydaną nie zostanie, oprocentować ją należy na rzecz skarbu krajowego.

Jednak chociaż w ciągu roku ubiegłego 1885. istniały wszystkie powyższe sumy, t. j. uposażenie kasy krajowej (276.262 zł.), reszta pożyczki z 1883. (587.893 zł.) i niewydane reszty kwot wyznaczonych na pożyczki dla miast budujących koszary, które to sumy umieszczano chwilowo na procent, o ile nie pokrywano temi sumami przewyżki wydatków bieżących nad dochody bieżące, -- jednak te przewyżki wydatków nad dochody były tak znaczne i trwały przez tak długie okresy roku, że dochód z oprocentowania chwilowego sum wyżej wymienionych przyniósł zaledwie w ciągu pierwszych 6 miesięcy 1885. r. 6.388 zł. 18 ct., jak dowodzi wykaz szczegółowy dochodu z chwilowego oprocentowania pieniędzy krajowych, ułożony przez biuro rachunkowe Wydziału krajowego.

Komisya budżetowa przedstawiwszy taki stan rzeczy, a zarazem sądząc, że lepiej dochody za nisko niż za wysoko preliminować, wnosi, zgodnie z Wydziałem krajowym:

Odsetki od pieniędzy umieszczanych chwilowo na procent 10.000 zł.

Rubryka III.

Dochody z dróg krajowych.

Na podstawie wniosków swoich co do przewidzianych wydatków na drogi krajowe i dochodów z tychże dróg w 1886 r., które to wnioski przedstawia komisya budżetowa Wysokiemu Sejmowi w oddzielnej rubryce budżetu, wpisawszy w dziale wydatków wszystkie wydatki na drogi krajowe oraz na zasiłki bezzwrotne dla dróg powiatowych i gminnych, wpisuje w tę rubrykę działu dochodów dochody z dróg krajowych w 1886. r. jak następuje:

1. Dochód z myt na drogach krajowych	214.000 zł.
2. Odsetki za zwłokę w opłacie myt	350 "
3. Grzywny za przestępstwa drogowe	160 "
4. Datki dobrowolne na budowę dróg:	
a) od stron prywatnych na budowę dróg krajowych	10.000 "
b) od skarbu państwa na utrzymanie drogi z Krynicy do Muszyny	400 "

Przeto komisya wnosi:

Dochody z dróg krajowych 224.910 zł

Rubryka IV.

Nadwyżki dochodów zwracane przez zakłady uposażone z skarbu krajowego.

W roztrząśniętych przez komisję budżetową budżetach wydatków i dochodów w 1886 r. zakładów uposażonych z skarbu krajowego, przewidziane są następujące przewyżki dochodów tych zakładów nad ich wydatki, które według zasad przyjętych, wpłynąć powinny napowrót do dochodów skarbu krajowego:

1. od funduszu policji krajowej	5.798 zł.
2. „ szpitala św. Łazarza w Krakowie	24.672 „
3. „ „ powszechnego lwowskiego	5.700 „
4. „ zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie	11.007 „

Przeto komisya wnosi:

Nadwyżki dochodów zwracane do skarbu krajowego przez zakłady uposażone

z tegoż skarbu 47.177 zł.

Rubryka V.

Zwroty zaliczek z lat ubiegłych.

W tej rubryce dochodów wpisuje się zwroty w roku budżetowym zaliczek danych w latach poprzednich: 1. urzędnikom krajowym na płace; 2. szpitalom powszechnym na rachunek ich uposażenia; 3. zaliczone przed 1875. r. przez skarb krajowy w zastępstwie gmin połowy wydatków za leczenie w szpitalach ubogich chorych; 4. zwroty zaliczek danych w sprawach budowy i utrzymania dróg; 5. wreszcie zwroty różnych innych zaliczek.

1. Dochód ze zwrotu zaliczek danych urzędnikom krajowym obrachowuje komisya budżetowa, zgodnie z Wydziałem krajowym na 9.000 zł.
a to na podstawie przeciętnego dochodu z trzech lat ostatnich.

2. Dochód ze zwrotu zaliczek przez szpitale powszechne preliniuje Wydział krajowy w kwocie 10,000 zł. Jednak komisya budżetowa zważywszy, że przeciętny dochód z trzech lat ostatnich w tej pozycji wynosił 13.181 zł., a nie zmniejsza się stopniowo; powtóre zważywszy, że w ostatnim trzechleciu najmniejszy dochód z tego źródła w 1883. r. wynosił 12.919 zł., zaś pragnąc raczej za nisko niż za wysoko preliniować przyszłe dochody, preliniuje na tej samej podstawie co w poprzedniej pozycji, t. j. niżej dochodu przeciętnego, dochód ze zwrotu zaliczek przez szpitale 12.000 „

3. Największa dawniej w tej rubryce pozycja dochodu, mianowicie dochód ze zwrotu przez gminy zaliczonej za też gminy przed 1875. r. z skarbu krajowego połowy kosztów leczenia w szpitalach chorych ubogich z tychże gmin, zmniejszyła się bardzo i zmniejsza się corocznie, bo zmniejsza się zaległa u gmin należytość z tego tytułu; albowiem od 1875. r. wszystkie wydatki za leczenie ubogich chorych pokrywa skarb krajowy. Przeto dochodu tego w 1886. r. nie można obrachowywać na podstawie przeciętnego dochodu z trzech lat ostatnich, gdyż byłby za wysoko obrachowany, jak to uczynił Wydział krajowy preliniując na tej podstawie 6,000 zł. na r. 1886. Komisya wykazawszy powyższym wywodem, iż dochód z tego źródła coraz bardziej wysychającego zmniejsza się stopniowo i zmniejszać się dalej musi, przewiduje, że zwrot tych zaliczonych za gminy kosztów leczenia przyniesie w 1886. r. mniej niż rzeczywiście przyniósł w 1884 r. 5.432 zł., i preliniuje w tej pozycji 5.000 „

4. Dochód ze zwrotu zaliczek danych w sprawach drogowych obrachowuje komisya na podstawie przeciętnego dochodu, zgodnie z Wydziałem krajowym, na 2.500 „

5. Dochód ze zwrotów rozmaitych, preliniuje na tejże podstawie, zgodnie z Wydziałem krajowym, na 4.000 „

Przeto wnosi:

Zwroty zaliczek z lat ubiegłych 32.500 zł.

Rubryka VI.

Spląty pożyczek i odsetek od pożyczek.

Pożyczki z skarbu krajowego zaciągnięte, których splata i od których odsetki zapisywane bywają w tej rubryce dochodów, są trojakiego rodzaju: 1. Pożyczki udzielone z skarbu krajowego gminom, korporacyom i osobom prywatnym na mocy oddzielnych co do każdej pożyczki uchwał Wysokiego Sejmu; 2. pożyczki udzielone przez Wydział krajowy miastom na budowę koszar dla wojska, z ogólnej sumy wyznaczonej w każdorocznym budżecie na ten cel przez Wysoką Izbę; 3. pożyczki udzielone przez Wydział krajowy spółkom przemysłowców i pojedynczym przemysłowcom i rękodzielnikom z ogólnej sumy wyznaczonej corocznie przez Sejm w budżecie na pożyczki dla podniesienia przemysłu rękodzielniczego.

Co do pierwszego rodzaju pożyczek. Odpowiednio umowom i planom umorzenia pożyczek zaciągniętych z skarbu krajowego za oddzielnymi uchwałami Wysokiego Sejmu przez gminy, korporacje i osoby prywatne, powinny wpłynąć do tegoż skarbu w ciągu 1886. r. raty splacanych kapitałów i odsetki od pożyczek, wyszczególnione w projekcie budżetu przedłożonym przez Wydział krajowy, w rubryce VI. od pozycyi 14 do 25 włącznie.

Komisya budżetowa zbadawszy te pozycye, w których dochody obrachowane przez Wydział krajowy wynoszą razem 6.163 zł., zgadza się zupełnie co do każdej pozycyi z wnioskami Wydziału krajowego, bo przekonała się, że w pozycyach tych zapisane są zwroty pożyczek i odsetki od nich odpowiednio prawomocnym umowom zawartym na mocy wspomnianych uchwał sejmowych. Wnosi więc zapisanie w tych pozycyach kwot według wniosków Wydziału krajowego.

Pozycya 26 obejmuje splatę w 1886 r. drugiego rodzaju pożyczek, t. j. udzielonych przez Wydział krajowy miastom na budowę koszar dla wojska, z sum wyznaczonych na te pożyczki przez Wys. Sejm w budżetach począwszy od r. 1882. Mianowicie Wys. Sejm wyznaczył na te pożyczki dla miast uchwałą z 21. Października 1881. r. 60.000 zł., a następnie uchwałami z 28. Września 1882. w budżecie na 1883., z 19. Października 1883. w budżecie na 1884., z 27. Września 1884. w budżecie na 1885. r. po 120.000 zł. Przeto (nie licząc nawet dwóch kwot także po 120.000 zł., które Sejm uchwałą z 27. Września 1884. r. polecił wstawić w budżety na 1886. i 1887. r.) wyznaczone już w budżetach do końca 1885. r. kwoty na pożyczki bezprocentowe miastom dla budowania koszar dla wojska, wynoszą ogółem 420.000 zł. w. a. Lecz z tych sum udzielił i wypłacił Wydział krajowy w 1882., 1883., 1884. i 1885. do dziś dnia pożyczki, na wspomniany cel, następującym tylko miastom: Brzeżanom 22.000 zł., Przemysłowi 25.000 zł., Rzeszowowi 20.000 zł., Sanokowi 10.000 zł., Trembowli 10.000 zł., Złoczowowi 6.000 zł., Gródkowi 20.000 zł., Kołomyi 30.000 zł., Czortkowowi 1.500 zł., Stanisławowi 60.000 zł.; razem 204.500 zł. Pozostało przeto w kasie krajowej z końcem 1885. r. z pieniędzy wyznaczonych w budżetach do 1886 r. na pożyczki dla miast budujących koszary 215.500 zł. nie wydanych do dziś dnia na te pożyczki. Jednak z pożyczek udzielonych dotychczas miastom na budowę koszar w ogólnej sumie 204.500 zł., splata pożyczki danej miastu Stanisławów w kwocie 60.000 zł., rozpocznie się dopiero 1. Stycznia 1887. r. tak, iż pożyczki, których częściowa splata ratami przypada w r. 1886., wynoszą tylko 144.500 zł. Odpowiednio umowom zawartym z miastami zaciągającymi te pożyczki, częściowa ich splata w 1886 r. przynieść powinna 11.159 zł. Przeto komisya budżetowa, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego wnosi:

Pozycya 26, splata pożyczek na budowę koszar 11.159 zł.

W pozycyach od 27ej do 68ej włącznie zapisany jest dochód z splaty pożyczek i odsetek od pożyczek trzeciego rodzaju, to jest z splaty pożyczek udzielonych przez Wydział krajowy spółkom rękodzielników lub pojedynczym przemysłowcom z ogólnych sum wyznaczo-

nych w budżecie przez Sejm na pożyczki dla podniesienia przemysłu. Komisya budżetowa zbadawszy te pozycye dochodów, wynoszące razem 27.127 zł., wnosi zapisanie ich bez zmiany w budżecie na r. 1886. Cały więc przewidziany w 1886 r. dochód z spłaty pożyczek wszystkich trzech rodzajów i z odsetek od nich, wynosić ma 44.449 zł. Przeważa komisya budżetowa, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, wnosi:

Dochód z spłaty pożyczek i odsetek od nich **44.449 zł.**

Rubryka VII.

Dochody szkoły gospodarstwa leśnego we Lwowie.

Na mocy przedłożonego już Wys. Sejmowi projektu oddzielnego budżetu wydatków i dochodów tej szkoły na r. 1886., komisya budżetowa wstawia w tę rubrykę następujące dochody własne tej szkoły:

a) zasiłek z skarbu państwa	5.000 zł.
b) opłaty od uczniów	300 „
c) czynsz dzierżawny z ogrodu na Szumanówce	20 „
razem	<u>5.320 zł.</u>

Przeważa komisya wnosi:

Dochody własne szkoły gospodarstwa leśnego **5.320 zł.**

Rubryka VIII.

Dochody szkół rolniczych krajowych w Dublanach i z folwarku Dublany.

Komisya budżetowa wpisuje w tę rubrykę dochodów, odpowiednio projektowi oddzielnego budżetu wydatków i dochodów tych szkół rolniczych, przedłożonemu przez nią Wys. Sejmowi, następujące pozycje:

a) dochód wyższej szkoły rolniczej	14.391 zł.
b) dochód szkoły parobków i dozorców gospodarskich	2.844 „
c) dochód kursu gorzelnictwa	1.240 „
d) dochód z folwarku Dublany	16.440 „
przeważa <i>dochody własne szkół rolniczych w Dublanach i folwarku tamże</i>	<u>34.915 zł.</u>

Rubryka IX.

Dochody szkół rolniczych w Czernichowie i z folwarku Czernichów.

Komisya budżetowa, odpowiednio projektowi oddzielnego budżetu wydatków i dochodów tej szkoły rolniczej na r. 1886., który przedstawia równocześnie Wys. Sejmowi, wpisuje w tę rubrykę dochodów następujące pozycje:

a) dochód średniej szkoły rolniczej	17.600 zł.
b) dochód szkoły ogrodniczej	2.525 „
c) dochód z folwarku	28.350 „
przeważa <i>dochody własne szkół rolniczej i ogrodniczej w Czernichowie i folwarku tamże</i>	<u>48.475 zł.</u>

Rubryka X.

Dochody innych szkół krajowych.

Na podstawie oddzielnych preliminarzy wydatków i dochodów tych szkół w 1886. r. przedłożonych Wys. Sejmowi, wpisuje komisya w tę rubrykę dochodów następujące pozycye:

a) dochód niższej szkoły rolniczej w Horodence	3.210 zł.
b) " " " " w Jagielnicy	3.840 "
c) " " " " w Kobiernicach	4.075 "
przezo dochody innych szkół krajowych	<u>11.125 zł</u>

Rubryka XI.

Należytość za sprawdzanie rachunków aptekarskich.

Szpitala krajowe zwracają skarbowi krajowemu za sprawdzanie rachunków aptekarskich, wykonywane kosztem tegoż skarbu, kwotę odpowiednią liczbie sprawdzonych rachunków. Komisya na podstawie przeciętnego dochodu z lat ostatnich, a zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, wnosi:

<i>należytość za sprawdzanie rachunków aptekarskich</i>	600 zł.
---	----------------

Rubryka XII.

Dochód z przelania do skarbu krajowego pozostałości z funduszu zapomogi udzielonej przez kraj w 1866. roku.

Wysoki Sejm uchwalił w roku zeszłym, na wniosek komisji budżetowej, aby pozostałą resztę tego funduszu przelać do skarbu krajowego, który ponosi już ciężar obciążający resztę tego funduszu, a zarazem Sejm polecił, aby zwroty pożyczek udzielonych Wydziałom powiatowym z tego funduszu zapomogowego, wpływały do skarbu krajowego i aby dochód z tego źródła zamieszczać w każdorocznym budżecie, dopóki cała należytość nie będzie spłaconą.

Ponieważ według planów spłaty pomienionych pożyczek bezprocentowych, przypadające do zapłacenia w 1886. r. raty wynoszą razem 20.064 zł., a dochód z odsetek za zwłokę w spłaceniu rat wynosi przecięciowo 707 zł., przezo komisya budżetowa, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, wnosi:

<i>Dochód ze zwrotu pożyczek udzielonych z pożyczki 1866. r. Wydziałom powiat.</i>	20.771 zł.
--	-------------------

Rubryka XIII.

Dochody rozmaite.

W tej rubryce zamieszczone są oprócz dochodów przypadkowych, także dochody których nie można zaliczyć do żadnej z istniejących w budżecie rubryk.

Komisya budżetowa, zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego, wpisuje w tę rubrykę następujące pozycye dochodów:

1. Dochód z taks za wyciągi z archiwów krajowych na podstawie przeciętnego dochodu	500 zł.
2. Zasiłek udzielany ze skarbu państwa dla bióra melioracyjnego przy Wydziale krajowym, z sumy wyznaczonej w budżecie państwowym, a to odpowiednio reskryptowi Ministerstwa rolnictwa z 30. Września 1881. r.	1.000 "

3. Z sumy 33.000 zł. wypłacanej z skarbu państwa jako zasiłek na budowę gmachu dla szkoły rolniczej w Dublanach, przypada w 1886. r. trzecia rata w kwocie 8.250 zł.

4. Z sumy 11.000 zł. wypłacanej z skarbu państwa na założenie i urządzenie niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach, przypada do wypłaty w 1886. r. druga rata w kwocie 4.400 zł., przeto wstawia się ją w tej pozycji budżetu 4.400 „

5. Dochody przypadkowe:

a) ze sprzedaży książek i druków	700 „
b) ze sprzedaży aktów szkartowanych i wzorów drukowanych	100 „
c) z kar za zwłokę w spłacie różnych należności	60 „
d) różne drobne dochody	90 „

W tych czterech podpozycjach wpisano kwoty na zasadzie przecięciowego dochodu.

6. Aby ułatwić skarbowi krajowemu złożenie żadanego zasiłku (w kwocie 1,100.000 zł.) na wykupno gruntów pod drogę żelazną transversalną, złożyły różne Wydziały Rad powiatowych, przez których powiaty miała ta kolej przechodzić, deklaracje, w których zobowiązały się wypłacić pewne datki na wykupno gruntów pod tę drogę żelazną. Otóż w 1886. r. powinny Wydziały powiatowe wnieść do skarbu krajowego następujące raty roczne dla spłacenia tych przyrzeczonych datków:

a) z powiatu buczackiego	1.370 zł. 30 ct.
b) „ czortkowskiego	528 „ 99 „
c) „ gorlickiego	675 „ 99 „
d) „ jasielskiego	1.681 „ 07 „
e) „ krośnieńskiego	746 „ 78 „
f) „ limanowskiego	469 „ 17 „
g) „ nowotargskiego	361 „ 34 „
h) „ sanockiego	796 „ — „
i) „ stanisławowskiego	944 „ 22 „
j) „ tłumackiego	717 „ 69 „
k) „ zaleszczyckiego	603 „ 40 „
razem	8.895 „

Odpowiednio więc kwotom wpisanym w powyższych sześciu pozycjach rozmaitych dochodów, komisya budżetowa wnosi:

Dochody rozmaite 23.995 zł.

Rubryka XIV.

Z pozostałej reszty pożyczki krajowej z 1883 r. kwota 120.000 zł. w. a., na uchwalone w tejże samej kwocie pożyczki dla miast budujących koszary dla wojska.

Sejm uchwałą z 27. Września 1884. r. polecił wstawiać corocznie w budżet przez następne trzy lata po 120.000 zł. na pożyczki dla miast budujących koszary dla wojska, a odpowiednio tej uchwale wstawił Wydział krajowy i komisya budżetowa w XVI. rubryce wydatków kwotę 120.000 zł. na te pożyczki. Jednak właściwą jest rzeczą, aby pożyczki miastom budującym koszary dla wojska udzielał skarb krajowy, nie z pieniędzy zebranych drogą opodatkowania, lecz z funduszu pożyczki krajowej; albowiem w ten sposób skarb krajowy a raczej kraj jest tylko pośrednikiem, który ułatwia miastom zaciągnięcie pożyczek na cel powyższy, a ponosi jedynie ciężar opłacenia procentów od kwot pożyczonych miastom, które budując koszary dla wojska, ponoszą znów ciężar włożony po części na kraj cały. W podobny sposób pokrył już

Sejm ten wydatek na r. 1885., lecz drogą oddzielnej pożyczki, która pod względem finansowym byłaby mniej korzystną, jak użycie na ten cel części z reszty pożyczki z r. 1883 r., która to reszta wynosi dzisiaj 587.893 zł.

Z tych powodów komisya budżetowa wnosi:

Z pozostałej reszty pożyczki krajowej z 1883. r. dla pokrycia wydatku uchwalonego na pożyczki bezprocentowe dla miast budujących koszary dla wojska 120.000 zł.

Suma dochodów z rubryk.

I. Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	—	zł.
II. Odsetki od pieniędzy umieszczanych chwilowo na procent	10.000	"
III. Dochód z dróg krajowych	224.910	"
IV. Nadwyżka dochodów zwracana przez zakłady uposażone z skarbu krajowego	47.177	"
V. Zwroty zaliczek z lat ubiegłych	32.500	"
VI. Spłaty pożyczek i odsetek od nich	44.449	"
VII. Dochody własne szkoły gospodarstwa leśnego we Lwowie	5.320	"
VIII. Dochody własne szkół rolniczych krajowych w Dublanach i folwarku Dublany	34.915	"
IX. Dochody własne szkół rolniczych krajowych w Czernichowie i folwarku Czernichów	48.475	"
X. Dochody innych szkół krajowych	11.125	"
XI. Należytość za sprawdzanie rachunków aptekarskich	600	"
XII. Wpływy w skutek przelania do skarbu krajowego reszty funduszu zapomogi udzielonej przez kraj w 1866. r.	20.771	"
XIII. Dochody rozmaite	23.995	"
XIV. Kwota 120.000 wzięta z reszty funduszu pożyczki krajowej z 1883 r. dla pokrycia wydatku uchwalonego na pożyczki dla miast budujących koszary dla wojska	120.000	"
Razem	<u>624.237</u>	zł.

We Lwowie dnia 2. Stycznia 1886.

Za przewodniczącego:
Artur Potocki.

Sprawozdawca:
Leon Chrzanowski.

Budżet krajowy na rok 1886.

Rubryka I.

Koszta reprezentacji kraju.

Na wydatki tą rubryką objęte preliniuje Wydział krajowy kwotę 100.230 zł., a więc równą kwocie uchwalonej na rok 1885.

Wynikłość z roku 1883. przedstawia sumę 85.988 zł., — zaś z roku 1884. sumę 97.625 zł.

Ze względu jednak, że wydatki na Sejm krajowy zależne są od czasu każdorocznego trwania Sejmu i pory roku, w której się Sejm zbiera, — zaś wydatki na zastępców Wydziału krajowego zależne są również od okoliczności nie dających się naprzód przewidzieć:

Komisya budżetowa przedstawia Wysokiemu Sejmowi zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego w rubryce I. do przyjęcia:

A) Sejm krajowy.

Koszta podróży pp. Posłów	6.700 zł.
Dyety pp. Posłów	36.000 „
Koszta druków	11.000 „
Spisywanie sprawozdań	4.200 „
Pisarze dzienni	650 „
Remuneracye urzędników Wydziału krajowego za dodatkowe zatrudnienie podczas Sejmu	1.200 „
Służba	850 „
Opał	1.300 „
Oświetlenie	950 „
Zapuszczanie i mycie podłóg	120 „
Potrzeby kancelaryjne	160 „
Rozmaite drobne wydatki	100 „
	<u>63.230 zł.</u>

B) Wydział krajowy.

Marszałek krajowy	6.000 zł.
i dodatek na reprezentacyę	<u>4.000 „</u> 10.000 zł.
Sześciu Członków Wydziału po 4.000 zł.	24.000 „
Zastępcy	2.000 „
Dodatek dla Członka Wydziału, mianowanego przez Marszałka Zastępcą do kierownictwa w Wydziale	<u>1.000 „</u>
	37.000 zł.

Komisya budżetowa wnosi zatem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić na wydatki rubryką I. budżetu objęte sumę **100.230 zł.**

Rubryka II.

Koszta zarządu.

W rubryce tej prelinuje Wydział krajowy na płace stałe wraz z dodatkami aktywalnymi (poz. 17 do 23 włącznie) sumę 130.333 zł., wyższą od sumy uchwalonej na rok 1885. o 131 zł.

Różnica ta pochodzi ze zmniejszenia liczby sekretarzy w oddziale conceptowym o jednego z płacą 2.000 zł. i dodatkiem aktywalnym 360 zł., natomiast z powiększonego wydatku na pisarzy dziennych przy oddziale statystycznym o 689 zł. i przez wzmocnienie sił oddziału conceptowego o jednego conceptistę z płacą 1.300 zł. i z dodatkiem aktywalnym 240 zł.

Zmniejszenie oddziału conceptowego o jednego sekretarza a powiększenie o jednego conceptistę uważa komisya budżetowa za usprawiedliwione i zgodne z uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 4. Października 1878 r.

Większy wydatek na pisarzy dziennych przy oddziale statystycznym o kwotę 689 zł. tłumaczy Wydział krajowy utworzeniem osobnego oddziału statystycznego dla przemysłu i handlu.

Kwota prelinowana na pisarzy dziennych tego oddziału wynosi 2.153 zł., a mianowicie:

1 pisarz z płacą dzienną	.	.	1 zł. 80 ct.	.	657 zł. — ct.
1 " " " "	.	.	1 " 40 "	.	511 " — "
1 " " " "	.	.	1 " — "	.	365 " — "
1 " " " "	.	.	1 " 70 "	.	620 " 50 "
razem				.	2.153 zł. 50 ct.

Komisya budżetowa sprawdziwszy, że pisarz pobierający dziennie 1 zł. 80 ct. zmarł, a na jego miejsce wszedł pisarz z płacą dzienną 1 zł. 20 ct., bierze za podstawę stan rzeczywisty i zmniejsza prelinowaną sumę o kwotę 219 zł.

Wnosi zarazem przeniesienie całej sumy 1.934 zł. 50 ct. przeznaczonej dla pisarzy dziennych oddziału statystycznego pod pozycyę 24 „Diurności“.

W skutek tego suma płac z dodatkami aktywalnymi prelinuje się na 128.180 zł.

Pozycyę 24 „Dyurności“ prelinuje Wydział krajowy w wysokości uchwalonej na rok 1885. Komisya budżetowa przenosząc płacę pisarzy dziennych oddziału statystycznego do tej pozycji podwyższa ją o kwotę 1.934 zł. 50 ct. i prelinuje łącznie 34.806 zł.

W pozycji 23 f) prelinuje Wydział krajowy na dodatki pięcioletnie dla urzędników sumę 11.589 zł., mniej o 2.591 zł. od sumy uchwalonej na rok 1885. Różnica ta uzasadnioną jest stanem faktycznym w zastosowaniu uchwały sejmowej z dnia 3. Stycznia 1874. r.

W tej samej pozycji 26 g) „Dodatki osobiste“ wnosi komisya budżetowa skreślenie kwoty 76 zł., prelinowanej jako dodatek osobisty dla asystenta conceptowego Kucharskiego, również skreślenie kwoty 295 zł., prelinowanej jako dodatek osobisty dla asystenta conceptowego Wilczyńskiego, ponieważ urzędnicy ci zamianowani zostali adjunktami conceptowymi z poborami wykazanymi przy pozycji 17 d).

W skutek tego prelinuje się pozycyę 26 w kwocie 13.214 zł.

W pozycji 29 „Pensye i zaopatrzenia“ prelinuje Wydział kwotę 10.546 zł., w porównaniu do kwoty uchwalonej na r. 1885. więcej o 1.307 zł.

Różnica ta jest wytłomaczoną zamknięciem pensyi zmarłym Czaderskiemu i Sapała-czyńskiemu i doszłej do pełnoletności sierocie po ś. p. Niewiadomskim w łącznej sumie 1.715 zł.,

przyznaniem pensyi wdowom Czaderskiej, Kalickiej, Duszyńskiej i Karmelitowej, sierocie Ożwadowi i emerytowi Pierożyńskiemu w łącznej kwocie 3.022 zł.

Komisya budżetowa skreśla z tej pozycyi kwotę 1.600 zł. preliminowaną na pensyę Jędrzejowskiego Napoleona, zmarłego dnia 21. Listopada r. 1885., preliminuje zatem w pozycyi 29-tej 8.946 zł.

Pozycya 30 „Dary z łaski“. W pozycyi tej preliminuje Wydział krajowy kwotę 1.080 zł., usprawiedliwioną uchwałami sejmowemi. Komisya budżetowa wnosi nadto w załatwieniu otrzymanych petycyj subwencye jednorazowe dla Rozalii Piotrowskiej (LS. 497/387 p.) 300 zł., dla Łucyi Katarzyny Olewińskiej (LS. 237/177 p.) 60 zł., dla sierot po Iwanickim (LS. 362/274 p.) 148 zł., dla Marcyanny Zakrzewskiej (LS. 459/350 p.) 100 zł. — z powodów, dla których Wysoki Sejm i w roku przeszłym te same podania uwzględnił.

Zarazem wnosi komisya budżetowa przejście do porządku dziennego nad petycjami: LS. 32/10 p. Izabelli Duszyńskiej, LS. 378/285 p. Tekli Rudnickiej, LS. 567/443 p. Filipa Olpińskiego, LS. 35/12 p. Antoniny Ożwadowej, LS. 168/108 p. Waleryi Łopuszańskiej, LS. 507/397 p. Joanny i Leontyny Sapałaczyńskiej.

Komisya budżetowa wnosi zatem w tej pozycyi kwotę 1.688 zł.

W pozycyi 31 „Potrzeby kancelaryjne“ preliminuje Wydział krajowy kwotę 17.677 zł., więcej o 537 zł. aniżeli uchwalono na r. 1885., a mianowicie:

więcej na papier do druków, druk ksiąg i wzorów	. 644 zł.
więcej na uzupełnienie biblioteki o 222 „
więcej na rozmaite pomniejsze o 105 „
zatem więcej razem o 971 zł.
mniej zaś na oświetlenie o 434 „
różnica 537 zł.

uzasadniając preliminowane kwoty wynikłościami przeciętnymi z lat 1882., 1883. i 1884.

Komisya budżetowa wnosi zmniejszenie pozycyi na „uzupełnienie biblioteki“ do kwoty 1.000 zł., gdyż wynikłości na pozycyę tę wpływu mieć nie mogą. Wnosi również zmniejszenie pozycyi „Rozmaite pomniejsze“ do kwoty 1.500 zł. z powodu, że przeciętna z lat 1882/4 nie jest normalną, gdyż w pozycyi tej wydatkowano w r. 1883. wyjątkowo wysoką sumę na inseraty dotyczące pożyczki krajowej.

Komisya budżetowa preliminuje zatem na pozycyę 31 kwotę 17.350 zł.

W pozycyi 32 „Gmach krajowy i jego utrzymanie“, preliminuje Wydział krajowy kwotę 7.291 zł., więcej o 1.000 zł. aniżeli uchwalono na rok 1885.

Różnica ta dotyczy pozycyi 32 m) „Rozmaite nieprzewidziane“, a usprawiedliwia ją Wydział krajowy przeciętną wynikłością z lat trzech 1882., 1883. i 1884.

Wynikłość tej pozycyi z roku 1884. jest niezwykle wysoką z powodu wydatków nadzwyczajnych, nie powinna zatem wpływać na preliminarz roku 1886.

Komisya budżetowa wnosi więc zmniejszenie pozycyi 32 m) o 1.000 zł. i preliminuje na pozycyę 32 „Utrzymanie gmachu krajowego“ łączną kwotę 6.291 zł.

Komisya budżetowa uznając wszystkie inne kwoty preliminowane w rubryce II. za uzasadnione, przedstawia Wysokiemu Sejmowi do przyjęcia:

Poz. 17. Płace urzędników oddziału conceptowego	35.500 zł.
„ 18. „ „ „ rachunkowego	47.350 „
„ 19. „ „ „ kasowego	10.670 „
„ 20. „ „ „ technicznego	10.960 „
„ 21. „ „ „ sanitarnego	2.300 „
„ 22. „ „ „ statystycznego	3.540 „
„ 23. „ „ „ manipulacyjnego.	17.860 „

Do przeniesienia 128.180 zł.

		Z przeniesienia 128.180 zł.
Poz. 24. a)	Dyurniści dla oddziału konceptowego	8.432 „
	b) „ „ „ rachunkowego	7.811 „
	c) „ „ „ statystycznego	1.934 „
	d) „ „ „ technicznego	4.869 „
	e) „ „ „ manipulacyjnego	10.640 „
	f) Na zastępstwo urzędników	1.120 „
„ 25.	Zasługi	3.900 „
„ 26.	Emolumenta	13.214 „
„ 27.	Remuneracye	2.845 „
„ 28.	Koszta podróży i diety	3.400 „
„ 29.	Pensye i zaopatrzenia	8.946 „
„ 30.	Dary z łaski	1.688 „
„ 31.	Potrzeby kancelaryjne	17.350 „
„ 32.	Gmach krajowy i jego utrzymanie	6.291 „
„ 33.	Zaliczki na płace urzędników	6.000 „
		<hr/>
		226.620 zł.

Komisyja budżetowa wnosi zatem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić na wydatki rubryką IIgą objęte łączną sumę **226.620 zł.**

Przewodniczący :

Smarzewski.

Sprawozdawca :

Artur Potocki.

Rubr. III.

**Koszta leczenia ubogich chorych
w szpitalach krajowych, zagranicznych i wojskowych.**

Wydział krajowy preliniuje na koszta leczenia ubogich w r. 1886. — 650.000 zł., jak uchwalono na r. 1885. i opiera tę kwotę na następującem obliczeniu:

dla krajowego szpitala powszechnego we Lwowie preliniuje 134.765 zł.;

dla krajowego zakładu obłąkanych na Kulparkowie 114.400 zł.;

dla szpitala św. Łazarza w Krakowie 125.000 zł.

Obliczenia tych szpitali nie są oparte na trzechletniem przecięciu, dlatego, że w dwu latach ostatnich zlikwidowanie bardzo znacznych zaległości, dziś już nieznacznych, spowodowało wypłatę wyjątkowo wysokich kwot.

Uzasadnienie kwot preliniowanych w wymienionych trzech szpitalach w osobnych sprawozdaniach komisji o tych szpitalach zostało roztrząsane, i kwoty preliniowane dla szpitala we Lwowie i dla zakładu na Kulparkowie zostały uznane za słuszne i prawdopodobne, kwota zaś dla szpitala św. Łazarza w Krakowie została podwyższoną o 5.000 zł. na podstawie wynikłości lat ostatnich.

W następujących szpitalach, w których nie zachodziły w latach ostatnich okoliczności wyjątkowe, Wydział krajowy opiera preliniowanie na trzechletniem przecięciu, które wykazuje:

W klinice w Krakowie 23.538 zł.

„ 23 szpitalach prowincjonalnych w kraju 181.486 zł.

„ szpitalach zagranicznych 69.323 „

„ „ wojskowych 1.496 „

zaliczki i zwroty 10.805 „

Dla wszystkich szpitali tedy kwota prawdopodobna na r. 1886. przedstawia się w wysokości 660.813 złr., potrąciwszy od tej sumy przeciętną wynikłość dochodów od gmin, od samopłacących i inne rozmaite w kwocie 26.703 zł., pozostaje kwota 634.110 zł. Ze względu jednak, że w tem obliczeniu wstawione przeciętne są mniejsze od wypłaconych w ostatnim roku 1884., a mianowicie:

W klinice krakowskiej o 568 zł.

„ 23 szpitalach prowincjonalnych o 11.901 zł.

„ szpitalach zagranicznych 3.098 „

„ „ wojskowych 278 „

razem tedy mniejsze o 15.845 zł., przeto dla wy-

równania różnic dolicza się kwotę 15.845 zł. do ogólnego wyniku 634.110 zł., co czyni 649.955 zł., czyli w zaokrągleniu 650.000 zł.

Takie jest rozumowanie i obliczenie Wydziału krajowego, z którym komisya budżetowa zgadza się zupełnie, z jedynym wyjątkiem szpitala św. Łazarza w Krakowie, dla którego uważa kwotę o 5.000 zł. wyższą, t. j. 130.000 zł. za prawdopodobniejszą. Komisya budżetowa wnosi przeto: Wysoki Sejm raczy w rubr. III. wydatków — koszta leczenia ubogich — wstawić sumę 655.000 zł.

W obec ciągłego wzrostu dni leczenia i wydatków z funduszu krajowego w szpitalach prowincjonalnych, które to wydatki wynosiły: w r. 1882. . . 170.181 zł.

„ „ 1883. . . 180.889 „

„ „ 1884. . . 193.387 zł., które zatem wzrosły

w dwu latach o prawie 8%, komisya budżetowa zastanawiała się nad środkami pewnego powstrzymania tego wzrostu w zakładach, które nie znajdują się bezpośrednio pod zarządem krajowym, gdzie tedy oszczędności administracyjne tylko pośrednio dają się zastosować.

Tym pośrednikiem oszczędności mogą być tylko taksy leczenia, które istnieją w szpitalach prowincjonalnych w różnej wysokości, a te różnice nie wydają się komisji budżetowej ściśle uzasadnione. Pomijamy szpital Przemyski, gdzie taksa leczenia niezwykle niska 33 ct., tylko z powodu nagromadzonego funduszu szpitalnego zaprowadzoną być mogła, i gdzie po wyczerpaniu tegoż funduszu do normalnej taksy powrócić wypadnie. W innych szpitalach prowincjonalnych taksa leczenia dla dorosłych wynosi od 45 do 60 ct. dziennie, i tu widzimy w najdroższej kategorii z taksą leczenia 60 ct. szpitale w Sanoku, Samborze i Stryju, t. j. w miastach, w których żywności i w ogóle koszt życia niezawodnie tańsze są, aniżeli n. p. w Tarnowie, gdzie szpital pobiera tylko taksę 50 ct. W drugiej kategorii z taksą leczenia 55 ct. znajdują się szpitale w Brzeżanach, Drohobyczu, Śniatynie i Sokalu. Tu znów taksy w miastach Sokalu i Śniatynie mogłyby być znacznie zmniejszone, a w Brzeżanach mogłyby uleść małej redukcji.

W obec faktu, że szpital w Białej, t. j. w mieście dość drogiem pobiera tylko 45 ct. taksy, taksy szpitalów w Jaśle (50 ct.), w Podhajcach (52 ct.), w Wadowicach (52 ct.), w Zaleszczykach (50 ct.), w Złoczowie (50 ct.) i w Żółkwi (50 ct.) wydają się nieco wysokie.

Komisya budżetowa zwracając uwagę na wykazane różnice w taksach leczenia pojedynczych szpitali prowincjonalnych, tudzież na fakt ciągłego wzrostu wydatków w rubryce III. wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by

1. ponownie ściśle zbadał podstawy ustanowienia taks w szpitalach prowincjonalnych i przedłożył Wys. Sejmowi przy preliminarzu na r. 1887. szczegółowe budżeta szpitali prowincjonalnych;
2. by zbadał i Wys. Sejmowi sprawę zdał, czy powodem wzrostu wydatków w rubryce III. „Koszta leczenia“ nie są nadużycia Zwierzchności gminnych przy wydawaniu świadectw ubóstwa, a ewentualnie, w jaki sposób nadużycia te usunąć by się dały.

Za przewodniczącego:
Artur Potocki.

Ottou Hausner.
Sprawozdawca.

Budżet na rok 1886.

Rubryka IV.

Koszta szczepienia.

Sprawozdawca p. Goldman.

Wydział krajowy preliminuje w tej rubryce:

w poz. 35. Utrzymanie i odświeżanie krowianki	. . .	1.600 zł.
„ „ 36. Koszta podróży i dyety lekarzy	. . .	56.000 „
„ „ 37. Premia dla lekarzy oszczędzających się	. . .	300 „
Razem	. . .	57.900 zł.

zgodnie z uchwalonym na rok 1885. budżetem, o 252 zł. mniej od wynikłości z roku 1883., a o 323 zł. mniej od wynikłości z r. 1884.

Komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubryka IV. Koszta szczepienia 57.900 zł.

Rubryka V.

Wydatki sanitarne.

Sprawozdawca p. Goldman.

W tej rubryce preliminuje Wydział krajowy w poz. 38 na $\frac{1}{3}$ część za lekarstwa dla epidemicznie chorych 8.000 zł., więcej od preliminarza na r. 1885. o 130 zł., zaś od wynikłości z r. 1883. mniej o 1.216 zł., a od wynikłości z r. 1884. więcej o 1.249 zł. Wydział krajowy opiera swój preliminarz na przeciętnej z ostatnich trzech lat, a gdy innej podstawy do obliczenia tych kosztów nie ma, przeto komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubr. V. poz. 38. $\frac{1}{3}$ część za lekarstwa dla epidemicznie chorych 8.000 zł.

Za przewodniczącego :

Artur Potocki.

Sprawozdawca :

Goldman.

Findest du rok 1886.

Rebete 17.

Kunst- und Gewerbeausstellung

Spezialausstellung in Göttingen

Die Ausstellung ist ein Geschenk der Göttinger Bürger.

Die Ausstellung ist ein Geschenk der Göttinger Bürger.

Die Ausstellung ist ein Geschenk der Göttinger Bürger.

Die Ausstellung ist ein Geschenk der Göttinger Bürger.

Die Ausstellung ist ein Geschenk der Göttinger Bürger.

Die Ausstellung ist ein Geschenk der Göttinger Bürger.

Die Ausstellung ist ein Geschenk der Göttinger Bürger.

Die Ausstellung ist ein Geschenk der Göttinger Bürger.

Die Ausstellung ist ein Geschenk der Göttinger Bürger.

Die Ausstellung ist ein Geschenk der Göttinger Bürger.

Rebete 17.

Kunst- und Gewerbeausstellung

Spezialausstellung in Göttingen

Die Ausstellung ist ein Geschenk der Göttinger Bürger.

Die Ausstellung ist ein Geschenk der Göttinger Bürger.

Göttingen

Göttingen

Budżet krajowy na r. 1886.

Rubryka VI.

Zasiłki dla zakładów dobroczynności.

(Stronica 20.)

Sprawozdawca p. Stanisław Stadnicki.

Wydział krajowy prelininuje na rok 1886. w tej rubryce same stałe wydatki, od dłuższego już czasu corocznie uchwalane. Komisya budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym uchwalenie tych pozycy, zmniejszając jedynie projektowaną subwencyę dla szpitali Sióstr Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole, Bursztynie i Nowosiólkach o kwotę 398 zł., wychodząc z założenia, iż bez narażenia na szwank tych wielce użytecznych instytucy, ze względów koniecznej oszczędności uczynić to jest zmuszoną.

Odnosnie do poz. 41. „Dom ubogich i sierót w Krakowie“, obciążającej budżet krajowy począwszy od roku 1855. kwotą 5.424 zł., mniema komisya budżetowa, iż ostateczne wyjaśnienie słusznych pretensy Reprezentacyi kraju do Wysokiego c. k. Rządu o zwrot, względnie płacenie w przyszłości z funduszków państwowych powyższej subwencyi, byłoby wielce pożądanem.

W ubiegłych już latach uchwalił Wysoki Sejm dla Towarzystwa Opieki weteranów z roku 1831. zapomogę roczną jednorazową w sumie 2.000 zł. Obecnie zarząd Towarzystwa tego w Krakowie wnosi petycyę o ponowienie tego datku, motywując konieczną jego potrzebę ubytkiem znacznym w swych dochodach, — skutkiem zwrócenia się wielu datków na rzecz nowych wygnańców, rodaków naszych z Prus. W uwzględnieniu tego stanu rzeczy, z uwagi dalej, iż kraj w obec tych starców stojących nad grobem, ma dług wdzięczności do spełnienia przez zabezpieczenie ich losu u schyłku żywota, — komisya budżetowa sądzi, iż idąc za głosem sprawiedliwości, należy się i tego roku jednorazowym datkiem przyjść w pomoc Towarzystwu Opieki nad weteranami i wnosi, aby Wysoki Sejm raczył uchwalić zasiłek jednorazowy dla Towarzystwa Opieki nad weteranami z roku 1831. w sumie 2.000 zł., a to po 1.000 zł. dla zarządu Towarzystwa w Krakowie i dla jego komisyi wykonawczej we Lwowie.

Zgodnie z wnioskami komisyi budżetowej, wypadłyby wydatki uchwalone na r. 1886. do rubryki VI., jak następuje:

Rubr. VI. poz. 39. Szpitale Sióstr Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bursztynie	900 zł.
„ „ „ 40. Szpital Sióstr Miłosierdzia w Nowosiólkach	300 „
Do przeniesienia	1.200 zł.

			Z przeniesienia	1.200 zł.
Rubr. VI.	poz. 41.	Dom ubogich i sierót w Krakowie		5.424 „
„	„	42. Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie		1.000 „
„	„	43. Komitet Ochronek w Krakowie		550 „
„	„	44. Towarzystwo Ochronek chrześcijańskich we Lwowie		500 „
„	„	44 a). Zarząd Towarzystwa Opieki weteranów z roku 1831. w Krakowie, datek jednorazowy		1.000 „
„	„	„ b). Komitet wykonawczy Towarzystwa Opieki weteranów we Lwowie, datek jednorazowy		1.000 „
			Razem	10.674 zł.

Tem samem załatwiono petycyje pod l. 112 S./65 p., 226 S./166 p., 350 S./262 p., 367 S./278 p., 470 S./360 p., 647 S./509 p.

Co do dalszych petycyj, które komisji budżetowej przekazane zostały, a do rubr. VI. się odnoszą, komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyami: l. 262 S./194 p. przełożonej Zakładu poprawczego w Krakowie pod opieką Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia o subwencyę, — l. 741 S./598 p. Sióstr Miłosierdzia w Nowosiólkach o subwencyę na budowę pomieszczeń dla kapelana i sług — l. 67 S./39 p. Sióstr Miłosierdzia w Rohatynie o udzielenie pożyczki bezprocentowej i subwencyi na budowę pogorzałych budynków gospodarskich — przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Za przewodniczącego:
Artur Potocki.

Sprawozdawca:
Stanisław Stadnicki.

Rubryka VII.

Sprawozdawca: poseł Władysław Sapięha.

Pozycya 45. Akademia umiejętności w Krakowie 18.000 zł.
Wydział krajowy na podstawie dawniejszej uchwały Sejmu wstawił w tę pozycyę kwotę 15.000 zł.; jednakże w rubryce XV. pozycyi 188 również na podstawie dawniejszej uchwały Sejmu wstawił kwotę 3.000 zł. na komisję fizyograficzną w Krakowie, która w skład Akademii wchodzi i jej część stanowi.

Dla tego samego sądzi jednak komisya, że lepiej jest przyłączyć tę pozycyę 188 do pozycyi 45 rubryki VII., czyli wykreślając pozycyę 188 zupełnie, podnieść kwotę pozycyi 45 do wysokości 18.000 zł. Przemawia za tem również okoliczność, że komisya fizyograficzna w części tylko ma związek z celami gospodarstwa krajowego i z rubryką XV. budżetu, przezważnie zaś naukowym służy celom, a więc dotacya komisyi właściwsze znajdzie miejsce w rubryce VII.

Akademia zaś mając podwyższoną dotacyę ogólną, niewątpliwie tak jak na inne swoje komisye, także i na komisję fizyograficzną wyznaczy odpowiednią kwotę.

(Poz. 46 i 47. Sprawozdawca: poseł Madeyski).

Pozycya 48. Szkoła żeńska w Jaworowie pp. Bazylianek 500 zł.

Pozycya 49. Szkoła żeńska w Kołomyi.

Komisya budżetowa nie wstawia w tej pozycyi żadnej kwoty, gdyż wedle odezwy Zarządu głównego Towarzystwa pedagogicznego z dn. 30. Listopada 1885. l. 459 szkoła ta zwiniętą została. (L. S. 389).

Pozycya 50. Na kursa fachowe w szkole żeńskiej w Krakowie 2.500 zł.

Pozycya 51. Szkoła żeńska w Krakowie św. Tomasza 500 „

Pozycya 52. Szkoła żeńska w Krakowie pp. Augustyanek 500 „

Komisya budżetowa wstawia zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego kwotę 500 zł.

jako subwencyę dla szkoły żeńskiej pp. Augustyanek, jednak zauważyć musi, iż z aktów Wydziału krajowego przekonała się o zmniejszeniu się w kilku ostatnich latach frekwencyi do tej szkoły. Gdy bowiem w roku szkolnym 1881/82. uczęszczało 170 uczennic do tego zakładu, a w roku 1882/83. 167, to w roku 1883/84. liczba dziewcząt już tylko wynosiła 117. Podnosząc tę okoliczność komisya budżetowa sądzi, iż byłoby do życzenia, by Wydział krajowy za pośrednictwem odnośnych władz szkolnych zbadał przyczyny zmniejszenia się frekwencyi i w ogóle stan tej szkoły.

Pozycya 53. Szkoła żeńska we Lwowie pp. Benedyktynek ermiańskich 1.000 zł.

Przy tej pozycyi komisya budżetowa zwraca uwagę Wydziału krajowego na ścisłe przestrzeganie, aby wszystkie szkoły i zakłady naukowe z funduszu krajowego przez Wysoki Sejm subwencyonowane, przedkładały regularnie każdego roku sprawozdania dotyczące naukowej strony szkoły lub zakładu, jak również szczegółowe rachunki, w jaki sposób subwencya krajowa została zużyta.

Pozycya 54. Szkoła żeńska w Starym Sączu pp. Klarysek (L. S. 104) . . . 750 zł.

Pozycya 55. Szkoła żeńska w Stryju (L. S. 389) 500 „

Zarząd oddziału Towarzystwa pedagogicznego dla Stryja uprasza o podwyższenie subwencji z 500 na 800 zł.; zważywszy jednak, iż wedle sprawozdania rocznego głównego Towarzystwa pedagogicznego liczba uczennic zwiększyła się tylko o jedną w porównaniu z rokiem 1883/4, mały bardzo niedobór jak dotychczas znajduje pokrycie w dochodach roku następującego, — przeto komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego wstawia subwencję z funduszu krajowego w tej wysokości, jak w roku ubiegłym.

Pozycya 56. Szkoła żeńska w Sanoku (L. S. 389) 200 zł.

Pozycya 57. Szkoła żeńska w Jaśle (L. S. 389) 300 „

Zarząd szkoły żeńskiej w Jaśle uprasza o podwyższenie dotychczasowej subwencji, nie oznaczając cyfry. Komisya budżetowa nie zapoznając użyteczności tej szkoły, co najlepiej wskazuje wzrastająca frekwencya uczennic, z uwagi jednak, iż zestawienia rachunkowe tej szkoły wykazują jak dotychczas stale pewną nadwyżkę dochodów nad wydatkami, z utrzymaniem tej szkoły połączonymi, — dalej z uwagi, iż pomoc miejscowa, jak n. p. Rady powiatowej jasielskiej, zapewne instytucję tę zechce poprzeć, komisya budżetowa preliminarzuje zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego subwencję w dotychczasowej wysokości.

Pozycya 58. Szkoła ludowa OO. Dominikanów we Lwowie dla nauczyciela języka ruskiego 200 zł.

Pozycya 59. Szkoła wyznaniowa izraelska w Brodach 6.000 „

Pozycya 60. Zakład głuchoniemych we Lwowie (L. S. 432):

a) na stypendya dla 50 wychowanków 6.000 „

b) na utrzymanie Zakładu 500 „

Pozycya 61. Szkoła głuchoniemych Bardacha Izaaka we Lwowie 300 „

Pozycya 62. Zakład ciemnych we Lwowie 2.000 „

Pozycya 63. Szkoła gimnastyczna we Lwowie „Sokół“ (L. pet. 492) 750 „

Uchwałą z dn. 7. Grudnia 1885. polecił Wysoki Sejm komisji szkolnej, aby petycję Wydziału Stowarzyszenia gimnastycznego „Sokół“ we Lwowie, proszącego o subwencję na wykończenie gmachu na szkołę gimnastyczną, ze stanowiska wychowania publicznego zbadała i komisji budżetowej z opinią swoją odstąpiła. Wywiązując się z danego polecenia, przekazała komisya szkolna rzeczoną petycję komisji budżetowej z następującą opinią:

„Komisya szkolna nie wdając się ani w ocenienie przedłożonych przez Wydział „Sokoła“ rachunków budowy, ani też w rozbiór tej kwestyi ze stanowiska budżetu krajowego na r. 1886., a wychodząc wyłącznie ze stanowiska potrzeb naszego wychowania publicznego, petycję lwowskiego „Sokoła“ usilnie popiera.“

Komisya budżetowa nie zapoznaje zasług, jakie Towarzystwo „Sokoła“ od lat 15 położyło na polu nauki gimnastyki w naszym kraju. Zakład ten niezaprzeczenie wprowadził u nas naukę gimnastyki, jako środka wychowawczego, na racjonalne tory, tak przez udzielanie nauki tej uczniom szkół średnich, jako też przez kształcenie nauczycieli gimnastyki. Zważywszy jednak, iż Wysoki Sejm od chwili powstania Towarzystwa co roku z funduszu krajowego udziela dość znacznej subwencji na pomnożenie środków utrzymania rzeczonoego Towarzystwa, a następnie z uwagi, iż uchwałą z dn. 19. Października 1882. przeznaczył już Wysoki Sejm 3.000 zł. na wybudowanie sali gimnastycznej, — ze względu na konieczną potrzebę oszczędności w budżecie krajowym komisya budżetowa wnosi: Nad petycją Wydziału Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“ o udzielenie subwencji na wykończenie budowy gmachu na szkołę gimnastyczną, Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Pozycya 64. Szkoła sztuk pięknych w Krakowie, rata umorzenia pożyczki na budowę gmachu 7.000 zł.

Nie dotykając samej kwoty przeznaczonej przez Wysoki Sejm uchwałą z dn. 8. Kwietnia 1876. r. na umorzenie pożyczki na budowę gmachu przez gminę miasta Krakowa zaciągniętej, komisya budżetowa nie może przy tej pozycyi pominąć milczeniem sprawy utworzenia przy szkole sztuk pięknych oddziału rzeźbiarstwa.

Na posiedzeniu dn. 8. Kwietnia 1876. Wysoki Sejm wydał Wydziałowi krajowemu polecenie wniesienia petycyi do Najjaśniejszego Pana o zorganizowanie i przyłączenie do szkoły sztuk pięknych w Krakowie szkoły rzeźbiarstwa. Prośba ta nie została uwzględnioną, a c. k. Ministerstwo wyznań i oświaty intymując Wydziałowi krajowemu odmowną tę odpowiedź, uwiadomiło zarazem, iż Najjaśniejszy Pan jakkolwiek nie przychylił się do petycyi Wydziału krajowego, jednak upoważnić raczył Ministerstwo do rozpoczęcia rokowań o urządzenie szkoły rzeźbiarstwa, jeżeli stosunki wymagać tego będą (dagegen das Ministerium allergrnädigst zu ermächtigen geruht, eine Verhandlung wegen Wiedererrichtung dieser Unterrichts-Abtheilung in jenem Zeitpunkte einzuleiten, in welchem die Verhältnisse eine solche Massregel rechtfertigen würden).

Przez kilka lat następnych Wydział krajowy sprawy tej nie poruszał. Dopiero w r. 1884. wezwał Dyrekcyę szkoły sztuk pięknych do podania dokładnych i na pewnych datach opartych informacyj co do rozmiarów, rodzaju, sposobu umieszczenia i co do przypuszczalnych kosztów urządzenia i utrzymania projektowanej szkoły rzeźbiarstwa.

W obszernym memoryale odpowiedziała Dyrekcyja szkoły sztuk pięknych na zadane jej pytania. Wykazując nieodzowną konieczność utworzenia w szkole sztuk pięknych oddziału rzeźby w granicach wyższej monumentalnej nauki rzeźbiarstwa, Dyrekcyja doniosła, iż ma już zapewnione siły profesorskie w osobach znanych dobrze krajowi artystów-rzeźbiarzy pp. Piusa Welońskiego, Marcellego Gujskiego i Walerego Gadomskiego.

Koszta utrzymania tego oddziału przyjmuje Dyrekcyja na 5.000 zł. Powiększenie szkoły sztuk pięknych nowym oddziałem pociągnie rozszerzenie dzisiejszego gmachu szkolnego. Dobudowanie potrzebnych ubikacyj wedle zdania Dyrekcyi kosztowałyby do 26.000 zł. Na podstawie tej opinii Wydział krajowy powołując się na Najwyższe postanowienie z dn. 28. Listopada 1876. r., udał się pismem z dn. 3. Czerwca 1884. do Prezydyum Namiestnictwa, prosząc o przedstawienie tej sprawy Ministerstwu. Jednak tak powyższa odezwa Wydziału krajowego, jak i dwukrotne urgowanie nie odniosły żadnego skutku, gdyż do tej chwili c. k. Prezydyum Namiestnictwa nie raczyło odpowiedzieć, jaki ta sprawa obrót wzięła.

W obec doniosłości, jaką niezaprzeczenie miałyby dla szkoły sztuk pięknych utworzenie oddziału rzeźby, — w obec faktu, iż znakomite siły fachowe obiecały swą pomoc, komisya budżetowa stawia wniosek:

Wysoki Sejm raczy polecić Wydziałowi krajowemu usilne staranie się u odnośnych władz rządowych o rychłe utworzenie przy szkole sztuk pięknych w Krakowie oddziału rzeźby w granicach wyższej, monumentalnej nauki rzeźbiarstwa. O przeprowadzonych w sprawie tej rokowaniach przedłoży Wydział krajowy sprawozdanie na najbliższej sesyi sejmowej.

(Pozycya 65 do 72 a). Sprawozdawca: poseł Stanisław hr. Badeni).

Pozycya 73. Stypendya dla uczniów i uczennic seminaryów nauczycielskich i kursów przygotowawczych	30.000 zł.
Pozycya 74. Dla uczniów internatu przy seminaryum nauczycielskiem w Krakowie	3.000 „
Pozycya 75. Jedno stypendyum imienia Matejki dla uczniów szkoły sztuk pięknych w Krakowie	1.000 „
Pozycya 76. Wydawnictwo ruskich książek szkolnych	2.000 „
Pozycya 77 a. Zasiłek dla czasopisma „Szkoła“ (L. pet. 157 S.)	500 „
Pozycya 77 b. Zasiłek dla czasopisma „Muzeum“ (L. pet. 282 S.)	500 „

Pozycję tę wstawia komisya w skutek petycyi Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, jest bowiem przekonana, że Towarzystwo to niedawno zawiązane przyczynia się bardzo skutecznie do podniesienia ruchu naukowego pomiędzy nauczycielami szkół średnich i do zwrócenia ich uwagi na sprawy dydaktyczne i pedagogiczne szkół średnich, prace zaś Towarzystwa w tym kierunku podjęte potrzebują osobnego organu, którym jest czasopismo „Muzeum“.

Pozycya 78. Zasiłek dla czasopisma „Kosmos“ (L. S. 157) 400 zł.

Pozycya 79. Zasiłek dla ruskiej gazety szkolnej — do rozporządzenia Wydziału krajowego (L. S. 489) 500 zł.

Pozycya 80. Antoni Goetlich, dyrektor szkoły żeńskiej w Krakowie, roczny datek do płacy 100 zł.

Pozycya 81. Witowski Hipolit, były dyrektor szkoły żeńskiej w Bełzie, zaopatrzenie dożywotnie 300 zł.

Pozycya 82. Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach — do dyspozycyi Wydziału krajowego.

Komisya budżetowa nie wstawia w pozycyi 82 żadnej kwoty. Znaczna ilość stniejących dla celów naukowych stypendyów umożliwia dostatecznie biednej młodzieży, pragnącej się kształcić w naukach i sztukach, uzyskać pilnością, gorliwością i wzorowem przykładaniem się do zajęć swego zawodu poparcie z tego źródła. Przy rozdawaniu stypendyów, które mają służyć młodzieży tak do ukończenia nauk w kraju, jak też do nabycia potrzebnych wiadomości i po za granicami naszej prowincyi, Wydział krajowy zasięga wiadomości o petentach u przełożonych władz szkolnych, dyrekcji zakładów naukowych lub specjalnych szkół i akademij. Na podstawie więc świadectw i poleceń władz, Wydział krajowy może nadawać stypendya lub zapomogi z funduszu stypendyjnego, jak i z funduszu dyspozycyjnego tym petentom, którym udzielić pomocy uważać będzie za stosowne.

Komisya budżetowa, przy nawale pracy i stosunkowo krótkim czasie obrad sejmowych, ani może dokładnie zbadać zasług i potrzeby petentów, ani też rozważyć, który z petentów i w jakiej mierze ma być Wydziałowi krajowemu poleconym. Z tego powodu komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy przejść do porządku dziennego nad petycyami do tej rubryki należąciami, odstępując je Wydziałowi krajowemu, gdyby takowe chciał uwzględnić z funduszu dyspozycyjnego.

Petycyje te są:

- L. pet. 737. Fabiańskiego Stanisława,
- „ 875. Marcina Guzkowskiego,
- „ 686. Stanisława Lewandowskiego,
- „ 615. Lenika Andrzeja,
- „ 263. Jakóba Richtera,
- „ 284. Eugeniusza Sztejnsberga,
- „ 44. Maryi Dulębianki,
- „ 45. Ludwika Stasiaka,
- „ 384. Leona Zawiejskiego,
- „ 378. Juliusza Zuberę,
- „ 140. Teodora Demkowa,
- „ 126. Henryka Grabińskiego,
- „ 242. Leonarda Alexandrowicza,
- „ 845. Alfreda Beer Kornieszewskiego,
- „ 528. Henryka Rauchingera.

Pozycya 83. Dla fundacyi „Macierz polska“ subwencya na wydawnictwo dzieł i periodycznych pism ludowych 2.500 zł.

Komisya budżetowa wstawia o 500 zł. niższą sumę, jak proponuje Wydział krajowy, a to z powodu, że z rozsprzedaży zapasu książeczek dotychczas wydanych, wynoszącego w ogólnej sumie 65.300 egzemplarzy, — przy żywszem zajęciu się rozsprzedażą przez Towarzystwo pedagogiczne, z którym „Macierz polska“ pod tym względem umowę zawarła, — wpłynąć powinny znaczniejsze jak dotychczas fundusze na rzecz wydawnictwa; powtóre, iż wydawnictwo czasopisma „Niedziela“ w skutek umowy z p. Wilczyńskim nie więcej jak 1.500 zł. kosztować będzie, przeto uszczuplenie krajowej subwencji o 500 zł. w niczem dotychczasowej działalności „Macierzy polskiej“ nie skrepuje.

Pozycya 84. Dla Towarzystwa „Proświta“ na wydawnictwo pism ludowych 1.000 zł.

Pozycya 85. Na stypendyum dla ucznia Wydziału lekarskiego w Krakowie, oddającego się studjom w szkole operacyjnej 500 zł.

Uchwałą z dn. 8. Października 1883. przyehylił się Wys. Sejm do prośby Dra Mikulic, ustanawiając stypendyum w kwocie 500 zł. celem umożliwienia studjów uczniom medycyn w szkole operacyjnej w Krakowie. Komisya budżetowa pozostawia pozycyę tę bez zmiany.

Z uwagi jednak, że słuszną jest rzeczą, aby zapomogi z funduszu krajowego na cele naukowe dawane, choć w części w następstwie pewną korzyść krajowi przynosiły, komisya budżetowa wnosi: Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą **rezolucyę**:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy nadawaniu zapomóg na cele naukowe z funduszu krajowego, żądał od otrzymujących takowe zobowiązania pod rygorem zwrotu otrzymanej zapomogi — zużytkowania nabytych wiadomości przez pewien przynajmniej przeciąg czasu w kraju.

Rezolucya ta odnosi się tak do pozycyi z tej rubryki, jako też i z innych rubryk budżetu krajowego.

Pozycya 85 a. Dla wydawnictwa dziełek ludowych we Lwowie, jednorazowo, jak w roku zeszłym, l. pet. 670 S. 1.000 zł.

Pozycya 85 b. Towarzystwo Przymierze braci, jednorazowo, l. pet. 409 300 zł.

Pozycya 85 c. Towarzystwo oświaty ludowej we Lwowie, jednorazowo, l. pet. 481 S. 100 zł.

Pozycya 85 d. Wiktorowi Matnikowi, proboszczowi z Makowiska, na wydanie śpiewnika ruskiego dla szkół ludowych, jednorazowo, l. pet. 327 100 zł.

Pozycya 85 e. Sofronowi Niedzielskiemu, profesorowi gimnazjalnemu w Stanisławowie, na wydawnictwo słownika małoruskiego, jednorazowo, do rozporządzenia Wydziału krajowego, l. pet. 963 200 zł.

Pozycya 85 f. Towarzystwu krakowskiemu oświaty ludowej, jednorazowo, l. pet. 468 100 zł.

Pozycya 85 g. Wydziałowi Towarzystwa galicyjskiego leśnego na wydawnictwo „Sylwana“, jednorazowo, l. 768 S. 100 zł.

Wreszcie wnosi komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy przejść do porządku dziennego nad petycjami:

L. 149 S. Zarządu bursy imienia Kraszewskiego w Stanisławowie. L. 302 S. Zarządu bursy imienia Kraszewskiego w Drohobyczu. L. 460 S. Rady zawiadowczej bursy przemyskiej w Przemyśle. L. 541 S. Zarządu bursy nauczycielskiej w Tarnopolu. L. 681 S. Wydziału bursy imienia Dymnickiego w Rzeszowie. L. 732 S. Zarządu bursy imienia Kopernika w Jarosławiu. L. 738 S. Towarzystwa bursy imienia Stefana Batorego w Wadowicach. L. 436. Towarzystwa pomocy naukowej we Lwowie o subwencye na bursy i internat we Lwowie. L. 249 S. Towarzystwa ruskiej bursy w Brzeżanach. L. 328 S. Wydziału ruskiej bursy w Stryju. L. 408 S. Wydziału Towarzystwa św. Jana Chrzyciciela w Drohobyczu. L. 895 S. Wydziału bursy bractwa św. Mikołaja w Stanisławowie.

Przejście do porządku dziennego nad powyższymi petycjami motywuje komisya budżetowa nietylko potrzebą koniecznej oszczędności w budżecie krajowym, ale i ze względu, że

instytucje te mające bardziej lokalny charakter, winne znaleźć poparcie, na które bez wątpienia dla humanitarnych swych celi zasługują, w ofiarności prywatnej miejscowych i okolicznych obywateli, jako też miejscowych instytucyj dobroczynnych i autonomicznych.

Następnie wnosi komisya budżetowa porządek dzienny nad petycyami: L. 826 S. Zarządu zakładu osieroconych dziewcząt w Przemyślu. L. 232 S. Szkoły robót kobiecych w Tarnowie. L. 106 S. Przełożonej zgromadzenia św. Karola Boromeusza w Wielkich Oczach. L. 391 S. Dolores Matczyńskiej o subwencyę na zakład froeblovski. L. 59 S. Kuratorji zakładu imienia Ossolińskich o subwencyę 3.000 zł. na otwarcie czytelnicy bibliotecznej w godzinach popołudniowych. L. 618 S. Towarzystwa politechnicznego we Lwowie. L. 165 S. Wydziału Towarzystwa akademickie bractwo. L. 478 S. Towarzystwa szkolnaja pomoc. L. 524 S. Centralnego Wydziału Towarzystwa Kaczkowskiego. L. 169 S. Wydziału Towarzystwa Akademickoje bractwo na wydawnictwo ruskiej biblioteki. L. 74 S. Bogusza Stęczyńskiego o zapomogę. L. 812 S. Przytuliska polskiego w Wiedniu o zapomogę. L. 754 S. Towarzystwa bratniej pomocy słuchaczy filozofii w Wiedniu o zapomogę. L. 739 S. Towarzystwa uczącej się młodzieży „Zdrowie“ w Krakowie o zapomogę. L. 154 S. Stowarzyszenia rękodzielników „Gwiazda“ w Tarnowie o zapomogę. L. 42 S. Stowarzyszenia opieki nad chorymi uczniami w Wiedniu o zapomogę. L. 277 S. Towarzystwa wsparcia dla ubogich uczniów akademii rolniczej w Wiedniu. L. 401 S. Wydziału Towarzystwa wzajemnej pomocy uczniów Uniwersytetu jagiellońskiego o zapomogę. L. 278 S. Anieli Aczkieniesowej o zapomogę.

Za Przewodniczącego:

Artur Potocki.

Sprawozdawca:

W. Sapięha.

Budżet krajowy na rok 1886.

Rubryka VII. (Pozycye 46, 47, 85h).

Sprawozdawca: poseł Madeyski.

Poz. 46. Rada szkolna krajowa, na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego krajowego (wedle specjalnego preliminarza)	360.008 zł.
„ 47. Członkowie Rady szkolnej krajowej (wedle osobnego sprawozdania komisji budżetowej)	7.200 „
<hr/>	
Poz. 85h). Korosteńska Felicja, nauczycielka, jednorazowy dar z łaski (uchwalono dnia 21. Grudnia 1885.)	100 zł.

Rubryka VII.

Poz. 47.

Sprawozdawca: poseł Madeyski.

Na wynagrodzenie dla 6 członków Rady szkolnej krajowej po 1.200 zł. dla każdego, razem 7.200 zł.

Komisyja budżetowa przyjmuje podług preliminarza Wydziału krajowego kwotę powyższą w wysokości dotychczas uchwalanej.

Pozycya ta opiera się na uchwale sejmowej z dnia 6. Października 1868. roku.

Na mocy Najwyższego Postanowienia z dnia 25. Czerwca 1867. roku Rada szkolna krajowa weszła w życie z dniem 1. Stycznia 1868. roku. Na najbliższej sesyi sejmowej Wydział krajowy przedstawił wniosek o wyznaczenie wynagrodzenia dla sześciu autonomicznych członków Rady szkolnej krajowej, dla których Skarb Państwa żadnego wynagrodzenia nie wyznaczył. Ta kimi członkami są: dwaj duchowni przez Najjaśniejszego Pana powołani, dwaj delegowani Rad miejskich Lwowa i Krakowa, tudzież dwaj w zawodzie naukowym zaszczytnie znani przez Wydział krajowy przedstawieni, a przez Najjaśniejszego Pana mianowani. Tak komisya sejmowa edukacyjna jako też sejmowa komisya budżetowa zgodziły się na zasadę, ażeby autonomiczni członkowie Rady szkolnej krajowej pobierali wynagrodzenie, tudzież ażeby to wynagrodzenie pochodziło z funduszu krajowego, różniły się między sobą w tem tylko, że pierwsza z nich proponowała wynagrodzenie po 1.500 zł. dla każdego członka, druga zaś po 1.200 zł.

Wysoki Sejm przyjął zasadę wynagradzania autonomicznych członków Rady szkolnej krajowej z funduszu krajowego i uchwalił je w kwocie 1.200 zł. dla każdego.

Z rozprawy nad tym przedmiotem odbytej okazuje się, że wprawdzie stanowisko autonomicznych członków Rady szkolnej krajowej uważano za obowiązek obywatelski, że jednak brano wzgląd na to, iż podówczas Rada szkolna nie miała jeszcze regulaminu, a przeto nie można było przewidzieć, czy ona urządzoną będzie na kształt zwykłego biura, w którymby wszyscy członkowie stale byli zajęci, czy też obok stałego biura czynną będzie Rada zbierająca się w pewnych okresach dla kolegiального załatwiania dotyczących spraw. Z drugiej strony przewidywano, że z rozpoczęciem swojej działalności Rada szkolna będzie miała tyle zajęcia, że i autonomiczni jej członkowie będą musieli bardzo wiele czasu na ten cel poświęcić. Mniemano zatem, że takiemu zajęciu wynagrodzenie w kwocie rocznej 1.200 zł. będzie odpowiadało i w tym charakterze tymczasowym uchwalono je w tej wysokości.

W roku 1873. Wydział krajowy stosując się do życzeń Wysokiego Sejmu, w sprawozdaniu z czynności swoich rzucił szczegółowy pogląd na działalność Rady szkolnej krajowej i zakończył go wyrażając przekonanie, że byłaby pożądaną taka reorganizacya Rady szkolnej krajowej, ażeby ta z jednej strony mogła być swobodniejszą i niezawislejszą w swoich ruchach,

a z drugiej strony, ażeby przynajmniej jednej części jej członków autonomicznych umożliwiono szerszy zakres działania i ułatwiono zupełne oddanie czasu i sił dla spraw w gronie jej załatwianych. Zdanie to podzieliła w zupełności komisya budżetowa i zaproponowała wyznaczenie dla ówczesnego członka Rady szkolnej krajowej Henryka Szmitta oprócz stałego wynagrodzenia 1.200 zł., remuneracyi w kwocie 800 zł., którą Wysoki Sejm przyjął i którą Henryk Szmitt do śmierci swojej corocznie pobierał. Oprócz tego Wysoki Sejm polecił Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesyi dalsze w tym kierunku wnioski przedstawił. Lecz Wydział krajowy żaradził inaczej, gdyż działając we własnym zakresie, podniósł wynagrodzenie dla drugiego członka Rady szkolnej Juliusza Starkla, przez co sprawę tę Wysoki Sejm uznał za załatwioną.

Tymczasem Rada szkolna krajowa złożyła dla siebie regulamin, który dopiero w r. 1885. przez Ministra oświecenia zatwierdzony został. Wedle tego regulaminu sprawy do atrybucyi tej Rady należące załatwiają się albo potocznie, albo kolegialnie w sekcjach, których jest dwie, jedna dla szkół ludowych, a druga dla szkół średnich, albo też na posiedzeniach pełnej Rady. Każdy z członków Rady, niewyjmując i autonomicznych, ma swój referat, każdy należy do jednej z dwóch sekcji, praca każdego z nich jest stałą i natury biurowej.

Czynności, które według statutu organizacyjnego do atrybucyi Rady szkolnej krajowej należą, dwojakiej są natury: są to albo kwestye ogólne zasadnicze, których rozwiązanie daje wytyczny kierunek dla rozwoju szkolnictwa krajowego tak we względzie naukowym jak administracyjnym, albo też sprawy potoczne, z wykonania ustaw szkolnych i uchwał zasadniczych wypływające. W obec przybywającej ciągle liczby szkół w kraju, w obec ciągłego postępu w warunkach dydaktycznych i pedagogicznych na polu oświaty, nareszcie w obec wzrastającej tem samem ilości i ważności spraw, które Rada szkolna krajowa ma załatwiać, nasuwa się pytanie, czyli w dotychczasowem urządzeniu wewnętrznego toku czynności tejsze nie wypadałoby wykonać zmianę, któraby stosując się do przytoczonych wyżej okoliczności miała na celu ułatwić sprawowanie czynności potocznych w taki sposób, ażeby ważniejszym czynnościom ogólnej natury Rada szkolna jako taka, a zwłaszcza też i autonomiczni jej członkowie mogli się oddać z większą swobodą, poświęcić im więcej czasu, spokoju i skupienia.

A mianowicie, gdyby czynności Rady szkolnej potoczne ściśle i stanowczo określono i od innych oddzielono, gdyby dla załatwienia tych czynności urządzono stałe biuro złożone z funkcyjaryuszów rządowych, oraz z niektórych członków Rady szkolnej, wtedy dla załatwienia spraw ogólnej natury wystarczyłyby może pewne okresy posiedzeń na kilku corocznie kadencyach. Takie urządzenie podniosłoby może wybitniej charakter Rady szkolnej jako najwyższej w kraju Władzy oświatą kierującej i nadzorującej. Ono miałoby i tę nader ważną korzyść, że współudział autonomicznych jej członków spocząłby na warunkach więcej rzeczywistości odpowiadających. Z jednej strony bowiem nie byłoby trudnem wybrać pojedynczych delegatów autonomicznych, którzy rozporządzając odpowiedniemi uzdolnieniami mogliby całą pracę swoją poświęcić na usługi Rady szkolnej krajowej i przyjąć stały udział w jej biurze. Z drugiej zaś strony łatwiej spodziewać się można, że znalazłoby się zawsze w kraju szersze grono mężów uzdatnionych, dla których dzisiaj z powodu stałego zajęcia w Radzie szkolnej przyjęcie udziału tamże jest niepodobne, a którzy byliby gotowi oddać się sprawom Rady szkolnej, gdyby te zajmowały ich tylko w pewnych okresach, n. p. w sześciu corocznie kadencyach po dni kilka trwających.

Urządzenie takie pociągałoby za sobą prawdopodobnie także zmianę systemu co do wynagrodzenia dla członków Rady szkolnej, które powinny odpowiadać charakterowi zajęcia stałego w biurze Rady, lub okresowego na zebraniach Rady.

Obecny rozprawom komisji Zastępcy rządowy, na stosowne zapytanie złożył oświadczenie, że myśl zmiany regulaminu Rady szkolnej krajowej przez komisję powyżej poruszona dozna od c. k. Rządu krajowego życzliwego poparcia.

Z tych wychodząc poglądów, komisya budżetowa niezawisłe od względów oszczędności, dążąc do polepszenia na przyszłość warunków wydatności jej prac, tudzież do podniesienia jej szczytnego powołania w duchu organizacyjnego statutu, — wnosi

Wysoki Sejm raczy uchwalić Rezolucyę następującej treści:

- I. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, a względnie c. k. Rząd, ażeby się zastanowili:
 1. czy nie byłaby pożądaną zmiana wewnętrznego urządzenia Rady szkolnej krajowej, któraby zaprowadziła stanowczy podział między czynnościami potocznymi a czynnościami ogólnej natury — i załatwianie pierwszych przekazała biuru tejsze Rady, drugich zaś kollegialnym jej uchwałom;
 2. czy w takim razie posiedzenia Rady nie powinny się odbywać w pewnych peryodycznych kadencyach.
- II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby uwzględniając pytania 1. i 2. Rezolucyi I., zbadał pytanie dalsze, czy sprawowanie czynności autonomicznych członków Rady szkolnej krajowej nie powinno być uważane za obowiązek obywatelski, pełniony bezpłatnie, jedynie za wypłatą dyet i kosztów podróży.

We Lwowie, dnia 13. Stycznia 1886.

Przewodniczący:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
Madeyski.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o pozycjach 65., 66., 67., 68., 69., 70., 71., 72. i 72a. rubr. VII. preliminarza funduszu krajowego na rok 1886. i o petycyach z powyższemi pozycjami rubr. VII. w związku zostających.

Wysoki Sejmie!

Pozycja 60. Teatr polski w Krakowie.

Komisya wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym 8.000 zł. z dodatkiem „do rozporządzalności Wydziału krajowego“. W latach poprzednich dodatek ten był zbyteczny, gdyż były dyrektor i kierownik artystyczny teatru dał liczne dowody umiejętnego i starannego kierownictwa, teatr krakowski zawdzięczał mu chwile świetnego rozwoju, a jego osoba była dla Wysokiego Sejmu gwarancją, iż subwencya należycie użyta będzie. Obecny kierownik teatru zażądał sam utworzenia komitetu nadzorczego, któryby z jednej strony wspierał go udzielaniem odpowiednich rad i wskazówek, z drugiej strony w obec Wysokiego Sejmu, a względnie Wydziału krajowego dawał rękojmię, że subwencya w kwocie 8.000 zł. dotąd uchwalana, służyć będzie do podniesienia sceny w Krakowie.

Komisya budżetowa przyjęła z zadowoleniem do wiadomości, iż komitet nadzorczy został już przez Wydział krajowy ustanowiony; na przyszłość wypłacenie subwencji musi zależeć od orzeczenia komitetu znawców, czy dyrekcya teatru na subwencję zasługuje.

Pozycja 66. Teatr polski we Lwowie. Zasiłek stały w kwocie 4.200 zł.

Pozycja 67. Teatr polski i opera polska we Lwowie.

Do rozporządzalności Wydziału krajowego:

a) dramat i komedye	.	.	.	10.000 zł.
b) opera	.	.	.	10.000 „
razem	.	.	.	20.000 zł.

Komisya wnosi jak w latach ubiegłych:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm zastrzega stwierdzenie przez rzeczoznawców, że wykonanie oper podczas 30 wieczorów odpowiadało wymaganiom artystycznym.“

Dyrektor teatru i opery polskiej p. Jan Dobrzański wniósł petycję do Wysokiego Sejmu o podwyższenie subwencji na operę z 10.000 zł. na 20.000 zł. z powodu dotkliwych strat materialnych, jakie w ostatnim roku poniósł, które to straty głównie kosztownem utrzymaniem opery spowodowane zostały.

Komisyja budżetowa nie zapoznaje, że utrzymanie opery polskiej we Lwowie, odpowiadającej choćby skromnym wymaganiom artystycznym przy subwencji 10.000 zł. jest trudnem, — sądzi jednak, że obowiązek wspierania opery polskiej ciąży nie tylko na Reprezentacji kraju, lecz co najmniej w równej mierze na Reprezentacji miasta Lwowa. Teatr i opera mają niewątpliwie znaczenie cywilizacyjne i narodowe, zarazem jednak uprzyjemniają życie mieszkańcom miasta, wzbudzają miejscowy ruch artystyczny i muzyczny i przyczyniają się nawet do materialnego rozwoju miasta, ściągając zamożniejszą ludność prowincyi na dłuższy lub krótszy pobyt w stolicy. Dlatego też w dobrze zrozumianym interesie własnym Reprezentacye miast stołecznych i większych prowincjonalnych subwencyonują teatry i starają się o ich rozwój. Reprezentacya miasta Lwowa dotąd niestety teatrowi i operze polskiej nie udziela żadnej subwencji.

Komisyja budżetowa sądzi, iż na przyszłość utrzymanie opery polskiej we Lwowie tylko w takim razie możliwem będzie, jeżeli Reprezentacya miasta Lwowa zechce subwencyonować przedsięwzięcie opery polskiej taką samą kwotą, jaką dotąd Wysoki Sejm na ten cel przeznaczał.

W obec uchwalonego już budżetu miasta Lwowa na rok 1886. nie może komisyja budżetowa Wysokiemu Sejmowi doradzać, by wypłacenie subwencji na utrzymanie opery uczynić już na rok 1886. zawisłem od tego, czy Reprezentacya miasta Lwowa takąż samą subwencją przyznać zechce, — proponuje jednak następującą rezolucyę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by zawiadomił Reprezentacyę miasta Lwowa, iż na przyszłość opera polska we Lwowie liczyć może na subwencją krajową tylko pod tym warunkiem i w takiej wysokości, jaką na ten sam cel Reprezentacya miasta Lwowa przeznaczyć zechce.“

Pozycya 68. Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Besida“ — zgodnie z Wydziałem krajowym 5.000 zł.

Pozycya 69. Towarzystwo muzyczne w Krakowie — zgodnie z Wydziałem krajowym 800 „

Pozycya 70. Szkoła muzyczna powstać mająca w Krakowie. Wydział krajowy preliminarzuje w tej pozycyi, a Wysoki Sejm uchwała od roku 1882. 2.000 „

Uchwałą z dnia 19. Października 1882. zapewnił Wysoki Sejm szkole muzycznej w Krakowie powstać mającej, stałą roczną dotacyę w kwocie 2.000 zł. w przypuszczeniu i pod warunkiem, że gmina miasta Krakowa, tudzież c. k. Skarb Państwa przyznają tej szkole stałą roczną subwencją w odpowiedniej kwocie.

Subwencye powyższe zostały w zasadzie przyznane, lecz gdy plan szkoły dotąd przez c. k. Ministerstwo zatwierdzony nie został i szkoła w życie nie weszła, Wydział krajowy od roku 1882. stosownie do życzenia c. k. Namiestnictwa deponuje corocznie po 2.000 zł. w kasie Urzędów pomocniczych c. k. Namiestnictwa w tej myśli, że zbierany tym sposobem fundusz użytym będzie na koszt urządzenia szkoły.

Komisyja budżetowa nie sądzi, iż Wysoki Sejm uchwalając od lat trzech subwencją dla szkoły muzycznej w Krakowie, miał zamiar wkładania corocznie uchwalanych kwot jako nieoprocentowany depozyt w c. k. Namiestnictwie; — a gdy i w tej chwili jeszcze nie ma wcale pewności, iż szkoła w roku 1886. wejdzie w życie, przeto komisyja budżetowa nie widzi potrzeby uchwalania w tej pozycyi jakiegokolwiek kwoty. Gdyby zaś z nowym rokiem szkolnym, t. j. z dniem 1. Września 1886. szkoła w życie wejść miała, winien użyć Wydział krajowy na

zapłacenie przyznanej subwencji stałej za cztery miesiące kwotę 666 zł. z deponowanych w c. k. Namiestnictwie 6.000 zł.

Pozycja 71. Towarzystwo muzyczne we Lwowie — zgodnie z Wydziałem krajowym 3.000 zł.

Pozycja 72. Towarzystwo „Harmonia“. Wydział krajowy preliniuje w tej pozycji 300 „

Zarząd Towarzystwa prosi w drodze petycyi o udzielenie subwencji w kwocie 1.000 „

Wysoki Sejm uznawał pożyteczną działalność „Harmonii“, przyznając temu Towarzystwu od lat kilku coroczne subwencye.

W r. 1885. otrzymała „Harmonia“ oprócz przyznanych przez Wysoki Sejm 300 zł. dalszych 400 zł. od Wydziału krajowego z funduszu dyspozycyjnego.

Z uwagi, że Towarzystwa dla podobnych celów istniejące, starać się winne w miarę rozwoju opierać się na własnych siłach, a tem samym z funduszy publicznych raczej mniejszych, niż większych subwencji potrzebywać, — komisya budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym 300 zł.

Pozycja 72 a. Towarzystwo śpiewu „Lutnia“ otrzymało w r. 1885. jednorazową subwencyę na wydawnictwo śpiewnika polskiego i ruskiego 200 zł.

Na rok 1886. uprasza „Lutnia“ o udzielenie subwencji na założenie szkoły śpiewu.

Z uwagi, że Towarzystwo „Lutnia“ pod każdym względem się pomyślnie rozwija i przyczynia się znacznie do rozbudzenia zamiłowania śpiewu choralnego, — z uwagi, iż według sprawozdania komisji rzeczoznawców, zaproszonej przez Wydział krajowy dla zbadania stanu galic. Towarzystwa muzycznego, szkoła śpiewu choralnego w Towarzystwie muzycznym jest naj-słabszą stroną tegoż Towarzystwa i celowi nie odpowiada, — komisya budżetowa wnosi w pozycji 72 a. Towarzystwu „Lutnia“ na założenie szkoły śpiewu choralnego jednorazowo 200 zł.

Do tej pozycji należą petycyje Towarzystw muzycznych w Brodach i Stanisławowie, tudzież dyrektorów teatrów prowincjonalnych Henryka Lasockiego i Barbary Linkowskiej o subwencye na rok 1886.

Z uwagi, że Towarzystwa muzyczne prowincjonalne, choć niewątpliwie użyteczne, mają znaczenie wyłącznie lokalne, teatra zaś prowincjonalne w bardzo szczupłej tylko mierze spełniają zadanie cywilizacyjne, — komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyami powyższymi przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Petycyje o subwencye na kształcenie się w śpiewie wnieśli w bieżącym roku:

Stanisława Heumann, Ludmila Łyczkowska, Róża Gross, Amalia Abendroth, Stanisława Madejewska, Marya Izaak, Marya Weiner, Adolfiną Nowicka, Adam Kaczurba, Rudolf Bernhardt, Władysław Floryański.

Petycyje o subwencye na kształcenie się w muzyce w ogóle wnieśli:

Marya Kruszewska, Wanda Świtkowska, Wanda Paltinger, Emma Raab i Henryk Szalit.

Z uwagi, iż doświadczenia dotychczasowe pouczyły, iż stypendya i subwencye na powyższe cele dotąd udzielane, bądźto żadnego nie przyniosły rezultatu, bądźto przyczyniły się do wykształcenia artystów, którzy na scenach obcych śpiewają, —

z uwagi nadto na konieczność oszczędności funduszków krajowych, które najsmadniej zaprowadzić się dają właśnie w tych działach, które w niczem nie przyczyniają się do materialnego i moralnego rozwoju kraju, —

komisya budżetowa wniosł:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyami do L. S. 167, 404, 435, 265, 932, 139, 138, 365, 264, 34, 133, 360, 407, 354, 63 i 498 o subwencye na kształcenie się w śpiewie i muzyce — przechodzi Sejm do porządku dziennego, odstępując jednakże takowe Wydziałowi krajowemu na wypadek, gdyby je zechciał uwzględnić z rubr. XVI. poz. 208.

Powyzszą uchwałą zostają załatwione także petycye do L. S. 127, 427, 439, 510, 804, 830 i 893.

Za Przewodniczącego :

Artur Potocki.

Sprawozdawca :

Stanisław Badeni.

Rubr. VIII.

Utrzymanie pomników historycznych.

Str. 26. Sprawozdawca p. Stanisław Stadnicki.

Wydział krajowy preliminuje w tej rubryce stałe pozycje corocznie uchwalane i komisya budżetowa popiera w tej mierze wnioski Wydziału krajowego.

Zauważyć tu należy, iż pozycya w sumie 1.000 złr. jako zaliczka dla renty dożywotniej pana Schmida Ciężyńskiego, wchodzi w budżet roku 1886. jako pozycya już stała i coroczna z powodu zakupna jego zbioru gem i kameów na rzecz Muzeum Narodowego w Krakowie w myśl uchwały sejmowej z dn. 22-go Października 1884. r.

Komisya budżetowa, przychylając się do projektowanych przez Wydział krajowy wydatków rubr. VIII-ej na rok 1886., nie może jednak pominąć uwagi, iż w obec corocznie wstawianych w budżet państwowy znacznych kwot na takie same cele, a bardzo dotąd skromnego w nich udziału kraju naszego, byłoby pożądanem celem umożliwienia większych wydatków na utrzymanie pomników historycznych, znaczniejszy a usprawiedliwiony udział w tych kwotach krajowi naszemu zapewnić, — w którym to kierunku zespolone usiłowania i starania panów Konserwatorów starożytności w Galicyi niewątpliwie pożądaný skutek osiągnąćby potrafiły.

Jeżeli się Wysoki Sejm przychyli do wniosków komisji budżetowej, wypadnie preliminarz rubr. VIII-ej na rok 1886. jak następuje:

Rubr. VIII. poz. 86.	Restauracya pomników w ogóle, sporządzanie i publikacya naukowych i urzędowych spisów pomników, znachodzących się w naszym kraju	1.500 złr.
" " "	87. Zaliczka dla renty dożywotniej dla p. Schmida Ciężyńskiego w skutek zakupna jego zbioru gem i kameów na rzecz Muzeum narodowego w Sukiennicach w Krakowie	1.000 "
" " "	88. Badanie i ocalanie zabytków historycznych, pismiennych i archeologicznych dla Zakładu narodowego im. Ossolińskich we Lwowie	500 "
" " "	89. Stała roczna subwencya dla Muzeum narodowego w Krakowie	500 "
" " "	90. Krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie :	
	a) Dyrektor we Lwowie	1.200 "
	b) " w Krakowie	1.000 "
	c) Adjunkt we Lwowie, płaca 1.100 złr. rocznie, dodatek aktywalny 100 złr. rocznie i dodatek pięcioletni o rocznych 80 złr.	1.280 "
	d) Adjunkt w Krakowie, płaca 900 złr., dodatek aktywalny 100 złr. i dodatek pięcioletni o rocznych 80 złr.	1.080 "
	e) 4-ch aplikantów we Lwowie, adjutum po 300 złr.	1.200 "
	Do przeniesienia	9.260 złr.

Z przeniesienia . . . 9.260 złr.

Rubr. VIII. poz. 90. f)	2-ch aplikantów w Krakowie, adjutum po 300 złr.	600 „
g)	Czynsz za najem lokalu we Lwowie	600 „
h)	Stróże	600 „
i)	Opał i potrzeby kancelaryjne	350 „

Suma rubryki VIII. 11.410 złr.

Co do petycyj do rubr. VIII. się odnoszących, komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę l. $\frac{669}{526}$ S. p. adjunktów krajowych archiwów aktów grodzkich i ziemskich o podwyższenie płacy przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia na przyszłej sesyi wniosków.

Nad petycyą l. $\frac{505}{395}$ S. p. proboszcza kościoła św. Anny w Krakowie o subwencyę na restauracyę kościoła przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Za Przewodniczącego :

Artur Potocki.

Sprawozdawca :

Stanisław Stadnicki.

Budżet krajowy na rok 1886.

Rubryka IX.

Kwaterunkowe żandarmeryi.

Sprawozdawca K. Badeni.

W rubr. IX. uchwalony był na r. 1885. kredyt w kwocie	76.891 zł. — ct.
na rok 1886. prelinuje Wydział krajowy	77.914 „ — „
zatem <i>więcej</i> o	1.023 zł. — ct.
a w porównaniu do wynikłości z r. 1884. w kwocie	78.472 zł. 78 ct.
<i>mniej</i> o	559 „ — „

Zwiększenie, które Wydział krajowy proponuje na rok 1886., znajduje swe uzasadnienie częścią w utworzeniu nowych posterunków, częścią w podwyższeniu czynszów za koszary.

Na rok 1886. będą zwinięte posterunki: Ruda, Dołhe, Jaślika, Olpiny, Korezyn i Stany, w skutek czego odpada czynsz za pomieszczenie tych posterunków w kwocie 795 zł.

Natomiast przybędą posterunki: Słoboda rungurska, Nowe Sioło, Wolanka, Krościenko, Medyka, Skołyshyn, Kozy i Maziarnia, a pomieszczenie tych posterunków według zawartych kontraktów kosztować będzie rocznie

	1.205 zł.
Powyższe zmiany zatem powodują zwyczaj w kwaterunkowym w kwocie	410 zł.
dalej w skutek zmiany kontraktów dla umieszczenia posterunków dawniej istniejących, nastąpiło zmniejszenie o 700 zł., — zwiększenie zaś o 2.110 zł., zatem czyste powiększenie o	1.410 „
nareszcie w skutek powiększenia sztabu żandarmeryi o 3go majora, przybyła dopłata do tegoż mieszkania w kwocie	175 „
Ogólne zatem powiększenie kwaterunkowego dla żandarmeryi wynosi	1.995 zł.

Nadwyżka ta obniża się na r. 1886. o 900 „ z powodu, iż komenda żandarmeryi prelinuje na r. 1886. o taką kwotę wyższy zwrot z funduszu państwowego za umieszczenie żandarmów do kontroli bydła przeznaczonych.

Podczas gdy w preliniarzu swym na rok 1885. wstawiła była komenda żandarmeryi w tej rubryce zwrotu	7.300 zł.
prelinuje na rok 1886. do zwrotu	8.200 „

Cyfrowo zatem wynosi podwyższenie kwaterunkowego na rok 1886.	
kwotę	1.095 zł.
Podwyższenie drobnych potrzeb na utrzymanie korpusu żandarmeryi w skutek pomnożenia tegoż o kilku żandarmów, wynosi	28 „
Razem zwyczajka w kwocie	1.123 zł.

a ponieważ na urządzenie nowych koszar otworzyć się mających, preliniuje Wydział krajowy o 100 „
 mniej jak w roku zeszłym, przeto ogólna nadwyżka w tej rubryce, jak powyżej wykazano, wynosi 1.023 zł.

Z ogólnego tego zestawienia okazuje się, iż podwyższenie rubryki IX. w niniejszym preliminarzu pochodzi głównie z powodu wzrastających czynszów najmu za koszary.

Przy badaniu pojedynczych cyfr za umieszczenie posterunków w całym kraju, spostrzeżono, że w samym Lwowie kosztuje umieszczenie posterunku lwowskiego i komendy krajowej żandarmeryi, tudzież szkoły dla żandarmów 13.237 zł. 70 ct.

Z kwoty tej zwraca fundusz państwowy około 3.600 „ — „
 a mianowicie zwraca fundusz państwowy kwaterunkowe za pomieszczenie oficerów i noclegowe za pomieszczenie żandarmów, zawsze jednak pozostaje jeszcze kwota około 10.000 zł. którą fundusz krajowy wyłącznie ponosi.

Jeżeli porównamy wydatki kwaterunkowego we Lwowie z wydatkami z tego samego tytułu w Krakowie ponoszonymi, gdzie również komenda oddziału i posterunek żandarmeryi za kwotę 1.550 zł.
 są umieszczone, okaże się, iż pomieszczenie komendy krajowej, złożonej z trzech oficerów sztabowych i dwóch oficerów niższego stopnia, kancelarya dla komendy i pomieszczenie szkoły kosztują fundusz krajowy około 8.000 „

Zdaniem komisji budżetowej powinienby Wydział krajowy się zastanowić, czy nie byłoby korzystniej dla funduszu krajowego bądź zakupić, bądź wystawić dom, któryby zaspakajał wszelkie potrzeby żandarmeryi we Lwowie, mógł pomieścić komendę krajową, komendę oddziału, posterunek lwowski i szkołę, i wprowadzić w ten sposób znaczną i stałą w tej rubryce oszczędność.

Przyuszczając, że amortyzacya kapitału wyłożonego na cel powyżej wskazany kosztowałaby rocznie między 7.000 a 9.000 zł., a na poczet tej należności płaciłby fundusz państwowy około 3.600 zł., które i obecnie zwraca, pozostałoby dla funduszu krajowego do płacenia około 5.000 zł., zamiast 10.000 zł., które ponosi obecnie.

Odnośną rezolucyę umieszcza się na końcu sprawozdania.

Komisya budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. W rubr. IX. budżetu funduszu kraj. na rok 1886. wstawia się :

Poz. 91. Czyszczenie koszar i innych pomieszczeń, zapalanie lamp i dostarczanie mioteł	5.846 zł.
Poz. 92. Oświetlenie koszar	2.167 „
Poz. 93. Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów i pościeli dla oficerów i służących	475 „
Poz. 94. „ „ „ „ dla niższych stopni	20 „
Poz. 95. „ „ „ „ dla żołnierzy	1.696 „
Poz. 96. „ „ „ „ kuchennych	705 „
Poz. 97. Pranie bielizny pościelnej dla żołnierzy, furyerów i woźnych	1.898 „
Poz. 98. Naprawa bielizny pościelnej	166 „
Do przeniesienia	12.973 zł.

	Z przeniesienia	12.973 zł.
Poz. 99.	Pranie koców zimowych i letnich, sienników, poduszek włosiennych i słomianych	442 „
Poz. 100.	Świeże napełnianie i dopełnianie sienników i poduszek słomianych	1.035 „
Poz. 101.	Uzupełnienie bielizny pościelnej, koców, sienników i poduszek	4.083 „
Poz. 102.	Opał i oświetlenie kancelaryj oddziałowych	510 „
Poz. 103.	„ „ „ oficerów, rachmistrzów, furyerów i woźnych	585 „
Poz. 104.	Rozmaite inne wydatki	500 „
	Razem	20.128 zł.
Poz. 105.	Najem pomieszczeń i koszar	56.486 „
Poz. 106.	Na urządzenie nowych koszar otworzyć się mających	300 „
Poz. 107.	Na podwyższenie czynszów najmu i na pomnożenie ilości posterunków	1.000 „
	Razem suma rubr. IX.	77.914 zł.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zbadał, czy nie dałoby się zaprowadzić oszczędności przy pomieszczeniu komendy krajowej i oddziałowej, dalej szkoły i posterunku żandarmeryi we Lwowie przez nabycie, a ostatecznie i wybudowanie domu własnego, któryby wszystkie potrzeby kwaterunkowe c. k. żandarmeryi we Lwowie zaspakajał, i w takim razie odpowiednie wnioski w roku przyszłym przedłożył.

Przewodniczący :
Smarzewski.

Kazimierz Badeni
Sprawozdawca.

Budżet krajowy na rok 1886.

Rubryka X.

Drogi krajowe.

Sprawozdawca Stanisław Jędrzejowicz

Preliminarz Wydziału krajowego na r. 1886. do Rubryki X. od poz. 108 do włącznie 130 pod tytułem „Drogi krajowe“, wynosi w dziale wydatków zwyczajnych 760.558 zł., w dziale nadzwyczajnych 173.000 zł. — Razem 933.558 zł. w. a., czyli od uchwalonych wydatków rubryki X. w r. 1885. okazuje się wyższy o 35.981 zł. w. a.

A. Koszta zarządu.

	Zwyczajne zł.	Nadzwyczajne zł.
Poz. 108. „Płace urzędników i sług“ od lit. a) do l) włącznie, są to wydatki zwyczajne, których pozycye o tyle się zmieniają, o ile okaże się potrzeba powiększenia personalu służbowego na drogach nowo do użytku publicznego oddanych. W porównaniu z preliminarzem r. 1885., widzimy preliminarz Wydziału krajowego zwiększający się o 600 zł. z powodu pomnożenia liczby drożników z 314 na 318. Zgodnie więc z preliminarzem Wydziału krajowego, komisya przyjmuje wstawienie w poz. 108.	87.320	—
Poz. 109. a) i b) stosuje się do uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 10. Października 1883 r. i preliminuje przypadające na rok 1886. pięciolecia dla 7 inżynierów i 30 konduktorów. Komisya budżetowa obniża tę pozycyę o 240 zł., z powodu, że inżynier II. klasy Zienkowiec został emerytowany. Stosownie więc do sprostowanego obliczenia, komisya budżetowa przyjmuje i wnosi: na przypadające „pięciolecia“ w roku 1886.	3.048	—
Poz. 110, 111 i 112 obejmuje „Ryczałty“ przeznaczone na obowiązkowe zwiedzanie dróg, koszta kancelaryjne i umieszczenie biur, które niezmiennie z uchwaloną kwotą r. 1885. i na r. 1886. zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego komisya budżetowa przyjmuje	11.276	—

	Zwyczajne zł.	Nadzwyczajne zł.
Poz 113 a). Również poz. 113 a) „remuneracye dla służby drogowej“ tak jak w r. 1885.	3.000	—
b) zaś poz. 113 b) przedstawia zapomogi stałe przyzwołone przez W. Sejm uchwałą z dnia 10. Października 1883. r. dla konduktorów, które jednak w porównaniu z r. 1885. preliminarz Wydziału krajowego na rok 1886. o 1.793 zł. zniża, albowiem część tej zapomogi kompensuje się z pięciolecia i wstawia się jedynie resztę zapomogi dla konduktorów, którzy nie dosłużyli się jeszcze pięciolecia.		
Przeto zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego komisya budżetowa przyjmuje wstawienie w poz. 113. b) kwoty .	2.607	—
Poz. 114. Do pozycyi 114. już Wydział krajowy w porównaniu z r. 1885. preliminuje na rok 1886. o 1.000 zł. mniej, albowiem ilość nabytych walców na teraz jest dostateczna. Komisya budżetowa sądzi, że w tej pozycyi jeszcze dalej idące oszczędności zaprowadzić można, przez zmniejszenie przykupna naczyń dla oddziału technicznego, a przeto wnosi obniżenie tej kwoty o 500 zł. preliminując na uzupełnienie naczyń i wzorów oddziału technicznego	1.500	—
Poz. 115. Komisya zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego „na koszta podróży dla komisyj nadzwyczajnych“ przyjmuje i wnosi wstawienie kwoty	4.500	—

B. Budowa dróg krajowych.

Poz. 116. Pod poz. 116. preliminuje Wydział krajowy w dziale wydatków nadzwyczajnych tak jak w r. z. 150.000 zł.

Z tej kwoty zamierza pokryć koszta nowo budować się mającego mostu na Popradzie pod Starym Sączem wydatkiem 30.000 zł., zaś pozostałe 120.000 zł. rozdzielić w równych częściach na budujące się drogi Lwów-Stojanów, Nisko-Nadbrzezie i Borszczów-Jezierzany. Kraj przez długi szereg lat w tej rubryce nie szczędził funduszy i bardzo słusznie, bo ułatwione komunikacye dla nas były podstawą do rozwoju handlowego i ekonomicznego. Gdy jednak obecnie sieć dróg krajowych sięga w najodleglejsze zakątki naszego kraju i gdy założony program jest już na ukończeniu, możemy śmiało zwolnić tempo wydatków tej pozycyi, w obec przykrego położenia ekonomicznego, które nas do najściślejszej oszczędności nawet w najproduktywniejszych wydatków zniewala.

Obniżenie tej pozycyi względami oszczędności wskazane, także i pod względem technicznym szkodliwych skutków wyrzeć nie powinno, a mianowicie:

1. Droga Borszczów-Jezierzany zaledwie rozpoczęta, a gdy trasa tejże jeszcze ostatecznie nie ustalona, może wywołać reklamacye, które opóźnią rozpoczęcie robót na dłuższej prze-

strzeni, przeto kwota 30.000 zł. na ten cel w r. 1886. prawdopodobnie okaże się dostateczną.

2. Droga Lwów-Stojanów z końcem bieżącego roku na nieprzerwanej przestrzeni od Lwowa aż do miasteczka Radziechowa doprowadzona, przedstawia już pewną jednolitą całość, dla komunikacji publicznych w dzisiejszym stanie pożyteczną, której omycenie zapewnia też już dziś funduszowi krajowemu stały odpowiedni dochód.

Gdy w obec powyższego faktu zważymy, że dalsza budowa tej drogi do Stojanowa, nie zdaje się być nagłą, zwłaszcza, że termin dokończenia jej zastrzeżony przez najznacześniejszych ofiarodawców dopiero z końcem roku 1891. upływa; gdy następnie wiadomem jest, że do budowy tej drogi okazał się zupełny brak kamienia i pokład spodni z cegły układanym być winien, której przysposobienie w dostatecznej ilości z natury rzeczy dłuższego czasu wymaga, komisya budżetowa mniema, że będzie zupełnie możebnem i stosownem w r. 1886. dalszej budowy nie rozpoczynać, lecz ograniczyć się jedynie do wyrobu cegły palonej, w którym to celu 20.000 zł. się preliniuje.

3. Droga Nisko-Nadbrzezie otwartą jest na przestrzeni 69 kilometrów tj. od Rzeszowa do Rozwadowa.

Na podstawie zeszłorocznej uchwały sejmowej, Wydział krajowy rozpoczął w roku bieżącym budowę od Nadbrzezia wstecz ku Rozwadowi, lecz ponieważ właśnie tam napotkano na sprzeczne zapatrywania co do kierunku, a niwelacyjne roboty trasy nie były przygotowane, przeto budowa bardzo mało postąpiła i prawie jedynie do przysposobiania materyałów i częściowych robót ziemnych ograniczoną była. Obecnie jest przygotowany materyał na 8 kilometrów drogi i na most na Trześniu tak, że ta przestrzeń w r. 1886. wykończoną być może, jeżeli na ten cel 35.000 zł. przeznaczymy.

4. Na budowę mostu na Popradzie pod Starym Sączem preliniuje Wydział krajowy warunkowo 30.000 zł. o ile by dotacya do konserwacyi dróg krajowych przeznaczona, na pokrycie kosztów nadzwyczajnej tej budowy nie wystarczyła.

Komisya budżetowa w przypuszczeniu, że przynajmniej $\frac{1}{3}$ część kosztu tej budowy znajdzie pokrycie z funduszu dotowanego na konserwację, wlicza do poz. 116. na ten cel 20.000 zł.

Powyższym wywodem uzasadniwszy swoje zapatrywania, komisya budżetowa wnosi wstawienie pod poz. 116tą w dziale wydatków nadzwyczajnych „na budowę dróg krajowych“ . . .

— 105.000

C. Utrzymanie dróg krajowych.

Poz. 117. Na utrzymanie dróg istniejących łącznie z temi, które w r. 1885. oddane zostaną do użytku publicznego, preliniuje Wydział krajowy dla 1.727 kilometrów kwotę 480.922 zł.

Korzystając z wykazu, jaki nam Wydział krajowy na wyrażone w przeszłym roku życzenie dla pojedynczych dróg krajowych poszczególnie zestawiał, komisya budżetowa jest obecnie w zupełnej możności odstąpienia od dotychczasowego systemu obliczeń ryczałtowych i zastosowania o wiele dokładniejszej podstawy za pomocą poszczególnych preliminarzy, których wynik opiera się na przecięciu rzeczywistych wydatków r. 1881., 1882. i 1883. dla dróg dawniej już konserwowanych, zaś dla dróg nowych na faktycznym już wypracowanym kosztorysie na r. 1886.

Jak poniżej zestawiony wykaz okazuje, mamy do utrzymania na 40tu drogach krajowych 1722 kilometrów, z których najtańszy 75 zł. 80 ct. kosztuje, zaś najdroższy 772 zł. 3 ct., co naturalnie wyłącznie względny cenom kamienia przypisać należy, którego w stosunku do wydatków innych 66% na jeden kilometr używamy.

Wykaz dróg krajowych, przypadających do utrzymania w r. 1886.

L. p.	Ilość kilometrów		Średni koszt utrzymania 1go kilometra		Obliczenie przypadające na r. 1886.	
			zł.	ct.	zł.	ct.
1	53·265	Borszczów-Okopy	75	80	4.037	49
2	38·	Brzeżany-Złoczów	169	14	6.427	32
3	38·045	Buczacz-Tłuste	166	17	6.321	94
4	40·540	Czorsztyn-Zabornia	265	71	10.771	88
5	35·143	Czortków-Skała	203	43	7.149	14
6	12·970	Czyżyno-Cło	292	42	3.792	69
7	83·266	Dembica-Nadbrzezie	321	68	26.785	01
8	11·200	Dynów-Przeworsk	239	97	2.687	66
9	45·355	Dynów-Sanok	163	91	7.434	14
10	30·580	Gorlice-Konieczna	141	04	4.313	—
11	30·695	Horodenka-Załużce	241	96	7.426	95
12	24·550	Husiatyn-Kopeczyńce	261	23	6.413	20
13	73·218	Jarosław-Belzec	476	66	34.900	09
14	10·617	Iwanie-Mossorówka	205	70	2.183	92
15	14·640	Kraków-Baran	772	03	11.302	52
16	54·620	Kraków-Chełmek	255	70	13.966	33
17	6·257	Krasne-Busk	652	41	4.082	13
18	6·810	Krościenko-Szczawnica	193	97	1.320	94
19	66·925	Lwów-Rohatyn	378	37	25.322	41
20	65·000	Lwów-Radziechów	563	08	36.600	30
21	48·379	Monasterzyska-Czortków	235	78	11.406	80
22	68·420	Przemyśl-Sanok	165	52	11.324	88
23	83·905	Rohatyn-Tarnopol	237	66	19.940	86
24	69·000	Rzeszów-Nadbrzezie po Rozwadów	237	33	16.375	83
25	0·569	Sędziszów	513	85	292	38
	1.011·969	Do przeniesienia			282.579	81

L. p.	Ilość kilometrów		Średni koszt utrzymania 1go kilometra		Obliczenie przypadające na r. 1886.	
			zł.	ct.	zł.	ct.
	1.011-969	Z przeniesienia	—	—	282.579	81
26	92-110	Sielec-Zaleszczyki	233	50	21.507	69
27	45-157	Słotwina-Brzesko-Sącz	264	33	11.936	35
28	60-080	Smykowce-Suchostaw	194	31	11.674	14
29	39-256	Stanisławów-Bursztyn	329	89	12.950	16
30	42-666	Strussów-Buczacz	179	87	7.674	33
31	43-237	Tarnopol-Podwołoczyska	196	37	8.490	45
32	19-650	Tarnopol-Zbaraż	177	25	3.482	96
33	36-570	Tarnów-Szczucin	262	74	9.608	40
34	47-412	Tyśmienica-Kołomyja	160	35	7.602	51
35	94-000	Zakliczyn-Sącz-Niedzica	358	54	33.702	76
36	53-951	Zaleszczyki-Skała	179	83	9.702	01
37	35-075	Zator-Sucha	294	04	10.313	45
38	28-350	Zborów-Załoście	189	06	5.359	85
39	31-520	Zimnowoda-Hoszany	271	38	8.553	90
40	41-500	Zólkiew-Mosty-Krystynopol	762	26	31.633	79
przeto	1.722-503	Kilometrów dróg kraj. utrzymanie na r. 1886.	276	79	476.772	30

Zwyczajne Nadzwyczajne
zł. zł.

Rzeczywista więc potrzebna kwota na utrzymanie dróg krajowych, przedstawia się w sumie 476.722 zł. a wynik 4.150 zł. niższy od preliminowanego przez Wydział krajowy, pochodzi ztąd, że na drodze Lwów-Stojanów wedle obecnie już wiadomych kosztorysów na r. 1886. zniżka 790 zł. wynosi, zaś na drodze od Niska ku Nadbrzeziu okazało się, że Wydział krajowy układając preliminarz, przeznaczał na rok 1886. już znacznieszą przestrzeń do konserwy, podczas gdy budowa z różnych powodów wolno postępowała, tak że o pięć kilometrów mniej wybudowano jak się spodziewać należało.

Komisyja budżetowa wnosi przeto wstawienie pod poz. 117. „na utrzymanie dróg krajowych“

476.772

Przy tej znacznej pozycji wydatków komisyja budżetowa uznała za stosowne zwrócić uwagę Wydziału krajowego, czy i o ile wymagania na wydatki tej rubryki w przyszłości nie mogły by być obniżone. A mianowicie, czy nie dało by się zmniejszyć przeznaczoną do tej pory ilość kamienia do konserwy kilometra jeżeli na dawniej zbudowanych drogach pokład już jest o tyle ustalony, iż dalszego wzmocnienia nie potrzebuje?

Następnie, czy obniżenie dochodu z myt nie wskazuje na fakt, że w skutek powstałych nowych kolei, na wielu drogach krajowych frekwencya znacznie się zmniejszyła i czy w skutek tego nie można by ograniczyć materiału konserwacyjnego do mniejszej ilości?

D. Zasiłki.

Poz. 118. Na bezzwrotne zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych preliminuje Wydział krajowy 140.000 zł., zatem o czterdzieści tysięcy więcej jak w r. 1885. uchwalono.

Pod tym względem powołuje się słusznie Wydział krajowy na uchwałę Wysokiego Sejmu z dnia 12. Października 1882. r., którą otrzymał polecenie, by w miarę zmniejszających się rocznych wydatków na budowę i rekonstrukcję dróg krajowych, wstawiał do budżetu krajowego odpowiednio zwiększać się mające kwoty na zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych.

Dążność reprezentacyi powiatowych do poprawy dróg powiatowych i gminnych wzrasta z każdym rokiem i budzi uzasadnioną nadzieję, że ten wzmagający się ciągle ruch budowlany ogarnie z czasem wszystkie powiaty kraju naszego, jeżeli będzie możebnem zachować i nadal chociaż częściowo zasady zatwierdzonego programu. Wyobrażenie w przybliżeniu o tej dążności daje nam zestawiony przez Wydział krajowy wykaz podanych do subwencyonowania dróg powiatowych i gminnych na rok 1886. Aleg. 38

Z aktów zaś subwencyjnych przekonała się komisya budżetowa, że kwota preliminowana przez Wydział krajowy zaledwie pokrywa te pozycye przyrzeczeń subwencyjnych, które powiatom przyznane zostały.

Komisya budżetowa przeto w myśl preliminarza Wydziału krajowego i stosownie do zbadanych aktów subwencyjnych wnosi pod poz. 118. „na bezzwrotne zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych“

Poz. 119.	Stosownie do kosztów konkurencyi §. 3. i 4. ustawy „o publicznych dojazdach kolejowych“ i zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego przyjmuje się	140.000	—
-----------	--	---------	---

Poz. 120.	Na utworzenie zakładowego funduszu pożyczkowego w kwocie 300.000 zł. proponuje Wydział krajowy dalszą ratę zgodnie z uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 22. Października 1884. r.	20.000	—
-----------	---	--------	---

Komisya budżetowa wnosi wstawienie w dziale nadzwyczajnych wydatków pod poz. 120. na r. 1886. kwoty

—	20.000
---	--------

E. Wydatki na myta.

Na budowę i utrzymanie domków mytniczych, wstawia się podobnie jak w latach ubiegłych w dziale wydatków nadzwyczajnych pod poz. 121

pod poz. 121	—	3.000
pod poz. 122	1.000	—
pod poz. 123	2.500	—

Zwyczajne Nadzwyczajne
zł. zł.

F. Zaopatrzenia.

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego i z motywów przez Wydział krajowy przytoczonych, komisya budżetowa wnosi wstawienie dla pozycyi od 124 do 130 włącznie kwoty 2.145 —

Tudzież dla świeżo emerytowanego inżyniera II. kl. pana Zienkowicza na r. 1886. 480 —

Zestawienie wydatków w rubryce X.

W dziale	Zwy- czajnych	Nadzw- yczajnych	Razem
	zł.	zł.	zł.
A. Koszta zarządu	113.251	—	113.251
B. Budowa dróg krajowych	—	105.000	105.000
C. Utrzymanie dróg	476.772	—	476.772
D. Zasiłki	160.000	20.000	180.000
E. Wydatki na myta	3.500	3.000	6.500
F. Zaopatrzenia	2.625	—	2.625
Razem	756.148	128.000	884.148

Komisya budżetowa wnosi przeto wstawienie w Rubryce X. w dziale wydatków na rok 1886. kwotę 884.148 zł., a zatem z kwotą przez Wydział krajowy preliniowaną, a wynoszącą 933.558 zł. niższej o 49.410 zł. w. a.

Przewodniczący :
Smarzewski.

Sprawozdawca :
Stanisław Jędrzejowicz.

Rubryka III.

Dochody z dróg krajowych.

	Zwyczajne zł.	Nadzwyczajne zł.
Poz 3. Pod pozycyę 3cią „myta dróg krajowych“ preliniuje Wydział krajowy w dochodach zwyczajnych znacznie niższą kwotę od wynikłości r. 1883., mimo że w następnych latach już 33 kilometrów nowo omyconych dróg przybyło. Ten niekorzystny wynik należy przedewszystkiem przypisać nowo otwartej kolei Jarosław-Sokal i kolei Transwersalnej, w skutek czego ruch na dotyczących drogach krajowych znacznie się zmniejszył, a wiadomy już poniekąd rezultat licytacyjny w Buczaczu, Jarosławiu, Manasterzyskach, Podwołoczyskach i Zaleszczykach, pod tym względem przewidywane zmniejszenie dochodów mytniczych w zupełności potwierdza. Komisyja budżetowa dzielając zapatrywanie Wydziału krajowego, że przy nowo rozpisanych licytacjach myt, fundusz krajowy w porównaniu z wynikiem r. 1884. blisko 4 ¹ / ₂ % w dochodach utraci, przyjmuje zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego na r. 1886. „myta na drogach krajowych“	214.000	—
Poz. 4. Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne, pochodzące ze zwłoki w opłacie czynszu dzierżawnego z myt, przyjmuje komisyja zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego	350	—
Poz. 5. Grzywny za przestępstwa drogowe, komisyja budżetowa wnosi zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego	160	—
Poz. 6. lit. a). Przyjmuje komisyja budżetowa wstawienie kwoty 400 zł., którą c. k. Skarb Państwa na utrzymanie drogi z Krynicy do Muszyny rok rocznie aż po r. 1887. opłaca	400	—
W tej samej pozycyi lit. b) preliniuje Wydział krajowy od stron prywatnych na budowę dróg krajowych jako przypuszczalny wpływ r. 1886. 10.000 zł.		
Do przeniesienia	214.910	—

	Zwyczajne zł.	Nadzwyczajne zł.
--	------------------	---------------------

Z przeniesienia	214.910	—
---------------------------	---------	---

Co do tej pozycji są zaległości wprawdzie bardzo znaczne, mimo że Wydział krajowy stronom zobowiązanym nie folguje, bo gdy w preliminarzu na rok 1885. komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego przyjęła w tej pozycji kwotę 5.000 zł., wpływy przewyższyły 30.000 zł.

Gdy więc w r. 1885. wpłynęły znaczniejsze kwoty, nie można już przypuszczać tak pomyślnego rezultatu na rok następny i dla tego komisya budżetowa zgodnie z przypuszczalnym preliminarzem Wydziału krajowego przyjmuje wstawienie w tej pozycji kwoty 10.000 —

Przeto wnosi „dochody z dróg krajowych“ 224.910 zł. w. a.

Ta suma jednak nie potrąca się od wydatków, gdyż nie uchwała się budżetu netto, lecz odpowiednio przyjętym zasadom budżetowym dochody z dróg krajowych wstawiają się wraz z innymi dochodami w oddzielnym dziale dochodów Skarbu krajowego.

Przewodniczący :

Smarzewski.

Sprawozdawca :

Stanisław Jędrzejowicz.

Budżet krajowy na rok 1886.

Rubryka XI. (Pozycja 135.)

Sprawozdawca: poseł **Otton Hausner.**

(Wedle specjalnego preliminarza.)

Poz. 135. Fundusz podrzutków we Lwowie 970 zł.

Budżet krajowy na rok 1886.

Rubryka XII.

Wydatki na szupaśnictwo.

Sprawozdawca K. Badeni.

Wydział krajowy preliminuje na tę rubrykę ryczałtowo	30.000 zł.
tak jak w roku zeszłym.	
Wynikłość z roku 1884. wynosi	26.677 zł. 69 ¹ / ₂ ct.
Wynikłość z roku 1883. wynosi	24.166 „ 71 „
Wynikłość zaś z roku 1882. wynosi	44.101 „ — „
Przecięcie zatem z ostatnich 3 lat wynosiłoby wprawdzie	31.648 „ — „

Zważywszy jednak, iż w roku 1882. wydatki na szupaśnictwo były wyjątkowo wysokie z powodu, iż w owym roku spłacono bardzo znaczną kwotę jako należność z rachunków zaległych za lata ubiegłe, i dopiero w tymże roku 1882. zaległe te rachunki zupełnie wyrównano, nie podlega wątpliwości, iż niema podstawy do obliczania przecięcia, biorąc w rachunek r. 1882.

W roku bieżącym przyznano po dzień 1. Grudnia 1885. koszta szupasowe w kwocie	21.506 zł. 96 ct.
zwroty kosztów po koniec Października wynoszą	2.353 „ 46 „
wydano zatem w tej rubryce za 11 miesięcy	19.153 zł. 50 ct.
a doliczywszy do tego koszta administracyjne za rok cały w kwocie	4.427 „ — „
wynosił rzeczywisty wydatek za 11 miesięcy	23.580 zł. 50 ct.
a za cały rok budżetowy 1885., uwzględniając nawet, iż rachunki bywają sprawdzane do końca Marca roku następnego, nie przeniesie w żadnym razie wydatek w tej rubryce kwoty	26.000 „ — „

Jeżeli się weźmie za podstawę przecięcie z lat 1883., 1884. i 1885., okaże się cyfra	25.614 „ — „
i na tej podstawie preliminuje komisya budżetowa w tej rubryce kwotę	27.000 „ — „

czyli o 3.000 zł. *mniej*, jak preliminuje Wydział krajowy, a o 1.386 zł. *więcej*, jak wykazuje przecięcie z 3 lat, a to właśnie z powodu, iż wydatków roku 1885. z całą ścisłością na razie obliczyć nie można.

Przy tej rubryce czyni się następującą uwagę:

W zamknięciach rachunkowych funduszu krajowego rubr. XII. poz. 131. p) z r. 1884. zamieszczone są koszta administracyi w kwocie 4.226 zł. 70 ct. Pozycya ta mniej więcej w tej samej wysokości powtarza się i w poprzednich zamknięciach rachunkowych.

Według zasiągniętych informacyj wynosi ta pozycya i w roku bieżącym 4.427 zł. i składa się na tę pozycyę wyłącznie opłata dyurnistów, zajętych przy prowadzeniu ksiąg i sprawdzaniu rachunków tej rubryki. Pomijając na razie okoliczność, czy dyurna w tej wysokości są uzasadnione w obec całego ruchu kasowego manipulacyi i likwidacyi z tej rubryki wynikających, trzeba zaznaczyć, iż wydatki te w każdym razie w rubryce II. budżetu umieszczone być winne.

W rubryce tej preliniuje Wydział krajowy zwykle ryczałtowo kwotę 30.000 zł. na dyurna, a Sejm prawdopodobnie pozycyę uchwała w tem przepuszczeniu, iż mieści ona w sobie opłatę wszystkich dyurnistów, zajętych w Wydziale krajowym z tytułu agend temuż Wydziałowi stale na podstawie istniejących ustaw przekazanych. Jeżeli agendy Wydziału krajowego się wzmagają i w skutek tego uznaje Wydział krajowy potrzebę pomnożenia swych sił roboczych, winienby w rubryce II. podwyższenie to preliniować i potrzebę tegoż należyte uzasadnić, gdyż tylko w ten sposób tak komisya budżetowa, jak i Wysoki Sejm może mieć pogląd odpowiedni na wysokość kredytów na jeden i ten sam cel uchwalanych.

Z powyższych powodów wnosi komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. W rubryce XII. budżetu funduszu krajowego na rok 1886. wstawia się na pokrycie kosztów szupasowania ryczałt w kwocie 27.000 zł.
2. Wzywa się Wydział krajowy, by wszelkie koszta administracyjne, względnie kancelaryjne, wynikające z agend stale na mocy ustaw Wydziałowi krajowemu przydzielonych, umieszczał w rubryce II. budżetu funduszu krajowego.

Przewodniczący:
Smarzewski.

Kazimierz Badeni.
Sprawozdawca.

Rubryka XIII.

Budowy wodne i melioracyjne.

Sprawozdawca: Posel Stadnicki Jan.

Rubryka XIII, w której są połączone obecnie wydatki rozdzielone w poprzednich latach między rubrykę XIII i XV, rozkłada się na dwa główne działy lit. A. i B. oznaczone, z których pierwszy obejmuje wydatki na służbę inżynierską i pomocniczą, drugi zaś wydatki przeznaczone w ściślejszem znaczeniu tego słowa na wykonanie budowli wodnych i regulacyjnych.

A. Bióro melioracyjne.

W tym dziale pod pozycją 140 a), b), c) preliniuje Wydział krajowy na wynagrodzenie sześciu inżynierów, trzech asystentów i na pomocników technicznych łączną kwotę 19.300 zł.

Komisyja budżetowa znalazła, iż preliniowana kwota pod literą c) 8.000 zł. jest za wysoka ze względu na to, że w r. 1886. nie przyjdą do wykonania nowe projekta melioracji, ile że takowe wykonane zostały w r. 1885., i wnosi obniżenie kwoty pod lit. c) preliniowanej o 4.000 zł.

Łączna kwota pod poz. 140 a), b), c) preliniowana wynosiłaby zatem 15.300 zł. i tę kwotę komisyja budżetowa do przyjęcia Wysokiemu Sejmowi zaleca.

Poz. 141 „Sprawienie, uzupełnienie i naprawa narzędzi, oraz zakupienie potrzeb rysunkowych dla bióra melioracyjnego“. Komisyja budżetowa ze względu na rozgałęzione czynności bióra melioracyjnego, wykazane w sprawozdaniach Wydziału krajowego, wnosi przyjęcie preliniowanej cyfry w kwocie 1.500 zł.

Dalsza pozycya 142 „Urządzenie kursu robót melioracyjnych“ nie figurowała dotąd w preliniarzach lat poprzednich jako pozycya osobna, ale objętą była w wydatkach na bióro melioracyjne. Kwota 680 zł. preliniowana obecnie, wydatkowaną była w latach poprzednich w ten sposób, że 500 zł. pobierał nauczyciel elementarny przy szkole niższej Dublańskiej, a 180 zł. pobierał docent melioracji przy szkole Dublańskiej wyższej (Rubryka I. pozycya 10 wydatków na tę szkołę) jako nadwyżkę do swej płacy. Z uwagi jednak, że z uczniów kursu melioracyjnego wyszedł tylko jeden dozorca, który na gruncie mógł być użytym, zatem w obec małego pożytku połączonego z tym wydatkiem, z uwagi dalej, że kształcenie uczniów przez udzielanie im kursu melioracji jest zadaniem szkoły, a nie budownictwa wodnego, komisyja budżetowa wnosi całkowite wykreślenie tej pozycyi.

Natomiast poz. 143 „na dwóch dozorców melioracyjnych przy drenowaniu“ (Spr. W. kr. za czas od 1. Lipca 1884. do 30. Czerwca 1885.) uznaje komisyja budżetowa za wydatek pożyteczny i wnosi utrzymanie tej pozycyi w kwocie 240 zł.

Poz. 144. Wydatek „na utrzymanie stacyj meteorologicznych i wodoskazowych“ preliminowany na 1.700 zł. wydaje się być komisji budżetowej za wysokim.

W poprzednich latach preliminowano na stacye na dorzeczu Górnego Dniestru 800 zł. Ta kwota musi pozostać nie zmienioną w obec zobowiązań przyjętych w latach poprzednich przez Wydział krajowy. Prócz tego w sprawozdaniu W. Kr. za czas od 1. Lipca 1884. do 30. Czerwca 1885. uzasadnia Wydział krajowy potrzebę wynagrodzenia sześciu obserwatorów przy wodoskazach nowo wprowadzonych, dla każdego po 40 zł. rocznie, razem 240 zł.

Powyższe dwie cyfry razem wzięte wynosiłyby 1.040 zł. Z uwagi, że naprawa słupów wodoskazowych i łąt, oraz naprawa narzędzi przy stacyach ombrometrycznych kosztować będzie w 25 wodoskazach i 94 stacyach ombrometrycznych już co najmniej 160 zł., wnosi komisya budżetowa wstawienie pod poz. 144 kwoty 1.200 zł., zatem o 500 zł. mniej niż w preliminarzu Wydziału krajowego.

B. Wykonanie budowli wodnych i regulacyjnych.

W dziale tym preliminuje Wydział krajowy pod poz. 145 a, b, łączną kwotę 7.700 zł., a pod poz. 146 na popieranie przedsięwzięć melioracyjnych kwotę 100.000 zł.

Potrzebę tych wydatków uzasadnia Wydział krajowy osobnem sprawozdaniem L. W. kr. 62535|1885, na końcu którego żąda Wydział krajowy kredytu dodatkowego w kwocie 5.450 zł., a zarazem wnosi Wydział krajowy do przyjęcia przez Wysoki Sejm uchwałę, mocą której Wydział krajowy byłby upoważniony do użycia pozostałości z dotacyi melioracyjnej w roku 1885 (Rubr. XIII. poz. 140 b.) także w roku 1886.

Pozostałość z roku 1885 obliczona jest według tegoż samego sprawozdania Wydziału krajowego na 33 500 zł.

Ogólna kwota żądana przez Wydział krajowy w Rubryce XIII. B. na wykonanie budowli wodnych i regulacyjnych wynosi zatem 146.650 zł. w obec potrzeby wykazanej sprawozdaniem Wydziału krajowego o popieraniu przedsięwzięć melioracyjnych, 162.873 zł. wynoszącej.

Komisya budżetowa jednak, kierując się głównie względami oszczędności, nie zgodziła się na wstawienie bez zmiany wszystkich kwot żądanych przez Wydział krajowy.

Komisya budżetowa wnosi:

Wstawienie pod pozycyę 145 a., b. kwoty żądanej przez Wydział krajowy w wysokości 7.700 zł.

Zredukowanie kwoty pod poz. 146 do wysokości 50.000 zł.

Wreszcie komisya budżetowa, uznając za słuszne żądanie Wydziału krajowego, aby mu było dozwolonem użyć pozostałość z dotacyi melioracyjnej z roku 1885 w roku następnym, wnosi do Wysokiego Sejmu przyjęcie następującej uchwały:

Upoważnia się Wydział krajowy do wydatkowania kwot w rubryce XIII. uchwalonych, a mianowicie: kwot uchwalonych na rok 1885 aż do końca marca 1887 r. i kwot preliminowanych na rok 1886 aż do końca marca 1888 r., a to według zasad przyjętych przy podobnych rubrykach budżetu państwowego.

Lwów dnia 18. Grudnia 1885.

Przewodniczący:
Smarzewski.

J. Stadnicki
Sprawozdawca.

Rubr. XIV.

Odsetki od pożyczek i umarzanie tychże.

Sprawozdawca poseł Skatkowski.

Wydział krajowy zamieszcza w tej rubryce wszystkie raty amortyzacyjne od pożyczek, zaciągniętych bądź to od instytucyj kredytowych i funduszów przez Wydział administrowanych, bądź też przez emisję obligacyj. Są to następujące pożyczki:

a) z funduszu domestykalnego na budowę zakładu kulparkowskiego	66.000	zł.	—	ct.
b) z galic. kasy oszczędności na budowę tegoż zakładu	40.400	"	—	"
c) z galic. kasy oszczędn. dla szpitala Sióstr Miłosierdzia we Lwowie	10.000	"	—	"
d) z krakowskiej kasy oszczędn. na dokończenie szpitala izraelickiego	5.000	"	—	"
e) z funduszu szpitala św. Łazarza w Krakowie i fund. podrzutek na budowę tegoż szpitala	346.796	"	34	"
f) z galic. kasy oszczędn. na budowę pralni przy szpitalu lwowskim	22.500	"	—	"
g) z Banku krajowego na wykończenie prawego skrzydła przy szpi- talu lwowskim	70.000	"	—	"
h) z Banku dla krajów koronnych	600.000	"	—	"
i) pożyczka krajowa z roku 1883.	3,800.000	"	—	"
k) " " " 1884.	1,000.000	"	—	"
l) " " " 1885.	354.800	"	—	"
m) reszta pożyczki z roku 1873. zaciągniętej w sumie 1,600.000 zł., wynosząca jeszcze	576.500	"	—	"

Oprócz rat amortyzacyjnych preliminuje Wydział krajowy także kwoty potrzebne na opłatę należności stemplowych od obligacyj i kuponów, tudzież podatku dochodowego od procentów płaconych instytucjom kredytowym lub posiadaczom obligacyj.

Komisya budżetowa, badając poszczególne pozycye tej rubryki, sprawdziła, że raty amortyzacyjne zgodne są z planami umorzenia dotyczących pożyczek i że obowiązek opłacania podatku dochodowego od procentów przyjął na siebie fundusz krajowy przy zaciąganiu pożyczek bądź to w odnośnych skryptach dłużnych, bądź też w ogłoszeniach względem subskrybcyi na obligacye. Opłaty stemplowe od kuponów i obligacyj obliczone zostały według obowiązujących przepisów, jakkolwiek jeszcze przez władze skarbowe prawomocnie nie są wymierzone.

Mianowicie pożyczka z r. 1883. uwolnioną została od opłat stemplowych ustawą z d. 6. Czerwca 1882. co do sum 1,100.000 zł. i 1,919.400 zł., — zaś suma 400.600 zł. opłatom podlega. Wymiar tych należności jeszcze przez władze skarbowe nie jest dokonany, zaś co do pożyczki z r. 1884. przedstawienie Wydziału krajowego do krajowej Dyrekeyi skarbu dotychczas załatwione nie zostało. Zapewne jednak wymiar władz skarbowych będzie zgodny z obliczeniem w preliminarzu Wydziału krajowego przytoczonym.

Koszta preliminowane na ogłoszenia wyniku torowań, portorya i inne kancelaryjne wydatki odpowiadają potrzebie.

Komisyja budżetowa wnosi zatem zgodnie z Wydziałem krajowym:

W pozycji 147.	rata roczna na umorzenie pożyczki 66.000 zł. z funduszu domestykalnego na budowę zakładu kulparkowskiego	5.280 zł.
"	148. dwie raty półroczne na umorzenie pożyczki 40.400 zł. na tenże cel z galic. kasy oszczędności z podatkiem	2.756 „
"	149. dwie raty półroczne na umorzenie pożyczki 10.000 zł. zaciągniętej na budowę szpitala Sióstr Miłosierdzia we Lwowie z galic. kasy oszczędności z podatkiem	662 „
"	150. dwie raty półroczne na umorzenie pożyczki 600.000 zł. z Banku dla krajów z podatkiem	50.199 „
"	151. rata roczna na umorzenie pożyczki 5.000 zł. zaciągniętej na budowę szpitala izraelickiego w Krakowie z tamtejszej kasy oszczęd. z podatkiem	400 „
"	152. dwie raty półroczne na umorzenie pożyczki 3.800.000 zł. z r. 1883. z podatkiem kuponowym, oraz należności stemplowe i koszta kancelaryjne	229.197 „
"	153. rata roczna na umorzenie pożyczki 346.796 zł. 34 ct. z funduszu szpitala św. Łazarza zaciągniętej na budowę tego szpitala	20.808 „
"	154. dwie raty półroczne na umorzenie pożyczki 1.000.000 zł. z r. 1884. z podatkiem kuponowym, oraz należności stemplowe i koszta kancelaryjne	66.028 „
"	155. dwie raty półroczne na umorzenie pożyczki 22.500 zł. zaciągniętej z galic. kasy oszczędności na budowę pralni w szpitalu lwowskim z podatkiem	2.193 „
"	156. dwie raty półroczne na umorzenie pożyczki 70.000 zł. zaciągniętej z Banku krajowego na budowę szpitala lwowskiego z dodatkiem na administracyę	7.157 „
"	157. dwie raty półroczne na umorzenie pożyczki 354.800 zł. z r. 1885. z podatkiem kuponowym, oraz należności stemplowe i koszta kancelaryjne	22.333 „
"	157 ¹ / ₂ . na pokrycie niedoboru funduszu pożyczki krajowej z r. 1873. według osobnego preliminarza	27.560 „
	Suma rubryki XIV.	434.573 zł.

zatem mniej o 248 zł. od preliminarza Wydziału krajowego, — która to różnica wynikła z obniżenia kwoty potrzebnej na pokrycie niedoboru pożyczki z r. 1873.

Za Przewodniczącego :

Artur Potocki.

Sprawozdawca :

Skalkowski.

Budżet krajowy na rok 1886.

(Wydatki.)

Rubryka XV. — Pozycye 158, 170—207a).

Referenci: Abrahamowicz, Bobrzyński, Scipio, Skałkowski, W. Sapięha,
St. Stadnicki, J. Stadnicki, K. Badeni.

Pozycya 158.

Referent: poseł Skałkowski.

W pozycyi 158 wstawia komisya zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego dla
inżyniera górnika przy Wydziale krajowym 1.980 zł.

Pozycya 170, 171, 185, 188—191, 203, 204.

Referent: poseł Abrahamowicz.

Poz. 170. Subwencya dla szkoły leśnej w Rasztowcach 108 zł.
Poz. 171. Szkoła weterynaryi we Lwowie:
a) Subwencya 2.000 zł.
b) Spłata pożyczki gal. Kasie oszczędności, XXI. i XXII. rata . . . 1.065 „
c) Asekuracya Szumanówki 36 „ 3.101 „
Poz. 185. Na poparcie przemysłu rękodzielniczego, na pożyczki i zasiłki 27.500 „
Poz. 188. Dotacya dla komisji fizyograficznej, przeniesiona do rubr. VII.
Poz. 189. *Na wydanie atlasu geologicznego kraju wraz z tekstem (uchwalono dnia 21.
Grudnia 1885.)* 1.000 „
Poz. 190. Towarzystwu rolniczemu we Lwowie 3.000 „
Poz. 191. „ „ w Krakowie 3.000 „
Poz. 203. Na budowę gmachu szkolnego w Dublinach 8.000 „
Poz. 204. W myśl wniosków komisji kultury krajowej na budowę mieszkania dla
dyrektora szkół rolniczych w Dublinach 2.000 „

Pozycja 172—184, 186, 187, 193, 206.

Referent: poseł Bobrzyński.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego proponuje komisya budżetowa:

Poz. 172.	Na szkołę przemysłową w Jarosławiu (l. 158 petycyi)	600 zł.
Poz. 173.	„ „ w Przemyśle (l. 316 petycyi)	600 „
Poz. 174.	„ „ w Rzeszowie (l. 259 petycyi)	600 „
Poz. 175.	„ „ w Tarnowie (l. 161 petycyi)	500 „
Poz. 176.	„ „ w Stanisławowie	500 „
Poz. 177.	„ „ w Drohobyczu (l. 157 petycyi)	500 „
Poz. 178.	„ „ w Sokalu (l. 160 petycyi)	700 „
Poz. 179.	„ „ w Kołomyi (l. 162 petycyi)	500 „
Poz. 180.	„ „ im. Bernsteina we Lwowie (l. 470 petycyi)	300 „

O ile zaś petycyja zawiera prośbę o udzielenie kwoty 200 zł. na środki naukowe, komisya budżetowa wnosi:

Przekazuje się petycyę l. 470 Wydziałowi krajowemu, a względnie komisji krajowej dla spraw przemysłu, do zbadania i możliwego uwzględnienia z pozycyi 184.

Poz. 181.	Na szkoły początkowe przemysłowe w Krakowie	1.500 „
-----------	---	-----------	---------

Zarazem komisya budżetowa wnosi:

Petycyje o subwencję dla szkoły przemysłowej w Brzeżanach (l. 156), w Nowym Sączu (l. 159, 525) i w Jaśle (l. 691) przekazuje się Wydziałowi krajowemu, a względnie komisji krajowej dla spraw przemysłu, do sprawozdania na następnej sesyi.

Poz. 182.	Na szkołę handlową w Krakowie	1.000 „
-----------	-------------------------------	-----------	---------

Poz. 183.	Na szkołę ogrodniczą w Tarnowie (l. 23, 64, 71, 167, 168, 173, 174, 249, 250, 530 petycyi)	300 „
-----------	--	-----------	-------

Wydział krajowy proponuje 1.000 zł., komisya budżetowa jednak proponuje tylko kwotę 300 zł. dotychczas udzielaną, gdyż pożytek z rozszerzenia tej szkoły nie jest dotychczas dostatecznie wykazany.

W poz. 184	wstawia Wydział krajowy na szkoły rękodzielnicze i popieranie przemysłu domowego 23.180 zł.; w sprawozdaniu atoli z czynności w przedmiocie przemysłu domowego podwyższa Wydział tę kwotę do wysokości 26.000 zł. na podstawie szczegółowego preliminarza budżetu komisji krajowej dla przemysłu. Komisya budżetowa proponuje zgodnie z tym ostatnim wnioskiem wstawienie kwoty	26.000 „
------------	---	-----------	----------

Petycyje Towarzystwa tatrzańskiego w sprawie szkoły snycerskiej w Zakopanem (l. 556, 557) odsyła się Wydziałowi krajowemu, a względnie komisji dla spraw przemysłu, do sprawozdania na następnej sesyi.

Zarazem komisya budżetowa czyni wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu:

1. ażeby na przyszłość ze wszystkich pozycyj budżetu, mających styczność z przemysłem i podlegających ingerencji komisji krajowej dla spraw przemysłu, utworzył osobną rubrykę preliminarza budżetu krajowego i przedkładał ją jako preliminarz budżetu tejże komisji, — a więc z pozycyj 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 184, 185, 186, 187.

2. ażeby pozycyę 184 ogólną na szkoły rękodzielnicze i popieranie przemysłu domowego rozkładał w preliminarzu budżetu krajowego na pozycyę szczegółowe, tak jak pozycyę ta w „preliminarzu komisji krajowej dla spraw przemysłu“ na pozycyę szczegółowe jest rozdzieloną.

Poz. 186. Na Muzeum przemysłowe we Lwowie 2.000 zł.

Poz. 187. „ „ „ w Krakowie 2.000 „

W poz. 193 na Towarzystwo tatrzańskie (1. 560 petycji) Wydział krajowy wnosi 400 zł. Komisya budżetowa ze względu na oszczędność, oraz na to, że cele Towarzystwa tatrzańskiego z gospodarstwem krajowym nie mają bezpośredniego związku, proponuje wykreślenie tej kwoty.

W poz. 206 Wydział krajowy na inspektora dla rybactwa wstawia kwotę 300 zł. w przypuszczeniu, że c. k. Rząd przyczyni się do powiększenia tej dotacyi i że na stanowisko to uda się pozyskać jednego z profesorów Uniwersytetu w Krakowie, któryby przytem swoją katedrę zatrzymał.

Gdy atoli przedłożone Wysokiemu Sejmowi projekty ustaw rybackich na pensyę inspektora obmyślają inne źródło dochodu, gdy projekty te ustawodawcze tak wielkie obowiązki wkładają na inspektora rybactwa, że one się z katedrą uniwersytecką, i to piastowaną w Krakowie żadną miarą nie dadzą połączyć, — komisya budżetowa wnosi skreślenie tej pozycyi.

Pozycyę 192, 194—196, 205, 205c), 207a).

Referent: poseł J. Stadnicki.

Poz. 192. Towarzystwo ogrodnicze we Lwowie 200 zł.

Poz. 194. *Badania głębszych pokładów ziemi i przyswojenie krajowi wydoskonalonych systemów wiertniczych; 10.000 zł. na okres 2-letni 1886. i 1887. z prawem wydania w ciągu jednego roku. większej nad 5.000 zł. kwoty (uchwalono dnia 21. Grudnia 1885.)* 5.000 „

Poz. 195. *Badania geologiczne kraju (uchwalono dnia 21. Grudnia 1885.)* 1.600 „

Poz. 196. *Na chemiczno-technologiczne studia przeróbki nafty (uchwalono dnia 21. Grudnia 1885.)* 1.000 „

Poz. 205. Na wydawnictwo czasopisma „Górnik“, subwencya 400 „

Poz. 205c). *Zarządowi Towarzystwa „Kółek rolniczych“ subwencya na rok 1886. (uchwalono dnia 21. Grudnia 1885.)* 1.000 „

Poz. 207a). Towarzystwo pszczelnico-ogrodnicze we Lwowie, subwencya 200 „

Pozycyę 197.

Referent: poseł St. Stadnicki.

Poz. 197. Na zalesienie wydym piaszczystych:

a)	w powiecie Nisko	150 zł.
b)	„ „ Cieszanów, Jarosław, Łańcut	300 „
c)	„ „ Jaworów	400 „
d)	„ „ Mościska	400 „

Pozycya 198—202.

Referent: poseł W. Sapięha.

Stypendya.

Poz. 198.	Dla jednego ucznia weterynaryi i kosztu podróży	260 zł.
Poz. 199.	Dla dwóch uczniów, którzy ukończyli wyższą szkołę rolniczą w Dublanach, na wykształcenie się na nauczycieli szkół średnich	1.600 „
Poz. 200.	Dla uczniów szkoły rolniczej w Dublanach	500 „
Poz. 201.	Dla uczniów szkoły leśnictwa we Lwowie	1.800 „
Poz. 202.	<i>Dla górników, oddających się specjalnie zawodom, bardziej krajowi potrzebnym (uchwalono dn. 21. Grudnia 1885.)</i>	1.300 „

Przy tej pozycyi załatwia się petycyę l. 53 S. Kazimierza Dunina i l. pet. 252 Aleksandra Folusiewicza, przekazując takowe Wydziałowi krajowemu, a względnie komisji krajowej dla spraw przemysłu, do załatwienia; również jak l. pet. 882 S. Józefa Fruchlinga do uwzględnienia. L. 808 S. Henryka Gruszeckiego i l. 594 Tadeusza Fiedlera o subwencye, do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Nad petycyami l. 482 S. Karola Chlipalskiego, l. 357 Michała Ochnicza, l. 506 Towarzystwa niesienia pomocy uczniom Akademii górniczej w Leoben, l. 868 Władysława Dziubińskiego i l. 60 S. Franciszki Lewickiej — Wysoki Sejm raczy przejść do porządku dziennego.

Pozycya 207.

Referent: poseł K. Badeni.

Poz. 207.	W rubryce tej nie poniósł fundusz krajowy w latach 1883. i 1884. żadnych wydatków. Ponieważ jest uzasadniona nadzieja, iż w obec zamknięcia granicy od Rosyi będzie kraj nasz i w roku 1886. od zarazy księgosuszowej zupełnie ochroniony, nie widzi komisya budżetowa potrzeby preliminowania w tej rubryce kwoty proponowanej przez Wydział krajowy. Z powodu jednak wyraźnego brzmienia §. 37. ustawy o księgosuszu z dnia 29. Lutego 1880., który to §. mówi o obowiązku kraju ponoszenia kosztów strzeżenia granic wewnątrz kraju w czasie zarazy, wstawia się w tej pozycyi kwotę	1.000 zł.
-----------	---	-----------

Za przewodniczącego:

Artur Potocki.

Budżet krajowy na rok 1886.

Rubryka XV. (Pozycye 159—169).

Sprawozdawcy: posłowie Skalkowski, Abrahamowicz, K. Scipio.

(Wedle specjalnych preliminarzy).

Poz. 159.	Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie (uchwalono dnia 30. Grudnia 1885.)	12.281 zł.
„ 160.	Szkoła wyższa rolnicza w Dublanach (wniosek komisji budż. 31.715 zł. — uchwalono dnia 30. Grudnia 1885.)	32.387 „
„ 161.	Szkoła parobków w Dublanach (uchwalono dnia 30. Grudnia 1885.)	10.332 „
„ 162.	Folwark w Dublanach (uchwalono dnia 30. Grudnia 1885.)	17.079 „
„ 163.	Kurs gorzelnictwa w Dublanach (uchwalono dnia 30. Grudnia 1885.)	1.715 „
„ 164.	Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie	34.643 „
„ 165.	„ ogrodnicza w Czernichowie	3.020 „
„ 166.	Folwark w Czernichowie	28.423 „
„ 167.	Szkoła niższa rolnicza w Horodence	7.856 „
„ 168.	„ „ „ w Jagielnicy	9.295 „
„ 169.	„ „ „ w Kobiernicach	7.810 „

Budżet krajowy na rok 1886.

Rubryka XV. Poz. 167.

Krajowa niż. szkoła rolnicza w Horodence.

Wydział krajowy prelinuje wydatki tej szkoły na r. 1886. w kwocie	8.206 zł.
„ „ „ dochody „ „ „ „ „	3.210 „

Przez co niedobór uczyniłby 4.996 zł.

Komisya zgodnie z prelim. Wydziału krajowego przyjmuje w rubr. I. poz. 1, 2, 3, 5, 6, natomiast zmniejsza poz. 4. o zł. 50 z uwagi, że za zł. 300 nauczyciela do nauk elementarnych mieć można, jest to bowiem płaca, którą w regule nauczyciele nauk elementarnych otrzymują.

W rubr. II. zmniejsza się wydatki na utrzymanie koni z 300 zł. na 200 zł., a to wedle odnośnej pozycyi prelim. szkoły w Kobiernicach.

Dalej kwotę zł. 500 prelinowaną na opał z uwagi, że za 15 zł. dostanie na miejscu w Horodence sąg metr. drzewa twardego opałowego, a sągów 20 na ogrzanie gmachu szkolnego z pewnością starczą.

Inne pozycye rubr. II., tudzież rubr. III. i IV. wydatków, jakoteż dochody przyjmuje komisya wedle preliminarza Wydziału krajowego. Wnosi zatem:

Wydatki.

Płace nauczycieli.

Rubr. I.	poz. 1.	Nauczyciel kierownik, płaca 1.200 zł., dod. akt. 140 zł., razem	1.340 zł.
„	2.	„ fachowy pom. „ 720 zł. „ „ 60 „ „	780 „
„	3.	Instruktor	480 „
„	4.	Nauczyciel nauk element.	300 „
„	5.	Katecheta	100 „
„	6.	Nauczyciel weterynaryi	150 „
		Razem	3.150 zł.

Koszta administracyi.

Rubr. II.	poz. 7.	Zarząd: a) koszta kancelaryjne	100 zł.
		b) sługa szkolny	240 „
		c) utrzymanie pary koni	200 „
		Do przeniesienia	540 zł.

			Z przeniesienia rubr. I.	3.150 zł.
			II.	540 zł.
Rubr. II.	poz. 8.	Opał	.	300 "
"	9.	Oświetlenie	.	100 "
"	10.	Utrzymanie budynków	}	200 "
"	11.	Płaca kominiarza		
"	12.	Ubezpieczenie		
"	13.	Sprzęty i ruchomości	.	100 "
"	14.	Należytość rządowa od przeniesienia	.	46 "
"	15.	Lekarz i apteka	.	100 "
			Razem	1.386 zł.
Utrzymanie uczniów.				
Rubr. III.	poz. 16.	Stołowanie	} 20 uczn. po 150 zł.	3.000 zł.
"	17.	Odzież, pościel, pranie		
Rubr. IV.	poz. 18.	Przybory do pisania	.	120 zł.
"	19.	Przykupno środków naukowych	.	200 "
			Razem	320 zł.
			Suma wydatków	7.856 zł.

Dochody.

Rubr. I.	Subwencya z Skarbu Państwa	2.000 zł.
"	II. Opłaty na utrzymanie: a) Oddział Horodeński	450 zł.
	b) Rada pow. Horodeńska	450 "
	c) " " Tłumacka	150 "
	d) Gmina Horodenka	100 "
		1.150 "
Rubr. III.	Czysty dochód z gruntów	60 "
		Razem 3.210 zł.
		W porównaniu z wydatkami 7.856 "
		okazuje się niedobór 4.646 zł.

Lwów dnia 3. Stycznia 1886.

Za przewodniczącego:
Artur Potocki.

Abrahamowicz
Sprawozdawca.

Z przeniesienia rubr. I. . . . 3.235 zł.
 " " II. . . . 1.190 "

Utrzymanie uczniów.

Rubr. III.	poz. 15.	Stołowanie	} 30 uczniów po 150 zł.	4.500 "
"	" 16.	Odzież, pościel i pranie			
Rubr. IV.	" 17.	Przybory do pisania	120 "	
"	" 18.	Przykupno środków naukowych	200 "	
Rubr. V.	" 19.	Czynsz dzierżawny za grunta	50 "	
Suma wydatków				9.295 zł.

Dochody.

Rubr. I.	poz. 1.	Subweneya z Skarbu Państwa	2.000 zł.
"	II.	" 2. Datki	1.600 "
"	III.	" 3. Dochód z pola	240 "
				3.840 "

W porównaniu z wydatkami okazałby się niedobór 5.455 zł.

Lwów dnia 3. Stycznia 1886.

Za przewodniczącego:
Artur Potocki.

Abrahamowicz
 Sprawozdawca.

	Z przeniesienia rubr. I.	3.250 zł.
	„ Rubr. II.	1.440 „
Utrzymanie uczniów.		
Rubr. III. poz. 15. Stołowanie	} dla 20 uczniów po 140 zł.	2.800 „
„ 16. Odzież, pościel, pranie		
Potrzeby naukowe.		
Rubr. IV. poz. 17. Przybory do pisania	120 zł.	} razem 320 „
„ 18. Przykupno środków naukowych	200 „	
	Razem wydatki	7.810 zł.

Dochody.

Rubr. I. poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu państw.	3.000 zł.
Rubr. II. poz. 2. Opłaty na utrzymanie uczniów :	
a) Rada pow. Bialska	420 zł.
b) „ „ w Wadowicach	140 „
c) Gmina Kęty	50 „
d) Gabr. Wrotnowska	140 „
e) P. hr. Dembińska	140 „
f) P. St. Klucki	140 „
	1.030 „
Rubr. III. poz. 3. Dochód czysty z pola szkolnego	45 „
	Razem 4.075 zł.

W porównaniu z wydatkami okazuje się niedobór do pokrycia z funduszów krajowych 3.735 zł.

Lwów dnia 3. Stycznia 1886.

Za przewodniczącego:
Artur Potocki.

Abrahamowicz
Sprawozdawca.

Budżet krajowy na rok 1886.

Sprawozdanie komisji budżetowej z rubryki XVI. preliminarza krajowego na rok 1886.

Poz. 208. Komisja budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym — do rozporządzalności Wydziału krajowego 30.000 zł.

Poz. 209. Pożyczki bezprocentowe na budowę koszar dla c. k. wojska 120.000 „

Poz. 210. Dla księży Unitów chełmskich Wydział krajowy wnosi 3.000 zł.

Komisja budżetowa, gdy liczba księży Unitów chełmskich wygnańców potrzebujących wsparcia znacznie się zmniejszyła, wstawia w pozycję tę tylko . . . 1.500 „

Zarazem proponuje komisja budżetowa następującą rezolucję :

Ze sposobu użycia tej subwencji komitet opieki nad wygnanymi Unitami chełmskimi złoży z końcem roku szczegółowe sprawozdanie Wydziałowi krajowemu.

Za przewodniczącego:
Artur Potocki.

M. Bobrzyński
Sprawozdawca.

Budżet krajowy na rok 1886.

Rubryka XVI. (Str. 52).

Sprawozdawca poseł Władysław Sapieha.

Pozycya 211. Subwencya dla kolei drugorzędnej szerokotorowej ze Lwowa na Żółkiew do Rawy z przeznaczonych 100.000 zł. do wypłaty w 3 latach. Pierwsza rata płatna po rozpoczęciu budowy 33.334 zł.

Komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego wstawia pierwszą ratę subwencji krajowej dla kolei drugorzędnej szerokotorowej ze Lwowa na Żółkiew do Rawy, którą to subwencją Wysoki Sejm na posiedzeniu w dn. 9. Października 1882. na budowę tej kolei uchwalił, motywując wstawienie tem, iż odnośna ustawa przez Radę państwa uchwalona Najwyższą Sankeyę otrzymała i wedle zasiągniętych informacyj budowa tej drogi żelaznej z wiosną roku bieżącego ma się rozpocząć.

W skutek petycyi l. 370/S uchwalił Wysoki Sejm na posiedzeniu w dn. 17. Grudnia r. z. Emilii Sikorskiej, wdowie po nauczycielu ludowym, jednorazowy dar z łaski w kwocie 100 zł. Gminie Duliby uchwałą z dn. 17. Grudnia r. z. zapomogę (l. petycyi 162) 140 zł. Janowi Lisiewiczowi uchwałą z dn. 12. Grudnia r. z. w drodze łaski stałe zaopatrzenie (l. petycyi 548) w rocznej kwocie 125 zł.

Komisya budżetowa wnosi przekazanie Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia petycję siostr Teresy i Malwiny Kopertyńskich l. 134. — Petycję l. 65. Leontyny Maresch o wsparcie — do możliwego uwzględnienia, zaś petycję l. 574. Komitetu cerkiewnego S. Norberta w Krakowie o zapomogę — do zbadania i uwzględnienia przez Wydział krajowy.

Ze względu na konieczne zmniejszenie wydatków z funduszu krajowego w roku bieżącym i na nieodzowną potrzebę pokrycia w innych rubrykach budżetu krajowego niezbędnych a ważniejszych pozycyj, — niemniej też okoliczność, iż petycye poniżej wyszczególnione w zasadzie swej nadają się bardziej do dobroczynności prywatnej, jak do zasiłku przez fundusz krajowy, komisya budżetowa wnosi przejście do porządku dziennego nad następującymi petycjami:

L. 266. Dyrekcyi Stowarzyszenia nad uwolnionymi więźniami o znaczniejszy stały datek lub doraźną zapomogę. L. 844. Zofii Szczawińskiej o zaliczkę. L. 840/S. Antoniny Pachulskiej o subwencję. L. 821/S. Maryi Wieliczkowskiej o zapomogę. L. 820/S. Maryi Jasińskiej o zapomogę. L. 509/S. Wydziału Towarzystwa oświaty ludowej dla Stanisławowa o zapomogę. L. 570/S. Wydziału Towarzystwa bratniej pomocy słuchaczy Wszechnicy lwowskiej o subwencję. L. 755/S. Ludwika Jakubowskiego o zapomogę. L. 705/S. Waleryi Bojarskiej o zapomogę. L. 687/S. Maryi Kłodnickiej o zapomogę. L. 750/S. Józefy Zaleskiej o zapomogę. L. 775/S. Stowarzyszenia rękodzielników „Gwiazda“ w Stanisławowie o zapomogę. L. 793/S. Komitetu

dam o zapomogę. L. 257. Teofili Zielińskiej o subwencyę. L. 272/S. Stowarzyszenia pracy kobiet o subwencyę. L. 888/S. Lubiny Mieczkowskiej o zapomogę. L. 872/S. Franciszka Zaremby o zapomogę. L. 903/S. Gminy Chłopówka o zapomogę. L. 901. Wydziału Towarzystwa bratniej pomocy słuchaczy szkoły politechnicznej we Lwowie o subwencyę. L. 877. Franciszki Ostrowskiej o zapomogę. L. 276/S. Julii Szaszkiewicz o zapomogę. L. 273/S. Karoliny Stupnickiej o zapomogę. L. 504/S. Róży Łysakowskiej o zapomogę. L. 542/S. Anieli Czajkowskiej o zapomogę. L. 600. Michaliny Bieńkowskiej o zapomogę. L. 596/S. Józefy Makan o zapomogę. L. 568. Joanny Marie o zapomogę. L. 557. Eugenii Krokowskiej o zapomogę. L. 440/S. Józefy Jaroszyńskiej o zapomogę. L. 443/S. Ludwiki Goreckiej o zapomogę. L. 485/S. Erazminy Wolanieckiej o zapomogę. L. 466/S. Heleny Nowickiej o zapomogę. L. 490/S. Antoniny Przygockiej o zapomogę. L. 390/S. Towarzystwa pedagogicznego o subwencyę na urządzenie kolonij wakacyjnych. L. 342/S. Feliksy Pazowskiej o zapomogę. L. 583/S. Julii Łys o zapomogę. L. 369/S. Towarzystwa ochotniczej straży ogniowej w Niżankowicach o zapomogę. L. 41/S. Ewy Gościńskiej o zapomogę. L. 55/S. Wasyla Sereży o zapomogę. L. 155/S. Gminy Brzeczce o pożyczkę. L. 100/S. Tomasza Śliwińskiego o zapomogę. L. 124/S. Julii Pachmann o zapomogę. L. 125/S. Leontyny Stańkowskiej o zapomogę. L. 238/S. Anny Filipi o zapomogę. L. 58/S. Bractwa św. Archaniola Michała w Kołomyi o zapomogę. L. 462/S. Księdza Jana Skorząka o zapomogę na budowę cerkwi. L. 511/S. Maryi Honyszyn o zapomogę. L. 545/S. Komitetu cerkiewnego w Horozannie o zapomogę. L. 556/S. Komitetu parafialnego w Obertynie o zapomogę. L. 802/S. Komitetu parafialnego w Bielewcah o zapomogę. L. 924/S. Gminy Ochowiec o zapomogę. L. 925/S. Gminy Łopusznej o zapomogę. L. 773/S. Gminy Ostrów o zapomogę. L. 800/S. Komitetu cerkiewnego w Teleśnicy o zapomogę. L. 853/S. Księdza Matwijkiewicza o zapomogę na restauracyę cerkwi. L. 543/S. Stowarzyszenia wzajemnej pomocy dyetaryuszów i urzędników o zapomogę. L. 894/S. Bolesława Smagłowskiego o subwencyę. L. 955/S. Oktawa Knybla o zapomogę.

Za przewodniczącego :

Artur Potocki.

Sprawozdawca :

Sapieha.

Budżet krajowy na rok 1886.

Lit. C.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Fundusz chorych i położnic.

(Sprawozdawca p. O Hausner.)

A. Wydatki.

Wydział krajowy preliniuje na rok 1886 w wydatkach dla powszechnego krajowego szpitala we Lwowie 183.719 zł., mianowicie 168.665 zł. dla funduszu chorych a 15.054 zł. dla funduszu położnic. — Kwota ta jest o 261 zł. wyższą od uchwalonej na rok 1885ty (183.458), mianowicie preliniuje Wydział krajowy na fundusz chorych o 946 zł. więcej a na fundusz położnic o 685 zł. mniej.

Zamknięcia rachunkowe ostatnich sześciu lat, wykazały następujące kwoty w wydatkach:

w roku 1879	—	182.266	zł.
„ 1880	—	177.404	„
„ 1881	—	163.948	„
„ 1882	—	175.034	„
„ 1883	—	184.693	„
„ 1884	—	186.759	„

a zatem wydatek preliniowany przez Wydział krajowy na rok 1886. jest 3.040 zł. mniejszy od wynikłości z r. 1884.

Poszczególnienie wydatków.

Rubr. I. poz. 1—14. — *Płace i emolumenta etatowe.*

Wydział krajowy preliniuje 32.401 zł., o 332 zł. mniej niż uchwalono na rok 1885. Zmniejszenie to nastąpiło skutkiem śmierci chemika Dr. Żulińskiego, przez co odpadła kwota 400 zł. za pobierane przez tegoż pięciolecie.

Różnica między tym ubytkiem a zmniejszeniem się ogólnej kwoty pochodzi z dodatku cokolwiek większego na opał, dla dyrektora i dla rządcy.

Komisya budżetowa wnosi wstawić zgodnie z Wydziałem krajowym 32.401 zł. mianowicie 29.759 zł. dla funduszu chorych a 2.642 zł. dla funduszu położnic.

Rubr. II. poz. 15—21. *Koszta utrzymania osób nieetatowych.*

Wydział krajowy preliniuje 26.836 zł., a zatem o 600 zł. mniej niż uchwalono na r. 1885.

Ta różnica pochodzi z poz. 15. b. płacy Sióstr Miłosierdzia i z poz. 16 wikt dla tychże, łącznie o 600 zł. niżej preliniowanych, ponieważ po zwinięciu filii Hofmanna dwie Siostry Miłosierdzia stały się zbędnymi.

Komisya budżetowa wnosi, wstawić według preliminarza Wydziału krajowego 26.836 zł. mianowicie 24.713 zł. dla funduszu chorych, a 2.123 zł. dla funduszu położnic.

Rubr. III. poz. 22—29 *Pensye i emerytury.*

Wydział krajowy preliniuje 3.824 zł., o 763 zł. więcej niż na rok 1885. Podwyższenie to nastąpiło z powodu pensjonowania pisarza Błażeja Marczaka, na podstawie uchwały Sejmu z 15. Października 1885 r. w kwocie 700 zł. — dalej dla wymiaru pensyi wdowiej w kwocie 333 zł. Eugenii Jaroszyńskiej, natomiast odpadła kwota 210 zł. z powodu śmierci wdowy po prymaryuszu Józefie Nagel, tudzież odpadła kwota 60 zł., dla Katarzyny Starowieckiej wdowy po lampiarzu.

Komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym wnosi wstawić 3.824 zł. mianowicie 3.647 zł. dla funduszu chorych, a 177 zł. dla funduszu położnic.

Rubr. IV. poz. 30—33. *Zaopatrzenia i dary z łaski*, w kwocie 239 zł.

Rubr. V, poz. 34. *Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych* w kwocie 100 zł. i

Rubr. VI. poz. 35 i 36. *Remuneracye i zapomogi* w kwocie 930 zł. Komisya budżetowa wnosi wstawić zgodnie z Wydziałem krajowym.

Rubr. VII. pozycja 37 a) *Żywienie chorych.* — Zwykła strawa i dodatki,

W tej poz. Wydział krajowy preliniuje 42.500 zł., a zatem o 1.500 zł. więcej niż uchwalono na rok 1885 i opiera to preliniowanie na wynikłości roku 1884 w kwocie 42.800 zł. Zważywszy jednak, że w r. 1884 w krajowym szpitalu lwowskim było dni żywienia 198.855, czyli o 4.888 dni mniej niż w roku poprzednim, że pomimo to wydatek wzrósł o 158 zł., tak że przeciętny koszt jednego dnia żywienia wynosił w r. 1884 21.3 ct., czyli o 0.4 więcej niż w roku poprzednim, zważywszy że tak wysoki koszt przeciętny jednego dnia żywienia w roku przyszłym nie da się usprawiedliwić wobec znacznego spadania cen wielu artykułów żywności, co Wydział krajowy dziś po zakontraktowaniu mięsa i mąki na r. 1886 już sam uznaje, Komisya budżetowa sądzi, że w roku 1886 przeciętny koszt jednego dnia żywienia da się z łatwością zredukować niżej poziomu roku 1882, t. j. do 20.4 ct. W tem przypuszczeniu, i licząc jednak na lekki wzrost liczby dni leczenia, t. j. na 202.000 dni — koszt poz. 37 a. da się opędzić kwotą 41.200 zł. — Komisya budżetowa wnosi zatem w poz 37 a. 41.200 zł. o 1.300 zł. mniej niż preliniował Wydział krajowy.

Wszystkie inne poz. Rubr. VII. t. j. od 37 b. do 46tej Komisya budżetowa wnosi wstawić zgodnie z Wydziałem krajowym, te poz. bowiem albo postawiono w wysokości roku zeszłego, albo też zostały zmniejszone jak np. poz. 44 pralnia, która dzisiaj znajduje się we własnym zarządzie i preliniowana jest w kwocie 6.000 zł., a zatem o 2.000 zł. mniej niż uchwalono na r. 1885, a o 5.246 zł. mniej od wynikłości r. 1883, gdy prano bieliznę w drodze przedsiębiorstwa.

Całą Rubr. VII. koszta gospodarze w której Wydział krajowy preliniuje 78.629 zł. Komisya budżetowa wnosi wstawić 77.329 zł., mianowicie: 72.967 zł. dla funduszu chorych, a 4.362 zł. dla funduszu położnic.

Rubr. VIII. *Koszta sanitarne* w kwocie 13.290 zł.

„ IX. *Koszta kancelaryjne* w kwocie 1.050 zł.

„ X. *Koszta kapliczne* w kwocie 300 zł.

„ XI. *Utrzymanie budynków* w kwocie 4.430 zł.

Rubr. XII. *Odsetki od kapitałów dłużnych w kwocie 1.760 zł.*

„ XIII. *Podatki i daniny w kwocie 300 zł.*

Komisya budżetowa wnosi wstawić zgodnie z Wydziałem krajowym jak w roku zeszłym.

Rubr. XIV. *Rozmaite.* — Wydział krajowy prelininuje 600 zł., o 100 zł. więcej niż uchwalono na r. 1885 na podstawie przeciętnej wynikłości trzech lat ostatnich, z czem się zgadza Komisya budżetowa.

Rubr. XV. *Zapomogi dla położnic.* Wydział krajowy prelininuje w kwocie 3.000 zł. o 500 zł. więcej niż uchwalono na rok 1885 ponieważ w r. 1884 wydatek ten wynosił 2.982 zł., Komisya budżetowa zgadza się z tem wyższem prelininowaniem.

Rubr. XVI. *Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic.* Komisya budżetowa prelininuje zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie 30 zł.

Rubr. XVII. *Koszta utrzymania dzieci w szpitalu św. Zofii.* Wydział krajowy prelininuje w kwocie 13.000 zł., t. j. o 3.600 zł. więcej niż uchwalono na r. 1885, czyni to na podstawie wynikłości trzech lat ostatnich, które wykazują ciągły i szybki wzrost liczby przyjętych dzieci. Wydatek bowiem wynosił w r. 1882 dopiero 9.815 zł., w r. 1883. 11.203 zł., a w r. 1884. 12.380 zł., a Wydział krajowy przypuszczając dalszy wzrost, prelininuje jeszcze o 620 zł. więcej.

Wydział krajowy nie może mieć żadnego wpływu na powstrzymanie znacznego wzrostu wydatków w tej rubryce tak długo, póki fundusz krajowy będzie obowiązany na podstawie dzisiejszej umowy płacić szpitalowi św. Zofii po 50 cent. za każdy dzień leczenia. Umowę tę zmienić należy tak, aby fundusz krajowy przyjął na siebie obowiązek płacenia szpitalowi św. Zofii stałej kwoty ryczałtowej w zamian za obowiązek przyjmowania dzieci chorych, które przez Dyrekcyą szpitala powszechnego do przyjęcia wskazane zostaną. Tym sposobem fundusz krajowy nie będzie narażony na ciągły wzrost wydatków w tej rubryce, a zarząd szpitala św. Zofii będzie mógł administracyę zakładu i dalszy jego rozwój do stałej subwencji zastosować.

Koszt utrzymania dzieci w szpitalu św. Zofii wynosił przeciętnie w ostatnich latach trzech 11.133 zł. Komisya budżetowa sądzi, iż jako podstawę ryczałtu, którym fundusz krajowy do utrzymania szpitala św. Zofii przyczyniać się winien, przyjąć można przeciętny wydatek z ostatnich lat trzech, czyli w zaokrągleniu 11.000 zł. — i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. „Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zmodyfikował istniejącą dziś umowę z szpitalem św. Zofii w tym kierunku, iżby fundusz krajowy przyczyniał się do kosztów utrzymania szpitala św. Zofii ryczałtem w kwocie 11.000 zł. w zamian za obowiązek przyjmowania dzieci słabych przez zarząd kraj. powsz. szpitala wskazanych“.

2. „Na rok 1886. prelininuje się w Rubr. XVII. poz. 63. 11.000 zł., t. j. o 2.000 zł. mniej niż prelininuje Wydział krajowy, a o 1.380 zł. mniej niż wynikłość z r. 1884“.

Rubr. XVIII. *Najem pomieszań.*

Wydział krajowy prelininuje 3.000 zł. o 3.072 zł. mniej, niż na r. 1885, gdyż opróżniono t. z. filię Hofmanna i przeniesiono oddział chirurgiczny i położnic do głównego gmachu szpitala i tylko dla oddziału syfilitycznych najęto od 1. Marca 1885 do 1. Września 1886 realność hrabiego Miączyńskiego za czynsz 3.000 zł. Komisya budżetowa przeto zgadza się na wstawienie tej sumy.

B. Dochody.

Wydział krajowy prelininuje dochody krajowego szpitala powszechnego na rok 1886 w kwocie 183.719 zł. mianowicie: 175.744 zł. dla funduszu chorych, a 7.975 dla funduszu po-

łącznie, preliniuje więc o 15.529 zł, mniej niż uchwalono na r. 1885, mianowicie w funduszu chorych mniej o 19.533 zł., a w funduszu położnic o 4 004 zł. więcej.

Komisya budżetowa na podstawie wynikłości z r. 1884 podwyższyła w rubr. III poz. 5. tę kwotę o 2.400 zł. (2.500 zł. w funduszu chorych więcej, a o 100 zł. w funduszu położnic mniej) i wnosi wstawić w dochodach kraj. szpitala powszechnego we Lwowie 186.119 zł. (178.244 zł. w fund. chorych, a 7.875 zł. w fund. położnic).

Poszczególnienie dochodów.

Rubr. I. poz. 1—2. *Dodatki od c. k. Skarbu i Kasy miejskiej.*

Komisya budżetowa preliniuje zgodnie z Wydziałem krajowym 23.527 zł., mianowicie 23.372 zł. dla funduszu chorych, a 155 dla funduszu położnic.

Rubr. II. poz. 3. *Opłaty pośmiertne.*

Komisya budżetowa wnosi wstawić zgodnie z Wydziałem krajowym 5.827 zł. według przeciętnej wynikłości z trzech lat ostatnich.

Rubr. III. poz. 4. *Zwroty kosztów leczenia od funduszu krajowego.*

Wydział krajowy preliniuje 134.765 zł. o 14.235 zł. mniej niż uchwalono na rok 1885 dochód ten wynosił w r. 1882. 140.733 zł.,
w r. 1883. 193.309 zł.,
w r. 1884. 275.771 zł.,

przeciętna zatem wynikłość tych trzech lat ostatnich wynosi 203.271 zł., lecz uwzględnwszy, iż zaległości wynosiły z końcem r. 1882. 363.742 zł.,

„ „ 1883. 332.063 zł.,

z końcem r. 1884 już tylko 112.351 zł. t. j., że zaległości gwałtownie się zmniejszyły, okazuje się, że dochody tych lat pochodziły głównie z zlikwidowania i zapłacenia należności z lat ubiegłych, które dziś już wynoszą ledwie trzecią część restancyj z r. 1882 niemożna przeto wziąć za podstawę obliczenia na r. 1886, ani wyniku ostatniego roku, ani przeciętnej kwoty trzech lat ubiegłych, lecz wynik uiszczenia należności bieżącej w r. 1884, który wynosił 78.575 zł. z dodaniem połowy wszystkich zaległości pozostałych t. j. 56.190 zł., co razem czyni 134.765 zł.

Komisya budżetowa przyjmuje tę podstawę obliczeń za słuszną i wnosi wstawić w poz. czwartej 134.765 zł.

Rubr. III. poz. 5. *Zwroty kosztów od funduszków obokrajowych, i innych publicznych oraz od płacących za siebie.*

Komisya budżetowa preliniuje zgodnie z Wydziałem krajowym według przeciętnej wynikłości trzech lat ostatnich 21.000 zł., tak, że cała Rubr. III. wynosi 155.765 zł., mianowicie 148.065 zł. w funduszu chorych, a 7.700 zł. w funduszu położnic.

Rubr. IV. *Rozmaite dochody.*

Komisya budżetowa preliniuje zgodnie z Wydziałem krajowym jak w zeszłym roku 1.000 zł.

Sumaryczne zestawienie wydatków.

	Fundusz chorych	Fundusz położnic	Razem
Rubr. I.	29.759 zł.	2.642 zł.	32.401 zł.
„ II.	24.713 „	2.123 „	26.836 „
„ III.	3.647 „	177 „	3.824 „

	Fundusz chorych	Fundusz położnic	Razem
Rubr. IV.	176 zł.	63 zł.	239 zł.
„ V.	90 „	10 „	100 „
„ VI.	841 „	89 „	930 „
„ VII.	72.967 „	4.362 „	77.329 „
„ VIII.	12.830 „	460 „	13.290 „
„ IX.	980 „	70 „	1.050 „
„ X.	300 „	— „	300 „
„ XI.	3.984 „	446 „	4.430 „
„ XII.	1.408 „	352 „	1.760 „
„ XIII.	200 „	100 „	300 „
„ XIV.	540 „	60 „	600 „
„ XV.	— „	3.000 „	3.000 „
„ XVI.	— „	30 „	30 „
„ XVII.	11.000 „	— „	11.000 „
„ XVIII.	2.000 „	1.000 „	3.000 „
Suma wydatków	165.435 zł.	14.984 zł.	180.419 zł.

Sumaryczne zestawienie dochodów.

	Fundusz chorych	Fundusz położnic	Razem.
Rubr. I.	23.372 zł.	155 zł.	23.527 zł.
„ II.	5.827 „	— „	5.827 „
„ III.	148.065 „	7.700 „	155.765 „
„ IV.	980 „	20 „	1.000 „
Suma dochodów	178.244 zł.	7.875 zł.	186.119 zł.

W oddziale chorych wynoszą zatem:

Wydatki	165.435 zł.
Dochody	178.244 „
Zatem nadwyżka	12.809 zł.

W oddziale położnic wynoszą:

Wydatki	14.984 zł.
Dochody	7.875 „
zatem niedobór	7.109 zł.

W całym krajowym szpitalu powszechnym we Lwowie wynoszą zatem:

Wydatki	180.419 zł.
Dochody	186.119 „
zatem nadwyżka	5.700 zł., podczas gdy Wydział kraj. zamknął

preliminarz bez nadwyżki.

Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz krajowego szpitala powszechnego we Lwowie na r. 1886 i wstawić wykazaną nadwyżkę 5.700 zł. w dochodach Rubr. XI. budżetu krajowego.

Lwów dnia 5. Grudnia 1885.

Przewodniczący.

Smarzewski.

Otton Hausner. m. p.

DODATKI

do preliminarza kraj. szpitala powszechnego we Lwowie na rok 1886.

Do Rubryki III.

Nad petycją L. 279 Katarzyny Starowieckiej wdowy po lampiarzu o pensję wdowią komisya budżetowa wnosi przejść do porządku dziennego.

Do Rubryki II.

Nad petycją L. 132 Eugenii Jaroszyńskiej wdowy po oficjale szpitala powszechnego we Lwowie, o podwyższenie normalnej pensyi wdowiej, komisya budżetowa wnosi przejść do porządku dziennego.

Lit. D.

Fundusz podrzutków we Lwowie.

(Sprawozdawca p. O. Hausner).

Wydatki tego funduszu Wydział krajowy preliminuje na r. 1886. w kwocie 1.430 zł. o 310 zł. więcej niż uchwalono na r. 1885.

Komisya budżetowa wnosi wstawić 970 zł., o 460 zł. mniej niż Wydział krajowy, obniżając wydatki rubr. II. o 85 zł., a rubr. III. o 375 zł.

Rubr. I. *Potrzeby kancelaryjne* w kwocie 10 zł.

„ II. poz. 2. *Remuneracye akuszerki* „ 30 „ i

„ II. „ 3. *Żywicielkom za pielęgnowanie dzieci w pierwszym roku życia* w kwocie 20 zł. — komisya budżetowa wnosi wstawić zgodnie z Wydziałem krajowym.

Rubr. II. poz. 4. *Żywicielkom za gorliwe dozorowanie dorosłych dzieci i na potrzeby szkolne* Wydział krajowy preliminuje 350 zł., o 20 zł. więcej niż uchwalono na r. 1885. Gdy jednak ten wydatek jak każdy inny tego, umarżającego się funduszu, corocznie się zmniejsza i w r. 1883. wynosił 330 zł. a w r. 1884. już tylko 265 zł., przeto komisya budżetowa wnosi wstawić według tej wynikłości roku ubiegłego 265 zł., o 85 zł. mniej, niż Wydział krajowy.

Rubr. III. *Koszta utrzymania dzieci.* Wydział krajowy preliminuje 900 zł., o 290 zł. więcej, niż uchwalono na r. 1885. Wydatek ten wynosił w r. 1884. według zamknięcia rachunkowego 525 zł. — liczba dzieci wynosiła wtedy 16 — dziś wynosi już tylko 14, a dotąd liczba nowo przyjętych nigdy nie przewyższyła liczby zmarłych. — Według wszelkiego prawdopodobieństwa przeto i w r. 1886. nie więcej jak 14 dzieci będzie. — Kwota zatem 525 zł. w każdym razie wystarczy i tę kwotę o 375 zł. niższą od preliminowanej przez Wydział krajowy, komisya budżetowa wnosi wstawić w rubr. III.

Rubr. IV. *Koszta leczenia dzieci* w kwocie 10 zł.

„ V. poz. 7. *Koszta pogrzebowe* „ 10 „

„ V. „ 8. *Zwrot kosztów utrzymania dzieci do gminy miasta Lwowa przydzielonych* w kwocie 100 zł. — komisya budżetowa wnosi według preliminarza Wydziału krajowego

dla zmiennego i nieprzewidzianego charakteru tych rubryk, — pomimo, że zamknięcie rachunkowe za r. 1884. wykazuje w tych trzech rubr. łącznie tylko wydatek 14 zł. Dochodów ten fundusz niema żadnych. — Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy całą sumę wydatków funduszu podrzutków we Lwowie, t. j. 970 zł. pokryć z funduszu krajowego w rubr. XI.

Lwów dnia 9. Grudnia 1885.

Przewodniczący:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
Otton Hausner.

Lit. E.

Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

(Sprawozdawca p. O. Hausner).

A. Wydatki.

Wydział krajowy preliniuje w wydatkach krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie 152.276 zł., mianowicie 145.439 zł. w wydatkach zwyczajnych, a 6.837 zł. w nadzwyczajnych. Preliminuje więc o 9.137 zł. więcej niż uchwalono na r. 1885., mianowicie o 2.300 więcej w wydatkach zwyczajnych, a o 6.837 więcej w nadzwyczajnych. Kwota ta preliniowana na r. 1886. jest także o 10.573 zł. wyższą, od wynikłości z r. 1884.

Komisya budżetowa, po szczegółowem zbadaniu wynikłości z r. 1884. i rzeczywiście nieodzownych potrzeb wnosi wstawić w wydatkach tylko 141.269 zł., zatem mniej o 11.007 zł. niż preliniował Wydział krajowy, mianowicie o 4.170 mniej w wydatkach zwyczajnych, a 6.837 zł. mniej w wydatkach nadzwyczajnych. Te obniżenia komisya wnosi w rubr. II, (o 2.734 zł.); w rubr. III. (o 60 zł.), w rubr. VII. (o 1.376 zł.) i w rubr. XI. (o 6.837 zł.).

Poszczególnienie wydatków.

Rubr. I. poz. 1—11. *Płace i emolumenta etatowe.*

Wydział krajowy preliniuje 19.136 zł., zatem o 440 zł. więcej niż na r. 1885. Podwyższenie to pochodzi z uzupełnienia pięcioleci dyrektora, dwu prymaryuszów w łącznej kwocie 356 zł., tudzież z dodania nowych pięcioleci kapelanowi i pisarzowi w łącznej kwocie 114 zł. Natomiast odpada dodatek pięcioletni zmarłego woźnego w kwocie 30 zł. Komisya budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym 19.136 zł.

Rubr. II. poz. 12—16. *Koszta utrzymania osób nicetatowych.*

Wydział krajowy preliniuje jak na r. 1885. — 28.529 zł., kwota ta jednak wyższą jest o 2.617 zł. od wynikłości r. 1884., mianowicie wikt z dodatkami dla sióstr miłosierdzia preliniowany jest wyżej od wynikłości r. 1884 o 13 zł., wikt zaś dyetaryuszów o 353 zł. wyżej, dalej wikt dla służby wyższej, o 570 zł. wyżej, wikt służby oddziałowej o 1.200 zł. wyżej, a wikt służby domowej o 272 zł. wyżej. Podwyższenia te z wyjątkiem poz. 12. b żadną miarą usprawiedliwić się nie dają, albowiem liczba osób utrzymywanych nie zwiększyła się, przeciwnie kosztą jednego dyetaryusza, zatrudnionego przy gospodarstwie mlecznem, pomieszczono w zamknięciu rachun-

kowem za r. 1884. w kosztach rzeczonoego gospodarstwa. Jeżeli się zważy nadto, że według cen żywności zakontraktowanych na r. 1886., koszt wiktu w tym roku będzie niższym od r. 1884., znaczna redukcya kosztu wiktu osób nieetatowych jest wskazaną. Komisya budżetowa wnosi zatem w poz. 12. *b* wikt z dodatkami ośmiu siostr miłosierdzia 1.680 zł., zgodnie z Wydziałem krajowym. W poz. 13. dyetaryusze, wnosi komisya 1.339 zł., czyli o 654 zł. mniej niż preliminował Wydział krajowy, przenosząc jednego dyetaryusza z roczną płacą 274 zł. i wiktem w kwocie 350 zł. do rubr. VII. poz. 28. *g*. 2. kosztów gospodarczych i obliczając wikt pozostałych dwóch dyetaryuszów po 350 zł. W poz. 14. służba wyższa, komisya wnosi na podstawie wynikłości r. 1881. w kwocie tej służby 2.300 zł., mianowicie 300 zł. dla maszynisty a po 200 zł. dla innych dziesięciu osób służby, więc razem o 560 zł. mniej, niż preliminował Wydział krajowy. W poz. 15. służba oddziałowa, wnosi komisya na podstawie wynikłości r. 1884. dla 63 osób wikt po 120 zł., razem tedy 7.560 zł., czyli o 1.260 zł. mniej, niż Wydział krajowy, który wbrew wynikłości r. 1884. i niezaprzeczonego spadania cen żywności preliminuje wikt po 140 zł. od osoby.

Tak samo i z tych samych powodów poz. 16. służba domowa, komisya wnosi dla 13 osób po 120 zł. czyli razem 1.560 zł., o 260 zł. mniej niż Wydział krajowy.

W tej tedy rubr. II. komisya budżetowa wnosi wstawić 25.795 zł., czyli o 2.734 zł. mniej, niż preliminował Wydział krajowy.

Nad petycją l. 239. *Walentyny Woźniak, wdowy po woźnym zakładu, o udzielenie rocznego daru z łaski, komisya budżetowa wnosi przejść do porządku dziennego.

Rubr. III. poz. 17—22. *Pensye i emerytury*.

Wydział krajowy preliminuje 350 zł. Komisya budżetowa wstawia tylko 290 zł., zatem mniej o 60 zł., z powodu śmierci pensyonistki Mauthe Rozyny.

Rubr. IV. *Zaopatrzenia i dary z łaski* w kwocie 14 zł.

„ V. *Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych* w kwocie 40 zł.

„ VI. *Remuneracye i zapomogi* w kwocie 640 zł.

Komisya budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym jak na rok 1885.

Rubr. VII. poz. 28 *a*. *Żywienie chorych, zwykła strawa i dodatki*.

Wydział krajowy preliminuje 38.000 zł., o 1.000 zł. więcej, niż uchwalono na r. 1885.

Wynik tej pozycyi w latach ubiegłych był następujący:

w r. 1882 : 33.721 zł.

„ 1883 : 35.294 „

„ 1884 : 40.805 „

razem tedy 109.820 zł., czyli przeciętnie 36.606 zł.

Ilość dni leczenia wynosiła:

w r. 1882 : 136.371

„ 1883 : 149.172

„ 1884 : 157.794

Przeciętny koszt jednego dnia żywienia wynosił przeto w r. 1882. 24.6 ct., w r. 1883. 24.2 ct., w r. 1884. zaś 25.9 ct. Koszt zatem jednego dnia żywienia w r. 1884. był o 1.7 ct., czyli o 7% wyższy niż w roku poprzednim. Pomimo to w uzasadnieniu różnic zamknięcia rachunkowego r. 1884. Wydział krajowy zachwala wyniki gospodarstwa mlecznego, którego zyski obliczał na 3.926 zł. — Ceny zakontraktowane na r. 1884. mięsa, mąki i innych artykułów żywności musiały być tedy nader niekorzystne, iż nie tylko zrównoważyły ów zysk 3.926 zł. z gospodarstwa, ale sprowadziły nadto jeszcze podwyższenie kosztu jednego dnia żywienia o 1.7 ct. Komisya budżetowa nie uważa się za powołaną do ścisłego zbadania tak niekorzystnego wyniku r. 1884., które należy do sprawozdania o zamknięciu rachunkowym, lecz wyraża przekonanie, że wobec znacznego obniżenia cen targowych wszystkich artykułów żywności, wynik r. 1886.

powinien być o wiele korzystniejszy i w przypuszczeniu, że koszt jednego dnia żywienia da się zredukować do 23 ct., wnosi wstawić, licząc na dni leczenia 160.000, — 36.800 zł., czyli o 1.200 zł. mniej niż prelimitował Wydział krajowy.

W poz. 28g Wydział krajowy prelimituje 6.000 zł., czyli o 400 zł. więcej, niż uchwalono na r. 1885. Przeciętny wynik trzech lat ostatnich wynosi 5.686 zł. Wydział krajowy jednak nie bierze go za podstawę obliczenia, lecz wydatek r. 1884., którego wysokie ceny jednak dla r. 1886. nie mogą służyć za podstawę. Komisya budżetowa wnosi przeto na podstawie trzechletniego wyniku 5.600 zł., czyli o 400 zł. mniej.

Poz. 28. g. 2. Przenosi się z Rubr. II. poz. 13. a. b. kosztu jednego dyetaryusza zatrudnionego przy gospodarstwie z płacą 274 zł., tudzież wiktem w kwocie 350 zł., razem z kwotą 624 zł.

W poz. 30. *Oświetlenie* Wydział krajowy prelimituje 1.600 zł., o 300 zł. więcej niż na r. 1885. Z uwagi na rzeczywisty wydatek lat ostatnich komisya budżetowa zgadza się z tem prelimitowaniem.

W poz. 31 a. *Zakupno i naprawa sprzętów gospodarczych.* Wydział krajowy prelimituje 3.500 zł., o 2.000 więcej niż na r. 1885. Przeciętny wydatek trzech lat ostatnich wynosił tylko 2.679 zł. — z powodu jednak wykazanej konieczności reparacyi 200 sztuk łózek żelaznych komisya budżetowa zgadza się na wyższe prelimitowanie Wydziału krajowego.

W poz. 36. *Bielizna, pościel i odzież.* Wydział krajowy prelimituje 7.000 zł., o 3.000 zł. więcej niż na r. 1885. Wydatki rzeczywiste wynosiły przeciętnie w ostatnich trzech latach 6.553 zł. Na tej podstawie komisya budżetowa wnosi wstawić 6.600 zł., o 400 zł. mniej niż Wydział krajowy.

W poz. 37. *Słoma do sienników.* Wydział krajowy prelimituje 1.000 zł., czyli o 200 zł. więcej jak na rok zeszły. Gdy przeciętny wydatek trzech lat ostatnich wynosił 1.900 zł., komisya budżetowa zgadza się na to podwyższenie. Wszystkie inne poz. rubr. VII. prelimitowane bez zmiany jak w roku zeszłym komisya budżetowa wnosi wstawić zgodnie z Wydziałem krajowym.

Całą rubr. VII. *Koszta gospodarcze*, którą Wydział krajowy prelimituje w kwocie 80.710 zł., czyli o 6.900 zł. wyżej niż na r. 1885., komisya budżetowa według poprzednich wniosków obniża o 1.376 zł., t. j. wnosi w tej rubr. 79.334 zł.

Rubr. VIII. *Koszta sanitarne* w kwocie 3.960 zł.

„ IX. „ *kancelaryjne* „ 450 „

„ X. „ *kapliczne* „ 200 „

Komisya budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym.

Rubr. XI. poz. 45. *Konserwacye i reparacye budynków.*

Wydział Krajowy prelimituje 12.337 zł. mianowicie: w wydatkach zwyczajnych 5.500 zł. a w nadzwyczajnych, 6.837 zł. Wydatki zwyczajne tej poz. są o 5.000 zł. niższe od wydatków uchwalonych na r. 1885. i przekraczają wynikłość r. 1884. tylko o 226 zł., komisya budżetowa przeto zgadza się na wstawienie tej kwoty, natomiast komisya wnosi wykreślić z preliminarza na r. 1886. kwotę 6.837 zł. na budowę krowiarni i rzeźni, ponieważ umieszczenie obecne krów jest wprawdzie cokolwiek szczupłe lecz porządne. Wydatek ten przeto w roku niedoboru należy odroczyć, gdy z tej zwłoki niebezpieczeństwo, ani szkoda nie wynika.

Inne poz. Rubr. XI. od 46 do 49. Komisya budżetowa wnosi wstawić zgodnie z Wydziałem Krajowym. W całej przeto Rubr. XI. Komisya budżetowa wnosi wstawić 9.010, o 6.837 zł. mniej niż Wydział Krajowy.

Rubr. XII. *Podatki i daniny* w kwocie 250 zł.

„ XIII. *Rozmaite* „ 2.100 zł. i

„ XIV. *Wydatki z prawa patronatu wynikłe* w kwocie 50 zł. Komisya budżetowa prelimituje zgodnie z Wydziałem Krajowym.

B. Dochody.

W dochodach krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie Wydział krajowy preliminuje na r. 1886., 152.276 zł. czyli o 4.670 zł. więcej jak na r. 1885.

Poszczególnienie dochodów.

Rubr. I. poz. 1—3. *Dodatki od c. k. Skarbu i Kasy miejskiej*, w kwocie 630 zł. komisya budżetowa preliminuje zgodnie z Wydziałem Krajowym.

Rubr. II. *Dochody z dóbr*. Wydział Krajowy preliminuje 4.526 zł. o 150 zł. więcej, jak na r. 1885. Ponieważ wynikłość r. 1884. wykazuje 4.480 zł. Komisya budżetowa zgadza się z tem preliminowaniem.

Rubr. III. poz. 7. *Zwroty kosztów leczenia od funduszu krajowego*. Wydział Krajowy preliminuje 114.400 zł. o 4.400 zł. więcej jak na r. 1885. Rzeczywisty dochód wynosił w r. 1884. 117.974 zł., przeciętny zaś dochód trzech lat ostatnich 112.636 zł. Ponieważ kwota preliminowana jest pośrednią między wynikłością ostatniego roku, a przeciętną trzech lat ostatnich, Komisya budżetowa wnosi ją wstawić bez zmiany.

Rubr. III. poz. 8. *Zwroty kosztów leczenia od funduszków obcokrajowych i od płacących za siebie*. Wydział Krajowy preliminuje 32.000 zł. o 400 zł. więcej niż na r. 1885. Gdy ta kwota jest opartą na wynikłości trzech lat ostatnich, komisya budżetowa wnosi ją wstawić bez zmiany.

Rubr. IV. *Dochody rozmaite*. Wydział Krajowy preliminuje 720 zł., o 280 zł. mniej niż na r. 1885. Gdy od r. 1885. oddział obserwacyjny został przeniesiony ze Szpitalu Lwowskiego do Kulparkowa, zwroty kosztów za przewóz chorych, które dotąd wpływały do tej Rubr. ustana, przeto komisya budżetowa zgadza się na preliminowaną niższą kwotę.

Zestawienie sumaryczne.

A. Wydatki.

Rubr.	I.	19.136 zł.
"	II.	25.795 "
"	III.	290 "
"	IV.	14 "
"	V.	40 "
"	VI.	640 "
"	VII.	79.334 "
"	VIII.	3.960 "
"	IX.	450 "
"	X.	200 "
"	XI.	9.010 "
"	XII.	250 "
"	XIII.	2.100 "
"	XIV.	50 "

Suma wydatków . 141.269 zł.

B. Dochody.

Rubr. I.	630 zł.
„ II.	4.526 „
„ III.	146.400 „
„ IV.	720 „
Suma dochodów	152.276 zł.

Wydatki krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie wynoszą zatem 141.269 zł., dochody zaś 152.276, nadwyżka wynosi przeto 11.007 zł., podczas gdy Wydział Krajowy, preliminował wydatki i dochody w równej wysokości. — Wynik wniosku komisji jest zatem o 11.007 zł. korzystniejszy. — Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie na r. 1886. i wykazaną nadwyżkę umieścić w dochodach Rubr. IV. preliminarza funduszu krajowego.

Lwów dnia 9. Grudnia 1885.

Przewodniczący:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
Otton Hausner.

Lit. F.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie.

(Sprawozdawca poseł Stanisław Badeni).

Preliminarz krajowego szpitala św. Łazarza na rok 1886 wykazuje wydatki zwy-	152.982 zł.
czajne w kwocie	
nadzwyczajne	15.060 „
Razem	168.042 „

Dochody preliniuje Wydział krajowy w kwocie 176.158 „
 w porównaniu z wydatkami okazuje się według preliniarza Wydziału krajo-
 wego nadwyżka w kwocie 8.116 „
 która jako dochód ogólnego funduszu krajowego w Rub. IV. poz. 7. b) przeniesioną być ma.

Preliminarz Wydziału krajowego jest w rubryce dochodów o 12.524 zł. wyższy od preliniarza na r. 1885 uchwalonego, a w wydatkach o 19.887 zł. wyższy od wynikłości z r. 1884.

Dochody według preliniarza Wydziału krajowego są o 10.141 zł. wyższe od docho-
 dów na rok 1885 preliniowanych, a o 17.722 zł. niższe od wynikłości z roku 1884.

Wynikłość z roku 1884 wykazuje nadwyżkę dochodów oddaną funduszowi krajowe-
 mu w kwocie 45.724 zł.

Preliminarz na rok 1885 wykazuje nadwyżkę dochodów w kwocie 10.499 zł., a pre-
 liminarz Wydziału krajowego na rok 1886 wykazuje nadwyżkę dochodów w kwocie 8.116 zł.

Komisya budżetowa na podstawie wynikłości z lat ostatnich uzasadnienia przez Wy-
 dział krajowy do preliniarza dołączonego, na podstawie cen jednostkowych artykułów żywno-
 ści na rok 1886, już przez Wydział krajowy zatwierdzonych i po zbadaniu niezbędnych i isto-
 tnych potrzeb, preliniuje w wydatkach 159.186 zł., t. j. o 8.856 mniej od preliniarza Wy-
 działu krajowego, a w rubryce dochodów 183.858 zł., czyli o 7.700 zł. więcej od preliniarza
 Wydziału krajowego.

Preliminarz Wydziału krajowego wykazuje nadwyżkę w kwocie	8.116 zł.
a preliniarz komisji budżetowej wykazuje nadwyżkę w kwocie	24.672 „

Komisya budżetowa obniżyła wydatki przez Wydział krajowy preliminowane:

w Rubr. II.	o 256 zł.
„ VII.	o 1.200 „
„ VIII.	o 800 „
„ XI.	o 5.500 „
„ XIV.	o 100 „
„ XVII.	o 1.000 „
Razem	. . . 8.856 zł.

a podwyższyła dochody:

w Rubr. III.	o 7.000 zł.
„ IV.	o 700 „
Razem	. . . 7.700 zł.

Poszczególnienie.

Rubr. I. poz. 1—16. *Plące i emolumenta etatowe.*

Wydział krajowy preliminuje kwotę	26.481 zł.
t. j. o	84 zł. więcej
niż wynikłość z roku 1884,	
a o	322 „ więcej
jak kwota preliminowana na rok 1885.	

Różnica z preliminarzem na rok 1885 pochodzi wyłącznie z pięcioleci, które podwyższają w roku 1886 plące dwu prymaryuszów, oficyała, pisarza, woźnego i akuszerki o łączną kwotę 322 zł.

Komisya budżetowa preliminuje w Rubr. I. poz. 1—16 zgodnie z Wydziałem krajowym	26.481 „
---	----------

Rubr. II. poz. 17—22. *Koszta utrzymania osób nieetatowych.*

Wydział krajowy wnosi	20.931 „
t. j. o	1.440 zł. więcej
jak wynikłość z roku 1884.,	
a o	149 „ mniej
jak kwota na rok 1885. uchwalona.	

W poz. 18. a) preliminuje Wydział krajowy wikt dla 15 sióstr Miłosierdzia po 172 zł. — razem 2.520 zł.

a w poz. 18. b) wikt dla 3 emerytek i 4 postulantek również po 172 zł. 1.176 „

Wikt zakonnice kosztował w roku 1882.	168 zł. 12 ct.
1883.	167 „ 96 „
1884.	170 „ 34 „

przeciętnie 171 zł. 80 ct., czyli okrągło 172 zł.

Gdy jednak zakonnice nie utrzymują nigdy 7 emerytek i postulantek, jak mają do tego prawo, w roku 1884 i bieżącym było ich tylko 4, przeto Komisya budżetowa preliminuje w poz. 18. a) i b) wikt dla 15 sióstr i 5 postulantek i emerytek po 172 zł., razem 3.440 zł. a zatem o 256 zł. mniej od uchwalonej na rok 1885 kwoty i preliminarza Wydziału krajowego na rok 1886, a o 33 zł. więcej od wynikłości z roku 1884.

W poz. 21. i 22. preliminuje Komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym o 149 zł.
mniej, jak to uchwalono na rok 1885, z powodu, iż wikt służby oddziałowej

przyjmuje się na rok 1886 na podstawie przecięcia z ostatnich lat trzech, po 129 zł., podczas gdy wpreliminarzu na rok 1885 przyjęty był w kwocie 132 zł.

W całej rubryce II. wnosi komisya budżetowa kwotę 20.675 zł.

czyli o 256 zł. mniej
od preliminarza Wydziału krajowego o 405 „ mniej
jak na rok 1885 uchwalono, a o 1.184 „ więcej
jak wynikłość z roku 1884.

Rubr. III. poz. 23. *Pensye i emerytury.*

Komisya budżetowa wnosi zgudnie z Wydziałem krajowym, wynikłością z roku 1884, i preli-
minarzem uchwalonym na rok 1885. 250 zł.

Rubr. IV. poz. 24. *Zaopatrzenia, odstawnne i dary z łaski.*

Komisya budżetowa preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym 73 zł.

t. j. o 78 zł. mniej,

niż kwota uchwalona na rok 1885, z powodu zaszłej w ciągu r. 1884 śmierci Katarzyny Sko-
tnickiej, która pobierała pół porcyi wiktury służby szpitalnej.

Rubr. V. poz. 25. *Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych.*

Komisya preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym i preliminarzem na r. 1885 50 zł.

Rubr. VI. poz. 26. i 27. *Remuneracye i zapomogi.*

Komisya budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym, preliminarzem na rok 1885. i wy-
nikłością z lat 1883. i 1884. 900 zł.

Rubr. VII. *Koszta gospodarcze.*

poz. 28. *Żywnienie chorych.* a) „Zwykła strawa dla chorych“.

Na wysokość wydatków tej pozycyi wpływają z jednej strony ceny jednostkowe artykułów ży-
wności na r. 1886 a z drugiej strony ilość dni leczenia. Komisya budżetowa ma tu przeto do
czynienia z danymi, na które, o ile one dotyczą roku 1886, ani uchwała komisyi, ani uchwała
Wysokiego Sejmu stanowczego wpływu mieć nie mogą, a to tem mniej, ile że dostawa wszel-
kich artykułów żywności dla szpitala św. Łazarza została już uchwałą Wydziału krajowego
zatwierdzoną. Nadto zauważać należy, że, o ile wyższa cyfra w tej pozycyi powodowaną jest
większą ilością dni leczenia, znajduje ona kompensatę tak w preliminarzu jak i w wynikło-
ściach w rubr. III. „Dochodów“.

Według umieszczonej poniżej *) tabeli porównawczej cen jednostkowych żywności
w latach 1885 i 1886 okazuje się, że ceny pojedynczych artykułów żywności, z wyjątkiem
mięsa, według zatwierdzonych na r. 1886 ofert, są niższe, natomiast ilość dni leczenia wzrasta
z każdym rokiem — i wynosiła:

w roku 1882.	154.689
„ 1883.	153.664
„ 1884.	159.845

w bieżącym roku do końca listopada	152.966
--	---------

do której to cyfry dodając przypuszczalną ilość dni w miesiącu grudniu	14.500
--	--------

wynosić będzie ilość dni leczenia w r. 1885.	167.466
--	---------

Wydział krajowy preliminuje w poz. 28.	34.000 zł.
--	------------

t. j. kwotę o	2.000 zł. wyższą,
-------------------------	-------------------

jak kwota uchwalona na r. 1885 o	726 „ wyższą,
--	---------------

jak przecięcie z ostatnich lat trzech, a o	322 „ niższą,
--	---------------

jak wynikłość z r. 1884.

Jakkolwiek komisya budżetowa sądzi, że przeciętny koszt żywienia na jeden dzień
leczenia będzie w r. 1886. znacznie niższy, niż w r. 1884 i w r. bieżącym, to jednak ze

*) Tabela osobno.

Tabela do str. 3.

Zakontraktowane artykuły żywności dla szpitala św. Łazarza w Krakowie	R o k			
	1885.		1886.	
	zł.	ct.	zł.	ct.
Grupa I.				
Mięso wołowe za 100 kilo	47	.	48	.
" cielęce " " "	45	.	46	.
" baranie za " "	36	.	40	.
Kości	26	.	28	.
Grupa II.				
Smalec wieprzowy za 100 kilo	72	.	65	.
Słonina polska " " "	70	.	62	.
" węgierska " " "	66	.	60	.
Grupa III.				
Gryzik pszenny za 100 kilo	18	50	17	50
Mąka pszenna Nr. 0 za 100 kilo	18	50	16	90
" " " 1 " "	17	60	16	50
" " " 2 " "	17	20	16	50
" " " 3 " "	16	50	16	50
" " " 4 " "	15	80	14	90
" " " 5 " "	14	50	13	75
" " " 9 " "	7	.	.	.
" żytna " 3 " "	6	50	6	50
" " " 2 " "	12	20	11	10
Otręby żytnie za 100 kilo	4	50	4	50
Grupa IV.				
Kasza częstochowska za 100 kilo	27	.	22	.
" tatarszana " "	16	.	14	75
" jęczmienna targ. " "	18	.	11	25
" " pobielanaka " "	13	.	11	75
" " jaglana Nr. 2 za 100 kilo	11	.
" " " " 1 " "	13	.	15	.
Grupa V.				
Groch za 100 kilo	11	25	10	90
Fasola " "	12	50	10	90
Grupa VI.				
Wino białe za 100 litr	45	.	44	.
" czerwone za 100 litr	45	.	45	.
Grupa VII.				
Cukier za 100 kilo	36	.	37	90
Kawa " "	180	95	129	95
Ryż cały " "	19	95	19	90
" łupany za 100 kilo	18	40	18	40
Grupa VIII.				
Mleko zbierane za 100 litr	4	.	4	.
" niezbierane za 100 litr	7	.	6	50
" Śmietanka " "	27	.	25	.

względu na ciągły wzrost ilości dni leczenia szczególnie w latach 1883, 1884 i bieżącym, który to wzrost szczególnie w roku bieżącym nie został spowodowany jakimi bądź okolicznościami wyjąkowymi, lecz wzrostem ludności miasta Krakowa i zaufaniem, jakie szpital św. Łazarza w ludności budzi, — komisya budżetowa preliniuje w poz. 28 zgodnie z Wydziałem krajowym. 34.000 zł.

W poz. 28. b. c. d. e. f. g. h. i poz. 29. przyjmuje komisya budżetowa za podstawę preliminarza kwoty przez Wydział kraj. prelininowane, jako zgodne z kwotami uchwalonemi na r. 1885 i wynikłościami z lat ostatnich.

W poz. 30. „Opał“ prelininuje Wydział kraj. kwotę 6.200 zł.
t. j. o 300 zł. więcej jak na r. 1885. uchwalono,
o 175 zł. mniej, jak wynikłość z r. 1884 a
o 80 zł. więcej, jak przecięcie z ostatnich lat trzech, powołując się na nieco wyższe ceny drzewa opałowego i węgla grubego.

W rzeczywistości według zatwierdzonych na r. 1886 ofert ceny węgla grubego będzie o cent na 100 kilog. niższą jak w r. 1885, cena węgla drobnego pozostaje niezmienną, a cena drzewa opałowego będzie o 15 centów niższą.

Z tego powodu komisya budżetowa prelininuje w poz. 30. 6.000 zł.
t. j. o 100 zł. więcej jak na r. 1885.
a o 200 zł. mniej od Wydziału krajowego.

W poz. 31. „Oświetlenie“ prelininuje komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym 2.993 zł.
t. j. o 217 zł. więcej, jak uchwalono na rok 1885, a
o 36 zł. więcej, jak wynikłość z r. 1884.

W poz. 32. „Sprzęty gospodarcze“ prelininuje Wydział krajowy 2.500 zł.
t. j. tyle, ile na r. 1885. uchwalono, a
o 1.240 zł. mniej, niż w r. 1884.

wydano, — powołując się na konieczność dalszego zastąpienia łóżek drewnianych przez żelazne, który to wydatek w preliminarzu na r. 1884 z powodu koniecznych oszczędności został odroczoney. Gdy jednak wysoki Sejm w preliminarzu na r. 1885 na wniosek komisji budżetowej uchwalił w tej pozycyi wyższą kwotę, t. j. 2.500 zł. właśnie dla uzupełnienia potrzebnej ilości łóżek żelaznych, przeto komisya budżetowa, dzielając w zasadzie zapatrywania Wydziału, iż w szpitalu wszystkie łóżka drewniane stopniowo żelaznemi zastąpione być winne, na rok 1886 z powodu koniecznych oszczędności prelininuje w tej pozycyi 1.500 zł.
t. j. o 1.000 zł. mniej od preliminarza Wydziału krajowego i od kwoty na r. 1885 uchwalonej.

W poz. 33. 34. i 35. „Utrzymanie koni“

„Utrzymanie ogrodów“

„Utrzymanie pralni“

prelininuje komisya budżetowa kwoty przez Wydział krajowy proponowane, które o tyle tylko od uchwalonych na r. 1885. się różnią, o ile w preliminarzu na r. 1886 przez Wydział kraj. proponowaną a przez komisję budżetową przyjętą została za podstawę odmienna kwota przeciętna na wikt zakonnice i służby niższej.

W poz. 36. „Bielizna pościel i odzież“ prelininuje:

a) „Reparacya i sprawienie nowej“ Wydział krajowy 6.200 zł.
t. j. o 900 zł. więcej niż na r. 1885 uchwalono,
a o 883 zł. więcej niż w r. 1884 wydano.

Gdy jednak zwyczajka ta jest uzasadnioną przez specyalne jednorazowe potrzeby, które Wydział krajowy wykazuje, a mianowicie:

na bieliznę, pościel i odzież dla oddziału chorób zaraźliwych nowo utworzonego 500 zł.

na pościel dla służby niższej 275 „

na uzupełnienie inwentarza Sióstr Miłosierdzia 125 „

przeto komisya budżetowa prelininuje w poz. 36 a) zgodnia z Wydziałem krajowym 6.200 zł.

W poz. 36 b. i c. tudzież w poz. 37. przyjmuje komisya za podstawę preliminarza kwoty przez Wydział krajowy proponowane.

W całej rubryce VII. preliminuje komisya budżetowa 70.442 zł.
 t. j. o 1.200 zł. mniej od kwoty przez Wydział krajowy preliminowanej,
 o 113 „ mniej od wynikłości z r. 1884.
 a o 2.094 „ więcej jak uchwalono na r. 1885.

Rubr. VIII, „*Koszta sanitarne*“.
 poz. 38. „*Lekarstwa*“.

Wydział krajowy preliminuje 3.000 zł.
 zgodnie z uchwałą na r. 1885.

Gdy jednak wynikłość przeciętna z ostatnich lat trzech wynosi 2.679 zł.
 a z r. 1884. 2.379 „
 przeto komisya budżetowa preliminuje w poz. 38. 2.500 „
 t. j. o 500 zł. mniej od propozycji Wydziału krajowego i preliminarza na r. 1885.
 a o 121 zł. więcej jak wynikłość z r. 1884.

W poz. 39. 40. 41. 43 i 44. przyjmuje komisya budżetowa za podstawę kwoty przez Wydział krajowy preliminowane zgodnie z uchwalonym na r. 1884 preliminarzem i wynikłościami z dwóch lat ostatnich.

W poz. 42. „*Potrzeby sanitarne*“ preliminuje Wydział krajowy zgodnie z preliminarzem na r. 1885. 3.800 zł.

Wydatki na potrzeby sanitarne wynosiły:

w roku 1882.	3.860 zł.
„ 1883.	4.341 „
„ 1884.	3.067 „

Znaczna oszczędność w r. 1884 spowodowaną została zarządzeniem Wydziału krajowego stosownie do rezolucyi Wys. Sejmu z dnia 18. października 1883, co komisya budżetowa z uznaniem podnosi.

Jakkolwiek przeciętna z ostatnich lat trzech w tej pozycji wynosi . . . 3.756 zł.
 to jednak ze względu na wynikłość z r. 1884 preliminuje komisya budżetowa w poz. 42. 3.500 „
 t. j. o 300 zł. mniej od preliminarza Wydziału krajowego,
 a o 433 „ więcej od wynikłości z r. 1884.

W całej rubryce VIII. preliminuje komisya budżetowa 7.687 zł.
 t. j. o . . . 800 zł. mniej od kwoty przez Wydz. kraj. prelim.
 o . . . 795 zł. mniej od kwoty na r. 1885. uchwalonej,
 a o . . . 538 zł. więcej, jak wynikłość z r. 1884.

Rubr. IX. „*Koszta kancelaryjne*“. Komisya budżetowa preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym 870 zł.
 na podstawie preliminarza na r. 1885 i przeciętnej z ostatnich lat trzech.

Rubr. X. „*Koszta kapliczne*“. Komisya budżetowa preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym 250 zł.
 jako wydatek stały.

Rubr. XI. „*Utrzymanie budynków*“.

Poz. 47. Konserwacja i reparacja gmachu i obejścia, tudzież czyszczenie kanałów.

1. Zwyczajne.

Komisya preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym 3.000 zł.
 na podstawie przeciętnej wynikłości z ostatnich lat trzech wynoszącej 3.120 zł.

Co do nadzwyczajnych wydatków w tej pozycji uzasadnia Wydział krajowy w oddzielnem sprawozdaniu z d. 22. września b. r. potrzebę znaczniejszych w tym dziale wydatków.

Już w preliminarzu na r. 1884 uchwalił Wys. Sejm kredyt w kwocie 5.900 zł. na na rekonstrukcję szczytów wież kościoła św. Łazarza, która też w r. bież. wykonaną została. Obecnie okazuje się nieodzowna potrzeba:

1. Urządzenia wodociągów w starym budynku kosztem	9.860 zł.
2. Restauracyi kościoła kosztem	5.200 „
3. Postawienie muru i sztachet wzdłuż ulicy Kopernika kosztem	3.480 „
4. Osuszenie gruntów szpitalnych kosztem	4.080 „

Wydział krajowy, uznając nieodzowną potrzebę wszystkich czterech inwestycji, proponuje na r. 1886, aby uniknąć zbyt dużego podwyższenia wydatków na szpital św. Łazarza, tylko urządzenie wodociągów i restaurację kościoła, żądając uchwalenia nadzwyczajnego kredytu w kwocie 15.060 „

Komisyja budżetowa, podzielaając zapatrywanie Wydziału krajowego, iż zaniechanie proponowanych inwestycji jest niemożliwe, sądzi jednak, iż ze względu na konieczne oszczędności w całości budżetu krajowego proponowane wydatki na lat 4 rozłożone być winny. Za najpilniejsze uważa komisya budżetowa urządzenie wodociągów w starym budynku, który przebudowany z zabudowania klasztornego, nieodpowiada wymogom zakładu leczniczego, brak wody dotkliwie czuć się daje, a to tem bardziej, że umieszczone w tem zabudowaniu oddziały, chirurgiczny, położniczy i syfilityczny najwięcej wody potrzebują.

Bez wodociągów niemożliwym jest także należyte urządzenie wychodków, które dzisiaj zatrują powietrze w całym zabudowaniu i według zdania lekarzy wpływają bardzo niekorzystnie na wyniki lecznicze w oddziałach w tym zabudowaniu umieszczonych. Urządzenie wodociągów umożliwi zmniejszenie służby oddziałowej, gdy przeciwnie dalsze tego wydatku odroczenie, musiałoby za sobą pociągnąć powiększenie personelu służbowego a tem samem i kosztów utrzymania chorych.

Z tych przeto powodów komisya budżetowa preliminarzuje w poz. 47. „Nadzwyczajne“ na urządzenie wodociągów w starym zabudowaniu 9.860 zł. t. j. o 5.200 zł. mniej jak proponuje Wydział krajowy.

W poz. 48. „Utrzymanie wodociągów i maszyny parowej“ preliminarzuje Wydział krajowy 1.500 zł. zgodnie z uchwałą na r. 1885.

Gdy jednak przecięcie z ostatnich lat trzech wynosi 1.206 „
wynikłość z r. 1883. 1.190 „
a wynikłość z r. 1884. 905 „
w której to kwocie objęte są wydatki na niektóre części składowe maszyny i na nowe rury wodociągowe, przeto komisya budżetowa wnosi w poz. 48. 1.200 zł. t. j. o 300 zł. mniej od kwoty przez Wydział kraj. proponowanej a o 295 zł. więcej, jak wynikłość z r. 1884.

W poz. 49. 50. i 51. przyjmuje Komisya budżetowa za podstawę preliminarza kwoty przez Wydział krajowy proponowane na podstawie wynikłości z dwóch lat ostatnich.

W całej rubr. XI. preliminarzuje komisya budżetowa w wydatkach zwyczajnych 5.460 zł.
a „ „ nadzwyczajnych 9.860 „
razem 15.320 zł.

czyli o 5.500 zł. mniej od preliminarza Wydziału krajowego,
o 2.890 zł. więcej jak na r. 1885 uchwalono, a
o 9.955 zł. więcej, jak wynikłość z r. 1884.

Rubr. XII. „Odsetki od kapitałów dłużnych“. Komisya budżetowa preliminarzuje zgodnie z Wydziałem krajowym 20 zł. jako wydatek stały.

Rubr. XIII. „*Podatki i daniny*“.

Komisya budżetowa prelinuje zgodnie z Wydziałem krajowym i prelinarzem na rok 1885. 1.102 zł.

Rubr. XIV. „*Rozmaite*“

Komisya budżetowa prelinuje 600 zł.
zgodnie z prelinarzem na r. 1885, a o . . . 100 zł. mniej, jak prelinarz Wydziału kraj.,
259 zł. więcej jak wynikłość z r. 1884.

Rubr. XV. „*Zapomogi dla położnic*“.

Dla położnic opuszczających wraz z dzieckiem bezpłatny oddział położnic, którym według uchwały sejmowej z r. 1872 w skutek zniesienia kraj. zakładu podrzutków powiętej, kwota 6 zł. wyplaconą być ma, prelinuje się zgodnie z Wydziałem kraj. 1.850 zł.
pomimo iż przeciętna z ostatnich lat trzech wynosi 1.570 zł. a to z powodu ciągłego wzrostu ilości położnic opuszczających z dzieckiem ten oddział.

Rubr. XVI. „*Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic*“.

Komisya budżetowa prelinuje zgodnie z Wydziałem kraj. 200 zł.
t. j. o . . . 40 zł. więcej, jak na r. 1885. uchwalono, a to na podstawie wynikłości z r. 1884.,
która wynosi 217 zł., tudzież uwagi Wydziału krajowego, że stan położnic wzrasta rok rocznie.

Rubr. XVII. „*Koszta utrzymania dzieci w szpitalu św. Ludwika*“.

Ilość dni leczenia w szpitalu św. Ludwika wzrasta corocznie i wynosiła w r. 1882. — 21.652
„ 1883. — 25.555
„ 1884. — 26.359.

W skutek polecenia Wysokiego Sejmu zarządził Wydział krajowy dochodzenie w bieżącym roku dla zbadania czy zwiększająca się ilość dni leczenia nie jest spowodowaną brakiem wpływu Dyrekcji szpitala św. Łazarza na przyjmowanie i wypuszczanie dzieci ze szpitala św. Ludwika. Dochodzenie wykazało, że ingerencya Dyrekcji szpitala św. Łazarza jest dostateczna i kontrola należyta. Pomimo tego Wydział krajowy w myśl intencji Wysokiego Sejmu wezwał Dyrekcję szpitala św. Łazarza, aby na przyszłość przy kwalifikowaniu chorych dzieci w szpitalu św. Łazarza celem oddania ich do szpitala św. Ludwika, każde dziecko ściślejszemu jeszcze niż dotychczas było poddane badaniu, aby zapobiedz możliwym nadużyciom zgłaszających się z dziećmi osób.

Zarządzenie to Wydziału krajowego spodziewanego skutku nie odniosło, gdyż ilość dni leczenia wynosiła z końcem listopada b. r. 24.279, a przyjmując na miesiąc grudzień 2.250 dni, wynosić będzie w roku 1885 — 26.529 dni, a zatem o 180 dni więcej niż w r. 1884.

Wydatki na utrzymanie dzieci w szpitalu św. Ludwika wzrastają przeto bezustannie i dalej wzrastać będą a to tem bardziej, że szlachetni opiekunowie zakładu dążą ciągle do powiększenia ilości łóżek, a wzorowe urządzenie szpitala i pomyślne skutki lecznicze budzą u ludności coraz większe do tegoż zakładu zaufanie.

Wydział krajowy nie może mieć żadnego wpływu na wstrzymanie znacznego wzrostu wydatków w tej rubryce tak długo, póki trwać będzie obowiązująca dzisiaj umowa, na podstawie której fundusz krajowy płaci szpitalowi św. Ludwika po 50 ct. za każdy dzień leczenia.

Komisya budżetowa sądzi, iż umowa ta zmienioną być winna a za podstawę nowej umowy przyjąć należy ryczałtową kwotę, którą by się fundusz krajowy do utrzymania szpitala św. Ludwika przyczyniał w zamian za obowiązek przyjmowania dzieci chorych, które przez Zarząd szpitala św. Łazarza przesłane będą.

Tym sposobem fundusz krajowy nie będzie narażony na ciągły wzrost wydatków w tej rubryce a zarząd szpitala św. Ludwika będzie mógł administracyę zakładu do stałej subwencji zastosować.

Koszt utrzymania dzieci w szpitalu św. Ludwika wynosił przeciętnie w ostatnich latach trzech 12.261 zł. Komisya budżetowa sądzi przeto, iż fundusz krajowy przyczyniać się winien kwotą 12.000 zł. od r. 1886 počawszy do kosztów utrzymania szpitala św. Ludwika i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by zmodyfikował istniejącą dziś umowę z szpitalem św. Ludwika w tym kierunku, aby fundusz krajowy przyczyniał się do kosztów utrzymania szpitala św. Ludwika ryczałtem w kwocie 12.000 zł. w zamian za obowiązek przyjmowania dzieci słabych przez zarząd szpitala św. Łazarza wskazanych.

2. Na r. 1886. prelinuje w rubr. XVII. poz. 63 12.000 zł.
t. j. o 1.000 zł. mniej niż prelinuje Wydział kraj., a o 800 zł. mniej niż uchwalono na r. 1885.

Rubr. XVIII. poz. 64 do 66. „Zapisy“.

Komisya wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym i preliminarzem na r. 1885 . 116 zł. jako wydatek stały.

Rubr. XIX. „Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe“.

Prelinuje się zgodnie z Wydziałem kraj. i preliminarzem na r. 1885 . . . 150 zł.
t. j. o 17 zł. mniej jak wynikłości z r. 1883., a o 118 zł. więcej jak wynikłości z r. 1884., wydatek ten bowiem jest z natury zmienny i naprzód przewidzieć się nie da.

Rubr. XX. „Dyety i koszta poaróży“.

Komisya budżetowa prelinuje zgodnie z Wydziałem krajowym. . . . 150 zł.
t. j. o 50 zł. więcej jak uchwalono na r. 1885., z powodu konieczności wysłania inżyniera biura melioracyjnego dla osuszenia pastwiska w Tropiszowie.

Dochody.

Rubr. I. „Odsetki od kapitałów

poz. 1. *Od papierów „wartościowych“.*

Stan majątkowy funduszu św. Łazarza jest następujący:

a) 24.700 w 5% listach zastawnych kredytowych przyniosą	1.235 zł.
b) 10.000 zł. w 4½% obligów krajowych z r. 1883 „	449 „
c) 5.200 zł. w 4½% „ „ z r. 1884 „	234 „
d) 2.100 zł. 4½% listów zastawnych banku krajowego przyniosą . . .	94 „
e) 4.000 zł. 4½% listów zastawnych banku krajowego które się zakupi	

z spłacić się mającej przez fundusz krajowy 8. Stycznia 1886. czwartej raty kapitału po kursie 94 przyniosą

180 „

Razem przeto . 2.192 zł.

którą to kwotę prelinuje się w pozycyi 1. zgodnie z Wydziałem krajowym.

poz. 2. „5% od kapitału spłacanego przez fundusz krajowy“.

Prelinuje się zgodnie z Wydziałem krajowym jako 4 ratę 15.946 „

w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 17. Października 1882.

poz. 3. „Od kapitałów hipotekowanych na dobrach i realnościach“

Prelinuje się zgodnie z Wydziałem krajowym jako 4% od kapitału 235 zł. 9 „

t. j. o 550 zł. mniej jak kwota w tej pozycyi na rok 1885. prelinowana, a to z tego powodu, że kapitał w kwocie 9.250 zł. został już spłacony, a dochód z tego kapitału prelinowany jest w pozycyi 1.

Rubr. I.:

poz. 4. „*Dochody z fundacyi*“.

Preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym i preliminarzem na r. 1885. 1.453 zł.

jako faktyczny dochód.

W całej Rubr. I. preliminuje komisya zgodnie z Wydziałem krajowym . 19.600 zł.

Rubr. II. „*Dochody z realności i dóbr*“.

poz. 5. „*Czynsz dzierżawny z dóbr. Tropiszów*“.

Według nowego kontraktu dzierżawnego zawartego na lat 12 jest dzierżawca obowiązany płacić 3.024 R. s. w monecie brzęczącej. Obliczając kurs przeciętnie po 155.75 czyni to banknotach austriackich 4.708 zł. 88 ct. czyli okrągło 4.700 zł.

Komisya preliminuje przeto w poz. 5. zgodnie z Wydziałem krajowym . 4.700 „
t. j. o 340 zł. więcej jak wynikłość z r. 1884. a o 250 zł. więcej jak preliminowano na rok 1885.

W pozycjach 6, 7, 8 i 10 przyjmuje się za podstawę preliminarza kwoty przez Wydział krajowy proponowano na podstawie kontraktów dzierżawnych i zgodnie z kwotami na r. 1885 uchwalonymi.

poz. 9. „*Dochód z ogrodu szpitalnego*“.

Przeciętna z ostatnich lat trzech wynosi 2.222 zł. a wynikłość z r. 1884—1.817 zł.

Gdy jednak zarząd szpitala zamierza przedsięwziąć w r. 1886 znaczniejsze przekształcenia w ogrodzie, który to nakład z dochodu ogrodu pokryty być ma, przeto komisya preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym i preliminarzem na rok 1885. 1.900 „

W całej Rubryce II. preliminuje komisya z godnie z Wydziałem krajowym . 11.258 zł.
t. j. o 298 zł. więcej jak wynikłość z r. 1884. a o 250 zł. więcej jak na r. 1885. preliminowano.

Rubr. III. „*Zwroty kosztów leczenia*“

poz. 11. „*Z funduszu krajowego galicyjskiego*“.

Dochód ten wynosił w roku 1882—131.637 zł. w r. 1883—130.676 zł. w r. 1884—135.898 zł. czyli przeciętnie 132.737 zł.

Wydział krajowy preliminuje w poz. 11. na podstawie przeciętnego wyniku z 3-letcia „w zaokrągleniu“ 125.000 zł.

Podwyższenie dochodu w tej pozycji nie ma żadnego wpływu na ogólny budżet krajowy, gdyż sprowadza za sobą podwyższenie rozchodów Rub. III. funduszu krajowego o taką samą kwotę, o jaką dochód w tej pozycji się powiększy.

Gdy jednak przeciętna z ostatnich trzech lat wynosi 132.737 zł., a w roku bieżącym ilość dni leczenia wzrosła, gdy zresztą cały preliminarz na rok 1886. opiera się na pewniku, iż ilość dni leczenia w szpitalu św. Łazara bezustannie wzrastać będzie, przeto Komisya budżetowa preliminuje w poz. 11. 130.000 zł.
czyli o 5.000 zł. więcej od preliminarza Wydziału krajowego, o 15.000 zł. od kwoty na r. 1885 preliminowanej, a o 5.598 zł. mniej od wynikłości z roku 1884.

Poz. 12. „*Z funduszy obcokrajowych i od samoplacących*“.

Wydział krajowy preliminuje 20.000 zł.
przeciętna z ostatnich lat 3 wynosi 20.500 zł., a wynikłość z ostatnich dwóch lat wynosi 22.550 zł.

Gdy zresztą faktycznie ilość stron samopłacących w szpitalu św. Łazarza corocznie znacznie wzrasta, a tak Wydział kraj. jak i Komisya budżetowa prelinując wydatki na r. 1886. liczyła się z faktem ciągłego wzrostu ilości dni leczenia, przeto praliminuje się . . 22.000 zł. na podstawie przeciętnej z ostatnich lat dwóch, t.j. o 2.000 zł. więcej jak prelinuje Wydział krajowy, o 2.000 zł. więcej jak kwota na rok 1885. uchwalona, a o 733 zł. mniej, jak wynikłość z roku 1884.

W całej Rubr. III. prelinuje Komisya 152.000 zł.
t. j. o 7.000 zł. więcej, jak prelinarz Wydziału krajowego, o 17.000 zł. więcej jak kwota na rok 1885 uchwalona, a o 6.631 zł. mniej jak wynikłość z roku 1884.

Rubr. IV. *Dochody rozmaite.*

Wydział krajowy prelinuje 300 zł.
zgodnie z prelinarzem na rok 1885.

Wynikłość z roku 1882. jest 1.364 zł.

„ 1883. „ 1.589 „

„ 1884. „ 1.008 „

czyli przeciętnie 1.350 zł.

Komisya wnosi przeto na podstawie przeciętnej z ostatnich lat trzech . . 1.000 zł. czyli o 700 zł. więcej jak proponuje Wydział krajowy, a o 8 zł. mniej jak wynikłość z r. 1884.

Sumaryczne zestawienie.

Wydatki.

Komisya prelinuje: Rub.	I.	. . .	26.481 zł.
„	II.	. . .	20.675 „
„	III.	. . .	250 „
„	IV.	. . .	73 „
„	V.	. . .	50 „
„	VI.	. . .	900 „
„	VII.	. . .	70.442 „
„	VIII.	. . .	7.687 „
„	IX.	. . .	870 „
„	X.	. . .	250 „
„	XI.	zwyczajne .	5.460 „
„	XI.	nadzwyczajne	9.860 „
„	XII.	. . .	20 „
„	XIII.	. . .	1.102 „
„	XIV.	. . .	600 „
„	XV.	. . .	1.850 „
„	XVI.	. . .	200 „
„	XVII.	. . .	12.000 „
„	XVIII.	. . .	116 „
„	XIX.	. . .	150 „
„	XX.	. . .	150 „
	Razem	. . .	159.186 zł.

Dochody.

Rub.	I.	.	.	.	19.600	zł.
"	II.	.	.	.	11.258	"
"	III.	.	.	.	152.000	"
"	IV.	.	.	.	1.000	"
	Razem	.	.	.	<u>183.858</u>	zł.

Odrąciwszy od sumy dochodów w kwocie	183.858	zł.
sumę rozchodów	<u>159.186</u>	"
okazuje się nadwyżka dochodów kwocie	.				24.672	zł.

Komisya budżetowa wnosi więc:

Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie na rok 1886. i wstawić wykazaną nadwyżkę w kwocie 24.672 zł. jako dochód ogólnego funduszu krajowego.

Lwów dnia 5. grudnia 1885.

Przewodniczący:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
Stanisław Badeni.

L i t .

Fundusz policyi krajowej.

(Sprawozdawca poseł Goldman).

Fundusz ten powstał z grzywien policyjnych, nakładanych przez władze obwodowe za rozmaite przekroczenia na podstawie okólnika z r. 1784. i dekretu nadwornego z d. 17. Kwietnia 1800. Pierwotnie były to obwodowe (cyrkularne) fundusze policyjne, a grzywny wpływały do kas cyrkulowych. Gdy uznano potrzebę założenia we Lwowie powszechnego domu poprawy z robotami przymusowemi, przeznaczono na ten cel (dekret kameralny z 6. Sierpnia 1807.) wszystkie zasoby w c. k. kasach leżące. Zasoby te, które wtedy wynosiły 77.733 złr. złane zostały w jeden fundusz krajowy policyjny i zakupiono za nie realność u Maryi Magdaleny, a dochody z tej realności i dalsze grzywny przeznaczono na utrzymanie korekcyonistów.

Gdy fundusz ten przeszedł pod zarząd Wydziału krajowego, uznano go za dotowany, a zatem nadwyżki dochodów przelewano z końcem roku do funduszu krajowego. W r. 1874. sprzedano realność własnością funduszu będącą c. k. rządowi za kwotę 120.000 zł., płatną z 6% odsetkami w 12 ratach rocznych, z których ostatnia przypada 15. Maja 1886.

Raty w kapitale od rządu pobierane bywały na rzecz majątku zarodowego fruktyfikowane, a stan majątku tej fundacyi z końcem Października 1885. jest następujący:

A. w papierach wartościowych:

5% listy zastawne gal. Towarzystwa kredytowego	37.300 zł. — ct.
4 $\frac{1}{2}$ % obligacje pożyczki krajowej z r. 1883.	19.000 " — "
4 $\frac{1}{2}$ % " " " " 1884.	1.100 " — "
4 $\frac{1}{2}$ % listy zastawne Banku krajowego	8.500 " — "
4% książeczka Banku krajowego	41 " 43 "
B. kapitał zahipotekowany	27 " 25 "
C. reszta należności od rządu	8.000 " — "
D. w gotówce	56.444 " 09 "
razem	130.412 zł. 77 ct.

W dziale wydatków tego funduszu prelinuje Wydział krajowy kwotę 417 zł., tak samo jak na r. 1885. Wprawdzie w latach 1876—1884. fundusz ten żadnych wydatków nie miał, z powodu jednak, że przepisy korekcyjne jeszcze obowiązują i nie można przewidzieć, jaka kwota może być potrzebną, komisya budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym:

w dziale wydatków funduszu policyi krajowej 417 zł.

W dziale dochodów prelinuje Wydział kraj. kwotę 6.383 zł., a mianowicie: odsetki od papierów wartościowych własnością funduszu będących, 3.153 zł. Nadto prelinuje Wydział krajowy kwotę 382 zł 50 ct. jako odsetki od 8.500 zł. listów zastawnych Banku krajowego zakupić się mających za 8.000 zł., które dnia 15. Maja 1886. wpłyną od Rządu jako ostatnia rata ceny kupna. Co do ostatniej pozycyi komisya budżetowa zauważa, że za 8.000 zł. gotówką można zakupić 8.700 zł. listów zastawnych Banku krajowego, że jednak do dochodów

nie należy wpisać kuponów od tej sumy za cały rok 1886. Papiery te bowiem zakupione zostaną najwcześniej 15. Maja 1886., przy czem oprócz ceny kupna podług kursu dziennego, trzeba będzie pokryć wartość kuponu bieżącego w kwocie około 176 zł., a to na podstawie uchwały sejmowej nie z majątku zarodowego, lecz z dochodów kuponowych lub procentowych. Z tego powodu komisya budżetowa preliniuje: od zakupić się mających 8.700 zł. listów zastawnych Banku krajowego po potrąceniu wartości kuponu bieżącego w dniu zakupna kwotę 215 zł., razem więc odsetki od papierów wartościowych wynosić będą ogólną kwotę 3.368 zł. Od chwilowo lokowanej gotówki 56.444 zł. Wydział krajowy preliniuje 5% odsetki w kwocie 2.822 zł. Właściwie gotówka ta nie jest lokowana, lecz stale użytkowaną przez fundusz krajowy. Komisya budżetowa z uwagi, że fundusz krajowy rozporządza obecnie dotacją kasową w kwocie 376.273 zł. i resztą niezużyta pożyczki krajowej z r. 1883., sądzi, że należałoby gotówkę wypożyczoną zwrócić funduszowi policyi, a to tem bardziej, że fundusz krajowy płaci od kwoty wypożyczonej 5%, sam zaś lokuje zbywającą gotówkę na 3%—4%. Zdaniem komisyi należałoby za zwróconą funduszowi policyi gotówkę zakupić listy komunalne Banku krajowego, przynoszące podług obecnego kursu coś po nad 5%.

Inne rubryki i pozycye dochodów przyjmuje komisya zgodnie z Wydziałem krajowym i wnosi:

w dziale dochodów funduszu policyi krajowej wstawić	6.215 zł.
a po potrąceniu wyżej wykazanych wydatków	417 „
nadwyżka dochodów	<u>5.798 zł.</u>

wpływie do funduszu krajowego.

Lwów dnia 3. Stycznia 1886.

Za przewodniczącego:
Artur Potocki.

Sprawozdawca:
Goldman.

Fundusze samoistne.

(Sprawozdawca: poseł Goldman.)

J. Fundusz domestykalny.

Fundusz ten powstał z nałożonej po rozbiórce na tych właścicieli dóbr w Galicyi kontrybucyi (12% od dochodów), którzy z tej prowincyi się usunęli. Pierwiastkowo przeznaczony na szkoły, zmienił w r. 1789. swoje przeznaczenie, a w r. 1813. wynosił jedynie 10.269 złr., który to kapitał powstał ze sprzedaży ruin t. z. niższego zamku we Lwowie, darowanych na ten cel przez cesarza Józefa. Przeznaczony na koszta administracyjne Stanów nie wystarczał, i Sejm stanowy ustanowił w r. 1815. dodatek dominikalny na pokrycie wydatków tego funduszu, a w ostatnich latach urzędowania Stanów Skarb Państwa dawał dotacyę 31—32.000 złr. rocznie.

W r. 1861. fundusz ten wynosił 39.307 złr. w papierach i 18.089 złr. w gotówce, a w r. 1865. przeznaczył Wys. Sejm z tego funduszu po 1.200 złr. rocznie dla fundacyi Aleksandra hr. Stadnickiego na wydawnictwo aktów grodzkich i ziemskich. W r. 1866. odebrał Wydział krajowy ten fundusz w zarząd własny, a majątek wynosił wtedy 68.769 złr. w efektach. W r. 1873. wzrósł on do 81 254 złr. w efektach i 5.000 złr. w gotówce, z czego wypożyczono 66.000 złr. na budowę kulparkowską jako pożyczkę oprocentowaną, amortyzc się mającą w ciągu 21 lat w kwartalnych ratach.

Stan tego funduszu z końcem Października 1885. jest następujący:

5% listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziem.	49.200 złr. — ct.
4 $\frac{1}{2}$ % obligacye pożyczki krajowej z r. 1883.	3.700 " — "
4 $\frac{1}{2}$ % " " " " 1884.	3.800 " — "
4 $\frac{1}{2}$ % listy zastawne Banku krajowego	3.100 " — "
4% książeczka Banku krajowego	146 " 86 "
razem	<u>59.946 złr. 86 ct.</u>
Reszta niespłaconej pożyczki kulparkowskiej	31.817 " 24 "
ogółem	<u>91.764 złr. 10 ct.</u>

Co do preliminarza na r. 1886. to komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym wnosi:

Wydatki funduszu domestykalnego 1.205 złr.
Dochody " " 4.910 "

a nadwyżka dochodów użytą zostanie na pomnożenie majątku zarodowego.

K. Fundusz kultury krajowej.

Fundusz ten powstał w r. 1853. z grzywien nakładanych przez c. k. Władze polityczne we własnym zakresie działania w moc ustawy leśnej z r. 1852. W r. 1860. przydzielono temu funduszowi także kary pieniężne za szkody polowe, które jednak w myśl ustawy z dn. 17. Lipca 1876. od drugiej połowy r. 1876. przeszły na rzecz kas gminnych. Najwyższem postanowieniem z dn. 3. Marca 1868. Cesarz pozwolił, aby fundusz kultury krajowej utworzony z grzywien za przekroczenia ustawy leśnej i polowej wymierzanych, przeszedł w samoistny zarząd Reprezentacyi kraju, względnie Wydziału krajowego, z zastrzeżeniem obracania onego funduszu na cele kultury krajowej.

W chwili objęcia funduszu przez Wydział krajowy wynosił ten fundusz 37.250 złr. w efektach i 5 złr. 57 ct. w gotówce. Z dniem 30. Listopada 1885. zaś fundusz ten wynosi:

4 1/2 % obligacye pożyczki krajowej z r. 1883.	300 złr. — ct.
4 1/2 % " " " " 1884.	43.000 " " "
książeczka Banku krajowego	71 " 19 "
razem	<u>43.371 złr. 19 ct.</u>

Wydział krajowy preliniuje w dochodach tego funduszu odsetki od papierów wartościowych 1.951 złr., a dochód z kar za przestępstwa lasowe i wodne 1.500 złr. jak na r. 1885.

Zgodnie z Wydziałem krajowym komisya wnosi:

Dochody funduszu kultury krajowej 3.451 złr.

W rozchodach zgodnie z Wydziałem krajowym komisya wnosi:

na zwroty kar 15 "

a pozostającą nadwyżkę dochodów 3.436 "

jako zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublanach.

L. Fundusz stanowy sierociński.

W r. 1832. galicyjska szlachta postanowiła utworzyć instytut dla sierot i zobowiązała się do lat trzech złożyć na ten cel 50.000 złr. do rąk Gubernatora. W r. 1833., gdy na ten cel wpłynęło 18.000 złr., postanowiło Gubernium przystąpić do zrealizowania intencji ofiarodawców w ten sposób, ażeby z odsetek zebranej ostatecznie sumy 18.600 złr. utrzymywać 18 sierot, umieszczając ich za staraniem magistratu u lwowskich rzemieślników za roczną opłatą po 50 złr. m. k. Administracya zostawała w ręku Rządu w porozumieniu ze Stanami. Z odsetek od kapitałów fundusz ten utrzymywał w ostatniem dziesięcioleciu (z małemi zmianami) 7 sierot w zakładzie św. Antoniego we Lwowie, cztery sieroty w szkole ogrodniczej przy ogrodzie botanicznym we Lwowie, cztery sieroty w Zakładzie św. Józefa w Krakowie, a nadto preliniowano

N. Fundusz pożyczki krajowej z r. 1873.

Uchwałą z dn. 23. Października 1882. uchwalił Wys. Sejm na wniosek Wydziału krajowego upoważnić tenże Wydział do zaciągnięcia pożyczki celem spłaty pozostających jeszcze w obiegu obligacyj pożyczki krajowej z r. 1873.

Wydział krajowy zaciągnął w tym celu pożyczkę w kwocie 1,295.000 złr. w gotówce, a przystępując do wykonania dalszej uchwały Sejmu, wykupił i cofnął z obiegu obligacje pożyczki kraj. z r. 1873. za 616.900 złr. w r. 1883., a za 83.800 złr. w r. 1884., razem do końca roku 1884. wykupił obligacje za 700.700 złr. Z powyższego wykazu okazuje się, że w r. 1884. wykupno obligacyj powolnie bardzo postępowało, a w drugiej połowie tego roku prawie zupełnie ustało, zaś fundusze pozostałe z zaciągniętej w r. 1883. pożyczki, a przeznaczone na wykupno wszystkich w obiegu jeszcze będących obligacyj pożyczki z r. 1873., użytkowane były przez kasę krajową jako dotacya kasy dla pokrywania wydatków bieżących w czasie, gdy dochody bieżące nie wystarczały na ich pokrycie. Ten stan rzeczy spowodował komisję budżetową do zaproponowania w r. 1884. Wys. Sejmowi rezolucyi, polecającej Wydziałowi krajowemu poczynienie starań celem przeprowadzenia uchwalonego przez Sejm w r. 1882. wykupna całej pożyczki krajowej z r. 1873. Pomimo że Wys. Sejm rezolucyę taką uchwalił, Wydział krajowy nie mógł tego polecenia wykonać, a to jak komisji budżetowej wyjaśniono z tego powodu, ponieważ Wydział krajowy nie miał i teraz jeszcze nie ma pewności, czy pod względem prawnym i z uwzględnieniem pierwotnego planu umorzenia pożyczki z r. 1873., przysłużyła mu prawo wylosowania na raz wszystkich w obiegu jeszcze będących obligacyj z r. 1873.

Z jednej strony więc istnieją dwie uchwały sejmowe, polecające Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie wykupna pożyczki krajowej z r. 1873., z drugiej zaś strony organ wykonawczy Sejmu, Wydział krajowy żywi według swego zdania uzasadnione wątpliwości co do prawnej możliwości przeprowadzenia tych uchwał. Komisya budżetowa przyznaje, że z tego powodu wyczekiwała w tym przedmiocie przedłożenia Wydziału krajowego, gdy jednak to nie nastąpiło, komisya z własnej inicjatywy zbadała tę sprawę i przysłała do przekonania, że ten stan rzeczy tak ze względów budżetowych, i należytej gospodarki finansowej, nie powinien trwać dalej, i dla tego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

(Rezolucya).

Sejm zwalnia Wydział krajowy od obowiązku nałożonego nań uchwałami z r. 1882. i 1884. co do przymusowego wykupna obligacyj pożyczki krajowej z r. 1873., poprzestając na powolnem wycofywaniu tych obligacyj przez losowanie.

Przystępując do preliminarza funduszu pożyczki krajowej z r. 1873. komisya budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym wstawić do

rubr. I. umorzenie pożyczki przez losowanie wedle planu umorzenia . . . 20.500 złr.

W rubr. II. „wypłata kuponów od obligacyj w obiegu będących“ preliminarzu Wydział krajowy 34.287 złr., motywując tę cyfrę zestawieniem pozycyji wycofniętych i w obiegu jeszcze będących obligacyj z r. 1873. W tem zestawieniu jednak Wydziału krajowego zaszła pomyłka. Po koniec r. 1884. zostało wylosowanych nie 152.000 złr., jak podaje Wydział krajowy w wyjaśnieniach do preliminarza, lecz 152.800 złr., jak to Wydział krajowy podaje w zamknięciu rachunków za r. 1884. i jak to wypływa z następującego zestawienia. Z końcem r. 1882. wylosowano obligacyj za 116.500 złr., w r. 1883. za 17.200 złr., a w r. 1884. za 19.100 złr. (patrz zamknięcia rachunków za odnośne lata), razem 152.800 złr. Na podstawie tak zrektyfikowanego zestawienia pozostanie na r. 1886. do oprocentowania nie 576.500 złr., lecz tylko 575.700 złr., a kwota potrzebna wynosić będzie nie 34.287 złr., lecz tylko 34.239 złr.

Dla tego komisya budżetowa wnosi wstawić do

rubr. II. *wypłata kuponów od obligacyj niewylosowanych, w obiegu będących* 34.239 złr.

W rubr. III „koszta administracyjne“ wykreśla komisya budżetowa prelimitowaną przez Wydział krajowy kwotę 200 złr. na „rozmaite“, ponieważ w tej samej rubryce w poz. 5 prelimitowaną jest kwota 100 złr. na potrzeby kancelaryjne i inne drobne, i dla tego komisya budżetowa wnosi wstawić do

rubr. III. *wydatki administracyjne* 3.821 złr.

o 200 złr. mniej od preliminarza Wydziału krajowego.

Ogół wydatków wynosić będzie 58.560 „

Dochody tego funduszu prelimituje komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym na kwotę 10.500 złr., zaś z pozostałości pożyczki z r. 1883. na wykupno obligacyj pożyczki 1873 r. przez wylosowanie 20.500 złr.

Niedobór w kwocie 27.560 złr. pokryty zostanie z funduszu krajowego (rubr. XIV. wydatków).

Za przewodniczącego:

Artur Potocki.

Sprawozdawca:

Goldman.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o preliminarzu funduszu podrzutków w Krakowie na r. 1886., tudzież o użyciu dochodów funduszu podrzutków w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

Zakład podrzutków w Krakowie zawdzięcza swój pierwotny majątek zapisowi biskupa krakowskiego Iwona z r. 1220., który nadał wieś Krowodrzę, młyn na Prądniku białym i inne fundusze konwentowi św. Ducha pod tym warunkiem, aby konwent przyjmował do szpitala klasztornego biednych chorych, sieroty i kobiety ciężarne.

Fundacya ta nie miała przeto wybitnej cechy zakładu podrzutków; był to akt dobroczynny, mający na celu niesienie pomocy biednym chorym, kobietom ciężarnym i sierotom, które akt fundacyi nazywa sierotami opuszczonemi, lub podrzucenemi (*infantumque projectorum, expositorum, jacentium in plateis*).

Prymas książę Michał Poniatowski przy sposobności inkorporacyi szpitali św. Rocha i św. Sebastjana do św. Łazarza i przeniesienia tamże podrzutków i położnic, przedtem w klasztorze św. Ducha pielęgnowanych, ordynacją z dn. 8. Kwietnia 1788. nadał zapisom tym cechę fundacyi, orzekając stanowczo, że przeznaczają szpital św. Łazarza dla chorych płci obojga, kobiet ciężarnych i podrzutków i że dochody z dóbr i funduszków szpitalowi przekazanych tylko na ten cel użytymi być mają. Nadto rzeczona ordynacya wyraźnie postanawia, że dochody z dóbr Krowodrzy i młyna na Prądniku używane być mają wyłącznie na pielęgnowanie i utrzymanie podrzutków obojga płci, ich żywicieli, tudzież kobiet ciężarnych.

Według tej ordynacyi zakład podrzutków nie był zakładem samoistnym, lecz tylko sekcją szpitala św. Łazarza. Statut urządzający szpitale krakowskie, pod dn. 23. Grudnia 1839. przez trzy państwa opiekuńcze zatwierdzony, stwierdził tę zasadę, a oraz postanowił, że szpital św. Łazarza tyle tylko chorych i podrzutków przyjmować może, ile własnymi środkami opatrzyć zdoła.

Ta ostatnia zasada jednak stosowaną nie była. Przyjmowano dzieci wszystkie, a gdy w moc Najwyższego postanowienia z dn. 14. Września 1852. zostały wszystkie zakłady podrzutków w Austrii jako zakłady krajowe uznane, przypadł na fundusz krajowy obowiązek utrzymywania zakładu podrzutków w Krakowie, o ile własny majątek zakładu nie wystarczał. Ciężar dla funduszu krajowego był ztąd znaczny, a gdy w roku 1868. ilość podrzutków wzrosła do liczby 2.665 przedłożył Wydział krajowy w roku 1868. wniosek zniesienia zakładu podrzutków.

Ustawą z dn. 10. Maja 1873. zniósł Wys. Sejm zakład podrzutków w Krakowie, postanawiając, że przyjmowanie dzieci do zakładu wstrzymanem być ma aż do czasu, w którym ustanie potrzeba przyczyniania się funduszu krajowego do utrzymania dzieci. Gdy zaś fundusz podrzutków stanie się czynny, mają być dzieci przyjmowane w miarę zasobów własnych tego funduszu.

Dodatkową uchwałą do rzeczonyj ustawy postanowił Wys. Sejm, iż „począwszy od dnia, w którym wejdzie w wykonanie ustawa o zwinięciu krajowych zakładów podrzutków, będą utrzymywane kosztem funduszu krajowego:

- a) przez czas choroby matki dzieci tych położnic, które były bezpłatnie do jednego z krajowych zakładów położnic przyjęte i zostały ztamtąd do szpitala powszechnego przeniesione;
- b) aż do 10go roku życia dzieci tych położnic, które były bezpłatnie do jednego z krajowych zakładów przyjęte i w jednym z tych zakładów zmarły.“

W roku 1883. opuścił zakład podrzutków ostatni z chłopców, którzy się tamże w czasie zniesienia tego zakładu w r. 1873. znajdowali. Od r. 1883. przeto zaczął fundusz podrzutków wykazywać dochody własne, a na posiedzeniu z dn. 22. Października 1884. powziął Wys. Sejm na wniosek komisji budżetowej uchwałę, którą polecił Wydziałowi krajowemu przedłożenie projektu, w jaki sposób użyte być mają począwszy od 1. Stycznia 1886. dochody zakładu podrzutków, z uwzględnieniem woli fundatora.

W ciągu bieżącej sesji przedłożył Wydział krajowy odnośne sprawozdanie.

Nadmienić tu przedewszystkiem wypada, że majątek zakładu podrzutków został stanowczo rozdzielony od majątku szpitala św. Łazarza dopiero w skutek uchwały Wys. Sejmu z dn. 17. Października 1882. i składa się obecnie:

1. z połowy propinacyi w Krowodrzy, która przynosi 653 zł. dochodu;

2. z sumy 17.486 zł. 92 ct., użytej na budowę szpitala św. Łazarza, którą fundusz krajowy w 37 ratach od r. 1883. począwszy, funduszowi podrzutków zwraca.

Oprócz dochodów z majątku własnego ma fundusz podrzutków dochód, obecnie 82 zł. wynoszący, z fundacyi Jana Tarły, Wojewody Sandomirskiego, przeznaczonej w ogóle na szpitale krakowskie, a zostającej pod zarządem Arcybractwa Miłosierdzia.

Nakoniec posiada fundusz podrzutków listy zastawne w imiennej wartości 4.400 zł., powstałe z nadwyżki dochodów w latach 1883., 1884. i 1885.

Wydział krajowy proponuje użycie dochodów funduszu podrzutków w ten sposób, iż od r. 1886. przyjmowane być mają do zakładu podrzutków w miarę dochodów własnych tego zakładu dzieci 4ech kategorii, z uwzględnieniem porządku pierwszeństwa:

1. dzieci narodzone w szpitalu św. Łazarza na oddziale położnic, których matki na innym oddziale zmarły;

2. dzieci, których matki odbywszy połóg w szpitalu św. Łazarza, przez lekarza ordynującego uznane zostały za niezdatne do karmienia, a udowodniły swe ubóstwo;

3. dzieci, których matki nie odbyły połogu w szpitalu św. Łazarza, a co do których jest udowodnionem, że ani karmić, ani dziecku utrzymywać nie mogą;

4. dzieci innej kategorii, a w szczególności podrzutki w ścisłym tego słowa znaczeniu.

Wydział krajowy proponuje umieszczenie dzieci za umówioną opłatą miesięczną w Krakowie, spodziewając się, że w Krakowie zapewniony będzie nadzór nad wychowaniem dzieci, który po wsiach jest niemożliwy. Opłata dotąd opłacana za dzieci po wsiach umieszczone była tak niską, iż zarząd szpitala św. Łazarza doznawał trudności w umieszczeniu dzieci. Gdy zaś obecnie dzieci umieszczane być mają w Krakowie, gdzie artykuły żywności są droższe, przeto Wydział krajowy proponuje następujące taksy:

1. aż do ukończenia 1go roku życia	miesięcznie 6 zł.,	rocznie 72 zł.
2. " " " 2go " " "	5 " "	60 "
3. " " " 7go " " "	4 " "	48 "
4. " " " 10go " " "	5 " "	60 "

Komisya budżetowa sądzi, iż najodpowiedniejszym sposobem użycia dochodów zakładu podrzutków byłoby subwencyonowanie prywatnego Towarzystwa humanitarnego, któreby ten sam cel miało.

Gdy jednak obecnie nie ma w Krakowie żadnego zakładu humanitarnego, któryby ten sam, lub przynajmniej zbliżony do tego cel miał, a krakowskie Towarzystwo dobroczynności, któremu śp. Dr. Kitowski sumę 25.000 zł. zapisał dla podrzutków, było wprawdzie gotowe przyjąć ofiarę jakakolwiek dla powiększenia funduszu Kitowskiego, nie chciało jednak przyjąć w obec ofiarodawców żadnego zobowiązania, przeto nie pozostaje nic innego, jak tylko przyjęcie wniosku Wydziału krajowego na razie, póki bądźto nie powstanie nowa instytucja dobroczynna prywatna, bądźto Towarzystwo dobroczynności, lub jedna z istniejących ochronek okażą się skłonni do przyjęcia zobowiązania, zapewniającego należyte i zupełne spełnienie intencji fundatorów. Będzie rzeczą Wydziału krajowego dolożyć wszelkich starań, by myśl ta znalazła w możliwie najkrótszym czasie i pod najkorzystniejszymi dla pierwotnej myśli fundatora warunkami — urzeczywistnienie.

Komisya budżetowa zgadza się na wniosek Wydziału krajowego, by dzieci umieszczone były w Krakowie, a nie jak dotąd po wsiach; rozstrzygającą tu jest okoliczność, że dotychczasowe doświadczenia wskazują na liczne nadużycia, jakich się dopuszczały kobiety utrzymujące dzieci na wsi; wszelkie usiłowania urządzenia ścisłej kontroli okazały się bezskuteczne, gdyż znajdowały się zawsze w pogotowiu sposoby, by organa nadzorujące w błąd wprowadzić. — Przypuszczać należy, że nadzór i kontrola w Krakowie będą możliwe.

Komisya budżetowa zgadza się również na takse przez Wydział krajowy proponowaną, jakkolwiek jest ona od obecnej prawie 3 razy wyższą. Komisya sądzi jednak, że odpowie się lepiej intencji ofiarodawców, utrzymując mniejszą ilość podrzutków w sposób, któryby umożliwiał ich fizyczny i moralny rozwój, aniżeli utrzymując większą ilość podrzutków, narażonych w skutek złego utrzymania na wczesną śmierć lub nędzne życie.

Wydział krajowy proponując 4 kategorie dzieci, które do zakładu podrzutków przyjmowane być mają, wykluczył dzieci położnic, które były bezpłatnie do jednego z krajowych zakładów położnic przyjęte i w jednym z tych zakładów umarły, tudzież dzieci tych położnic, które były bezpłatnie do jednego z krajowych zakładów położnic przyjęte i zostały ztamtąd do szpitala powszechnego przeniesione — przez czas choroby matki, z powodu, że Wys. Sejm uchwałą przy zniesieniu zakładu podrzutków w r. 1873. powziętą postanowił, iż dzieci tych 2 kategorii utrzymywane będą kosztem funduszu krajowego.

Komisya budżetowa sądzi, iż powyższa uchwała powzięta została z tego powodu, iż przez lat 10 wstrzymane zostało przyjmowanie podrzutków; dziś jednak, gdy fundusz podrzutków jest czynny, gdy dzieci napowrót przyjmowane być mają, komisya nie widzi powodu, dla

któregoby dzieci tych 2 kategorii nie miały być przyjmowane na koszt funduszu podrzutek. Co więcej, pierwotna fundacya i ściśle złączenie zakładu podrzutek z oddziałem położnic wskazują, że fundatorowie mieli przedewszystkiem na myśli, zakładając fundusz podrzutek, te dzieci, które straciwszy matkę na oddziale położnic, osierociały.

Gdy przeto ustal powód, dla którego uchwała z r. 1873. powzięta została, komisya budżetowa sądzi, iż dzieci powyższych 2 kategorii nie tylko odtąd na koszt funduszu podrzutek przyjmowane być winny, lecz że je przyjmować i uwzględnić należy przed 4 kategoriami dzieci, które Wydział kraj. proponuje.

Na podstawie powyższych uwag komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Począwszy od r. 1886. mają być na koszt krakowskiego funduszu podrzutek w miarę jego własnych zasobów przyjmowane dzieci sześciu kategorii w następującym porządku pierwszeństwa:

1. dzieci tych położnic, które były bezpłatnie przyjęte do jednego z krajowych zakładów położnic i tamże zmarły;
2. przez czas choroby matki dzieci tych położnic, które były bezpłatnie do jednego z krajowych zakładów położnic przyjęte i zostały ztamtąd do szpitala powszechnego przeniesione;
3. dzieci urodzone w szpitalu św. Łazarza na oddziale położniczym, których matki na innym oddziale umarły;
4. dzieci, których matki odbywszy połóg w dziale położniczym szpitala św. Łazarza, przez lekarza ordynującego uznane zostały za niezdatne do karmienia, a udowodniły swe ubóstwo;
5. dzieci, których matki nie odbyły połogu w szpitalu św. Łazarza, a co do których jest udowodnionem, że ani karmić, ani utrzymywać dziecka nie mogą;
6. dzieci innych kategorii, a w szczególności podrzuteki w ściślejszem tego słowa znaczeniu.

II. Dzieci przyjęte do krakowskiego zakładu podrzutek będą, począwszy od r. 1886. umieszczane na wychowanie w mieście za następującem wynagrodzeniem:

	miesięcznie	rocznie
a) za dzieci aż do skończenia 1go roku życia	6 zł.	72 zł.
b) " " " " " 2go " "	5 "	60 "
c) " " " " " 7go " "	4 "	48 "
d) " " " " " 10go " "	5 "	60 "

Przechodząc do preliminarza funduszu podrzutek na r. 1886. komisya budżetowa preliniuje wydatki w ogólnej kwocie 1.744 zł. opierając się na uchwałach, które komisya Wys. Sejmowi powyżej do powzięcia przedkłada.

Wydział krajowy preliniuje wydatki w kwocie 2.096 zł. t. j. o 352 zł. więcej z powodu, iż Wydział kraj. w rubr. IV. poz. 5 preliniował oddzielnie koszt utrzymania tych dzieci, które fundusz krajowy uchwałą z r. 1873. przyjął na siebie, preliniując zarazem w rubr. III. dochodów taką samą kwotę jako zwrot od funduszu krajowego.

Gdy jednak według wniosków komisji budżetowej powyżej do uchwały przedstawionych, dzieci te odtąd kosztem funduszu podrzutek utrzymywane być mają, przeto odpada potrzeba preliniowania oddzielnie kwoty 352 zł. tak w dochodach, jako też i wydatkach.

Dochody preliniuje komisya w ogólnej kwocie 1.785 zł. t. j. o 352 zł. mniej od preliminarza Wydziału kraj. z powodów, już wyżej naprowadzonych.

W porównaniu z wydatkami preliminowanymi w kwocie 1.744 zł.
 okazuje się nadwyżka dochodów w kwocie 41 zł.
 która zdaniem komisji do majątku zarodowego przeniesioną być winna.

Z e s t a w i e n i e :

Wydatki: Rubr.	I.	50 zł.		
"	II.	30 "		
"	III.	60 "		
"	IV.	1.440 "		
"	V.	10 "		
"	VI.	124 "		
"	VII.	30 "		1.744 zł.
<hr/>				
Dochody: Rubr.	I.	1.127 zł.		
"	II.	653 "		
"	III.	5 "		1.785 zł.

Komisya budżetowa wnosi:

Wyscki Sejm raczy uchwalić:

Przyjmuje się powyższy preliminarz funduszu podrzuteków w Krakowie na r. 1886.

Za przewodniczącego:
Artur Potocki

Sprawozdawca:
Stanisław Badeni.

